

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL
CLIMATE ACTION

Directorate B - European and International Carbon Markets

4. sz. útmutató dokumentum
az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerének 2024. évi felülvizsgálatára vonatkozó
harmonizált ingyenes kiosztási módszerről

A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelethez (FAR) kapcsolódó alapadat-jelentések az éves tevékenységi szintre vonatkozó jelentések hitelesítése

Végleges változat kiadása: 2024. március 28.

Az iránymutatás nem képezi a Bizottság hivatalos álláspontját, és jogilag nem kötelező érvényű. Az iránymutatás célja azonban az EU ETS-irányelvben és a FAR-ban meghatározott követelmények tisztázása, és alapvető fontosságú e jogilag kötelező erejű szabályok megértéséhez.

Tartalomjegyzék

1	BEVEZETÉS	5
1.1	Az útmutató dokumentumok állapota	5
1.2	Jogi követelmények	6
1.3	A jelen útmutató dokumentum alkalmazási köre.....	12
1.4	Rendelkezésre álló információk	12
2	A NEMZETI VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉSEKET MEGALAPOZÓ NIMS ALAPADAT-JELENTÉSEK HITELESÍTÉSE	14
2.1	Az alapadat-jelentés	15
2.2	A nyomonkövetési módszertani terv szerepe	16
2.3	A „lehető legpontosabb” adatok alkalmazásának körülményei	17
2.4	A hitelesítő szerepe a feltételrendszer alkalmazásának ellenőrzésében.....	17
3	ÚJ BELÉPŐK ADATAINAK HITELESÍTÉSE	19
4	AZ ÉVES TEVÉKENYSÉGI ADATOK HITELESÍTÉSE	20
4.1.	AZ ÉVES TEVÉKENYSÉGI SZINTRE VONATKOZÓ ADATOK ELLENŐRZÉSÉRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK.....	20
4.2.	AZ ÉVES TEVÉKENYSÉGI SZINTADATOKAT HITELESÍTŐ HITELESÍTŐK AKKREDITÁCIÓJA ÉS SZAKÉRTELME	20
4.3	A FELTÉTELRENDSZER ALKALMAZÁSÁT ELLENŐRZŐ HITELESÍTŐK SZEREPE	21
5	A HITELESÍTŐK AKKREDITÁCIÓJA.....	21
5.1	Akkreditáció	21
5.2	A hitelesítőkre vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos követelmények.....	23
5.3	A hitelesítőkre vonatkozó, összeférhetetlenséggel kapcsolatos követelmények.....	26
5.4	Az információcserére vonatkozó követelmények.....	27
6	A HITELESÍTÉSI ELJÁRÁS	29
6.1	Általános megközelítés	29
6.1.1	A szerződést megelőző kötelezettségek	31
6.1.2	Stratégiai elemzés	33
6.1.3	Kockázatelemzés	35

6.1.4	Hitelesítési terv	35
6.1.5	Folyamatelemzés (részletes hitelesítés)	36
6.1.6	Helyszíni szemlék	37
6.1.7	A valótlanágok, eltérések és meg nem felelések kezelése.....	38
6.1.8	A hitelesítés eredményeire vonatkozó következtetés levonása	39
6.2	A hitelesítés hatóköre	40
6.3	Adatértékelés	43
6.4	Választott módszerek.....	47
6.4.1	Bizonyossági szint	47
6.4.2	Lényegesség	47
6.5	A hitelesítői jelentés és szakvélemény	51
6.6	A hitelesítést követő nyomonkövetés	56
7	A KIOSZTÁS SZABÁLYAIRÓL SZÓLÓ EU-RENDELETRE VONATKOZÓ ALAPADATOKKAL KAPCSOLATOS KÜLÖNLEGES TÉMAKÖRÖK	56
7.1	A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet alapelvei	56
7.1.1	A létesítményrész-határok értékelése	56
7.1.2	A legpontosabb rendelkezésre álló adatforrások.....	57
7.1.3	Észszerűtlen költségek és a műszaki megvalósíthatatlanság	58
7.1.4	Egyszerűsített bizonytalansági értékelés	58
7.1.5	A termék-referenciaértékek alkalmazásának értékelése.....	59
7.1.6	Termékmeghatározások és termelési adatok	59
7.1.7	CO ₂ -kibocsátásáthelyezés	60
7.1.8	A kiosztások módosítása	61
7.1.9	Beolvadások/kiválások.....	62
7.2	Szükséges különleges szakértelmek.....	62
ÉRTSE ÉS ISMERJE:		63
7.3	A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet kapcsolódó adatszolgáltatásai esetén felmerülő adathiányok kezelése	64
8	AZ ÉVES TEVÉKENYSÉGI SZINTRE VONATKOZÓ ADATOK HITELESÍTÉSÉNEK SPECIÁLIS SZABÁLYAI	66
8.1	A hitelesítési folyamat további szabályai.....	66
8.2	Éves kibocsátási jelentés és éves tevékenységi szintről szóló jelentés.....	67
8.3	Helyszíni szemlék az éves tevékenységi szintről szóló jelentések hitelesítése során	68
8.3.1	Virtuális helyszíni szemlék.....	72
8.4	Hitelesítői jelentés	72

8.5	A kiemelkedő hibák kezelése a hitelesítői jelentésben és a negatív hitelesítő szakvélemény	73
9	1. MELLÉKLET – A HITELESÍTŐI JELENTÉS	75
9.1	A hitelesítői jelentés főbb elemei	75
10	2. MELLÉKLET: AZ ELÉRHETŐ ÚTMUTATÓ DOKUMENTUMOK	77
11	3. MELLÉKLET: AZ ADATFORRÁSOK PONTOSSÁGI HIERARCHIÁJA..	81
12	4. MELLÉKLET: PÉLDA „VEZETŐI NYILATKOZATRA”	83
13	5. MELLÉKLET: ÖSSZEHASONLÍTÁS A 2011-ES ÉS 2019-ES ÚTMUTATÓ DOKUMENTUMMAL	85

1 Bevezetés

1.1 Az útmutató dokumentumok állapota

A jelen útmutató dokumentum egy olyan dokumentumsorozat része, amelynek célja, hogy segítséget nyújtson a tagállamok és Illetékes Hatóságai számára az EU ETS negyedik kereskedési időszakára vonatkozóan megállapított új kiosztási módszer Unió-szerte történő következetes végrehajtásában, mely magában foglalja az EU ETS-irányelv¹ módosítását, a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról szóló (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletet (FAR)², annak felülvizsgált 2024. január 1-jei³ változatát (módosította az EU 2024/873 felhatalmazáson alapuló rendelet), és a későbbi végrehajtási jogi aktusokat, például a Bizottság (EU) 2019/1842 végrehajtási rendeletét „az éves tevékenységi szintű adatokra vonatkozó szabályok megállapításáról”⁴.

Az útmutató nem képviseli a Bizottság hivatalos álláspontját és jogilag nem kötelező erejű. Azonban az útmutató célja az uniós kibocsátás kereskedelmi rendszer (EU ETS) létrehozásáról szóló irányelvben és az ingyenes kiosztásról szóló rendeletben (FAR) megállapított követelmények tisztázása, és elengedhetetlen e jogilag kötelező szabályok megértéséhez.

A jelen útmutató dokumentum egy tanácsadói konzorcium (SQ Consult, Umweltbundesamt) által rendelkezésre bocsátott tervezeten alapul, és a 3. kereskedési időszakra⁵ és a 4. kereskedési időszak első kiosztási részügyére kidolgozott útmutató dokumentumokra épül. Figyelembe veszi az éghajlatváltozási politikával foglalkozó szakértői csoport több találkozási megbeszéléseit, valamint a tagállamok érdekelt feleitől és szakértőitől kapott írásos észrevételeket az 2018-2019 közötti időszakban és a 2023-2024 közötti időszakban is.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/959 irányelve (2023. május 10.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelv és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról (EGT-vonatkozású szöveg), PE/9/2023/REV/1, HL L 130., 2023.5.16. 134-202. o., lásd: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj>

² A Bizottság (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018.12.19.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke szerinti, a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó átmeneti uniós szintű szabályok meghatározásáról, Hivatalos Lap 2019. február 27., L 59/8; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0331>

³ A FAR felülvizsgált változatát 2024. január 30-án fogadták el, és itt található: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:02019R0331-20240101>

⁴ A Bizottság (EU) 2019/1842 végrehajtási rendelete „az EU ETS-irányelvnek a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának a tevékenységi szint változása miatti kiigazítására vonatkozó további szabályok tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, Hivatalos Lap, 2019. november 4., L 282/20”.

⁵ A dokumentumokat egy tanácsadói konzorcium (Ecofys NL, Fraunhofer ISI, Entec) dolgozta ki.

1.2 Jogi követelmények

Az [EU ETS irányelvet](#)⁶ 2023-ban vizsgálták felül. Az Irányelv 2018-as változatához képest az irányelv 10a. és 10b. cikkében új követelmények kerültek bevezetésre a kibocsátási egységek kiosztására vonatkozóan. Az egyik legfontosabb különbség az, hogy a 2026-ban kezdődő, és 2030-ig tartó kiosztási időszakban a jogosult létesítményeknek bizonyos feltételeknek meg kell felelniük, mielőtt a kibocsátási egységek végleges mennyisége kiosztható a létesítmények között. Ez a következő feltételpontokat érinti:

1. Az energiahatékonysági irányelv (EED)⁷ 8. cikke szerinti energiaaudit vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszer hatálya alá tartozó létesítményeknek végre kell hajtaniuk az energiaauditok vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszerek ajánlásait.
2. Azoknak a létesítményeknek, amelyek létesítményrészének fajlagos kibocsátása meghaladja a referenciaértékre vonatkozó kibocsátási szintek 80. percentilisét, az illetékes hatóságuk által elfogadott klímasemlegességi tervet kell készíteniük.

Ha a fenti feltételek egyike vagy mindkettő nem teljesül, a kibocsátási egységek ingyenes kiosztása 20%-kal csökken (a FAR 22c. cikke szerint). Ezen túlmenően az irányelv 10b. cikke lehetővé teszi, hogy a távfűtésből származó viszonylag magas kibocsátással rendelkező tagállamok távhőszolgáltatói további 30% kibocsátási egységet kapjanak, ha rendelkeznek megfelelő klímasemlegességi tervvel, és elegendő beruházást hajtottak végre ahhoz, hogy 2030 előtt jelentős kibocsátáscsökkentő intézkedéseket hajtsanak végre.⁸

A klímasemlegességi terv kidolgozására vonatkozó **2. feltételponttal** kapcsolatos információkat az „Útmutató a klímasemlegességi tervekről, mint az ingyenes kiosztás feltételéről” című 11. sz. útmutató dokumentum (GD11) tartalmazza. Az **1. feltételponttal** kapcsolatban az „Útmutató az ingyenes kiosztásnak a végrehajtott energiahatékonyság-javító intézkedések feltételéhez kötéséről” című 12. sz. útmutató dokumentum (GD12) tartalmaz útmutatást.

A jogszabályi keretrendszerben a következő egyéb kulcsfontosságú különbségek

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról, és annak összes módosítása, különösen a 2003/87/EK irányelvnek a költséghatékony kibocsátáscsökkentés és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákba történő beruházások növelése érdekében történő módosításáról és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról szóló, 2018. március 14-i (EU) 2018/410 európai parlamenti és tanácsi irányelvet. Egységes szerkezetbe foglalt változat: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hu/TXT/?uri=CELEX:02003L0087-20180408>

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (OJ L 315/1., 2012. november 14.).

⁸ Ez a feltételrendszer csak a távfűtésre vonatkozik, azaz csak a távfűtési létesítményrészre, amennyiben a létesítmény más tevékenységet is folytat.

vannak: a felső határ csökkentésének módjában⁹ mutatkozó különbségek, az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) fokozatos bevezetése egyes termékek esetében, amely felváltja a szénszivárgási státusz meghatározásának megközelítését, a múltbeli szintek kiszámításának változása egyes referenciaértékek esetében, valamint egyes referenciaértékek meghatározásának és rendszerhatárainak változása. Ezeket a különbségeket az „Általános útmutató a kiosztási módszerről” című 1. sz. útmutató dokumentum ismerteti.

Az Irányelv új követelményei miatt felül kell vizsgálni a felhatalmazáson alapuló jogi aktust, amelyet a Bizottság azért fogadott el, hogy harmonizált szabályokat biztosítson az ingyenes kibocsátási egységek kiosztásához. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus a 2019/331 EU-rendelet (a továbbiakban: „Az ingyenes kiosztásról szóló szabályok” - FAR), amely részletesebb szabályokat fogalmaz meg a létesítményrészek megnevezéséről, az egyes létesítményrészek múltbeli tevékenységi szintjeinek meghatározásáról és az ingyenesen kiosztandó kibocsátási egységek számának meghatározásához szükséges adatok gyűjtéséről, nyomkövetéséről és jelentéséről¹⁰. A Közöség egészében alkalmazandó végrehajtási intézkedésekhez (közöségi végrehajtási intézkedések¹¹) képest, amelyek a harmadik kereskedési időszakban voltak érvényesek, a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet közvetlenül az üzemeltetőkre alkalmazandó rendelet. A tagállamoknak már nem kell nemzeti jogszabályaikban ezt harmonizálni. A FAR új, 2024-es módosításai részletesebb követelményeket tartalmaznak a feltételrendszer követelményei végrehajtásának eljárási lépéseire, a korábbi tevékenységi szintek kiszámításának felülvizsgálatára, valamint egyes referenciaértékek meghatározásának és rendszerhatárainak módosítására vonatkozóan.

Az alapadat-jelentéseket és az éves tevékenységi szintű jelentéseket akkreditált hitelesítőknak kell hitelesíteniük. Ezekben a jelentésekben a kiosztási adatok hitelesítésére vonatkozó követelményeket az akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet¹² (AVR) tartalmazza, amelyet az éves kibocsátás hitelesítését illetően is alkalmazni kell. Az Irányelv és a FAR felülvizsgálata következtében az AVR-t is módosítani kellett. Az 1. táblázat bemutatja, hogy milyen módosítások történtek az AVR-ben a kiosztási adatok ellenőrzésével kapcsolatban, és hogy ez milyen hatással van a kapcsolódó iránymutatásokra.

⁹ A felső határ 2027-ig 4,3%-kal, 2028-tól pedig 4,4%-kal csökken.

¹⁰ Felhívjuk a figyelmet, hogy ez a dokumentum csak az EU ETS irányelv 10a. cikke értelmében az ipar számára biztosított átmeneti harmonizált ingyenes kiosztást tárgyalja. A 10c. cikk („Átmenetileg ingyenes kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának lehetősége az energiaágazat korszerűsítése számára”) nem tartozik e dokumentum alkalmazási körébe.

¹¹ A Bizottság 2011/278/EU határozata (2011. április 27.) a kibocsátási egységekre vonatkozó harmonizált ingyenes kiosztás uniós szintű átmeneti szabályainak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról.

¹² A Bizottság (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében az adatok hitelesítéséről és a hitelesítők akkreditálásáról, amely felváltja a 600/2012/EU rendeletet.

1. táblázat: Az Irányelv és a FAR 2023-2024. évi módosításainak hatása az AVR-re és az iránymutatásra

Az Irányelv és a FAR felülvizsgálata	AVR módosítás	Az iránymutatásra gyakorolt hatás
A FAR 22a. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a hitelesítőnek az alapadat-jelentések és adott esetben az éves tevékenységi szint jelentések hitelesítésének részeként ellenőriznie kell, hogy az energiahatékonysági ajánlások végrehajtása befejeződött-e, és ha nem, akkor a feltételrendszer alóli kivételek valamelyike alkalmazható-e.	Annak biztosítása érdekében, hogy a hitelesítők ellenőrzései összehangolt módon történjenek, az AVR kiegészült a 17a. és 17b. cikkel, amely meghatározza az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásának befejezésével kapcsolatos ellenőrzéseket és az esetleges kivételek alkalmazását. Annak biztosítása érdekében, hogy a hitelesítő el tudja végezni a 17a. és 17b. cikkben leírt ellenőrzéseket, az üzemeltetőnek bizonyos információkat kell a hitelesítő rendelkezésére bocsátania. A követelményeket az AVR 10. cikke (1) bekezdésének lb), lc) és ld) pontja tartalmazza. Az AVR 17a. és 17b. cikkében leírt megerősítő ellenőrzések eredményeinek átláthatósága érdekében az AVR 27. cikkének (3) bekezdése követelményeket tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a hitelesítők a hitelesítési jelentésükben hogyan számoljanak be a megerősítő ellenőrzés eredményeiről.	Az „Útmutató az ingyenes kiosztásnak a végrehajtott energiahatékonyság-javító intézkedések feltételéhez kötéséről” című 12. sz. útmutató dokumentum (GD12) 7. fejezete magyarázza az AVR 17a. és 17b. cikkét. A GD12 útmutató 7. fejezete és a 4.3. fejezete további információkat tartalmaz. A GD12 útmutató 7. fejezete és 9. fejezete további információkat tartalmaz.
A FAR 4. és 6. cikke előírja, hogy a nyomkövetési módszertani tervek az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia.	Mivel az MMP-t az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia, a hitelesítő már nem érvényesítheti a jóvá nem hagyott MMP-eket. Az AVR-ben a jóvá nem hagyott MMP-k hitelesítő általi érvényesítésére vonatkozó követelmények elavulttá váltak és törlésre kerültek.	Az MMP hitelesítő általi érvényesítésével kapcsolatos vonatkozó magyarázatok feleslegessé váltak, és törlésre kerültek ebben az iránymutatásban.
A meghatározások és a FAR I. mellékletének a referenciaértékek meghatározásáról és a rendszerhatárokról szóló I. melléklete többször átdolgozásra került.	Nincs hatással az AVR-re, de a hitelesítőnek meg kell értenie a szabályváltozásokat, hogy értékelni tudja az MMP végrehajtását és ellenőrizni tudja az adatok pontosságát.	A fogalom-meghatározásokkal kapcsolatos további információk a GD1 és GD2 dokumentumokban találhatók.
A CBAM fokozatos bevezetése a szénszivárgás jelenlegi megközelítése helyett. A CBAM-rendelet I. mellékletében felsorolt CBAM-árakat előállító létesítményrészekre vonatkozó kibocsátási egységek előzetes ingyenes kiosztásakor CBAM-tényezőt kell alkalmazni.¹³ Ez biztosítja, hogy az ingyenes kiosztás a CBAM fokozatos bevezetésével azonos ütemben csökkenjen. A villamosenergia-termelésre felhasznált hő exportja vagy felhasználása nem jogosít ingyenes kiosztásra (lásd FAR 2. cikk (3) bekezdés a) pontja és 2. cikk (3) bekezdés b) pontja). A települési hulladékégető létesítmények által az EU ETS-létesítményeknek exportált hőt nem lehet figyelembe venni a tevékenységi szintek meghatározásakor. A múltbeli tevékenységi szintek meghatározásával kapcsolatban	Magára az AVR-re nincs hatással, de a hitelesítő ellenőrzi, hogy a termék a CBAM-rendelet I. mellékletének hatálya alá tartozik-e, és hogy a CBAM-tényezőt helyesen alkalmazzák-e a kiosztási adatok kiszámításakor. A hitelesítő megvizsgálja az információkat és bizonyítékokat, különösen a 2658/87/EGK tanácsi rendeletben meghatározott, az előállított árukra vonatkozó kombinált nomenklátúra kódokat.¹⁴ Nincs hatással az AVR-re, de a hitelesítőnek tisztában kell lennie a FAR-szabályok felülvizsgálatával és azzal, hogy a villamosenergia-termelők fogalom-meghatározása kikerült az ETS-irányelvből. Az AVR-re nincs hatással, de a hitelesítőnek tisztában kell lennie ezzel, amikor ellenőrzi a létesítményrész határait. Nincs hatással az AVR-re, de a hitelesítőnek tisztában kell lennie a FAR-szabályok felülvizsgálatával.	További magyarázatot lásd az útmutató 6.15. és 7.1.7. fejezeteiben. Lásd ezen útmutató 7.1.1. fejezetét. Lásd GD1. Lásd GD1 és GD2.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/956 rendelete (2023. május 10.) az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról, Hivatalos Lap 2023. május 16., L 130/52.

¹⁴ A Tanács 1987. július 23-i 2658/87/EGK rendelete a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról (OJ L 256, 7.9.1987, 1. o.).

több felülvizsgálatra került sor: pl. a tevékenységi szintek meghatározásának pontosítása azokban az esetekben, amikor a létesítményrészek csak a bázisidőszakban kezdték meg a normál működést; az etilén-oxid, etilén-glikol, hidrogén termékreferencia-értékének kiszámításával kapcsolatos kiigazítás. Az alapadat-jelentések (FAR IV. melléklet) tartalmának felülvizsgálata: pl. önbevallás az energiaauditok vagy tanúsított energiazdálkodási rendszerek meglétéről és a fennálló ajánlásokról; az előírt adatok felülvizsgálata. A nyomkövetési módszertani terv felülvizsgálata (FAR VI. melléklet), beleértve az energiahatékonysági ajánlások végrehajtására vonatkozó eljárás leírását. Annak tisztázása, hogy a nem megfeleléseket és az alapadatokban lévő hibákat ki kell javítani.	Az AVR-ben pontosításra került, hogy milyen típusú információkat kell a hitelesítőnek átadni. Ez magában foglalja az alapadat-jelentésben szereplő energiahatékonysági ajánlásokkal kapcsolatos információkat. Az AVR-ben pontosításra kerültek az energiahatékonysági ajánlások végrehajtási eljárásának ellenőrzései. A hitelesítőnek tisztában kell lennie az MMP és ezen terv sablonjának felülvizsgálatával is. Nincs hatással az AVR-re.	Jelen útmutató 2.4. és 4.3. fejezetei. Az alapadat-jelentés tartalmára vonatkozó útmutatást lásd a GD 3-ban. Az MMP tartalmára vonatkozó iránymutatást lásd a GD 1, 2, 3 és 5.-ben. Az energiahatékonysági ajánlások végrehajtására vonatkozó eljárásra vonatkozó útmutatást lásd a GD 12-ben. Lásd jelen útmutató 6.6. fejezete.
---	---	--

A kibocsátási egységek ingyenes kiosztásáról szóló más vonatkozó jogszabályok:

- A létesítményrészekre vonatkozó kiosztás számításánál alkalmazandó aktualizált referenciaértékek, amelyeket a referenciaértékek aktualizálásáról szóló végrehajtási jogi aktus rögzít a 4. kereskedési időszak első kiosztási részidőszakára (2021-2025)¹⁵ és a 4. kereskedési időszak második kiosztási részidőszakára (2026-2030)¹⁶
- A frissített kibocsátáshelyezési lista: azonosítja a 4. kereskedési időszakra vonatkozóan meghatározott új kibocsátáshelyezési szabályok szerinti, 100%-os ingyenes kiosztásra jogosult ágazatokat és tevékenységeket¹⁷.

¹⁵ A Bizottság (EU) 2021/447 végrehajtási rendelete (2021. március 12.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikkének (2) bekezdése alapján a 2021-2025 közötti időszakra a kibocsátási egységek ingyenes kiosztására vonatkozó felülvizsgált referenciaértékek meghatározásáról.

¹⁶ A Bizottság XX/XX/EU végrehajtási rendeletét frissíteni kell.

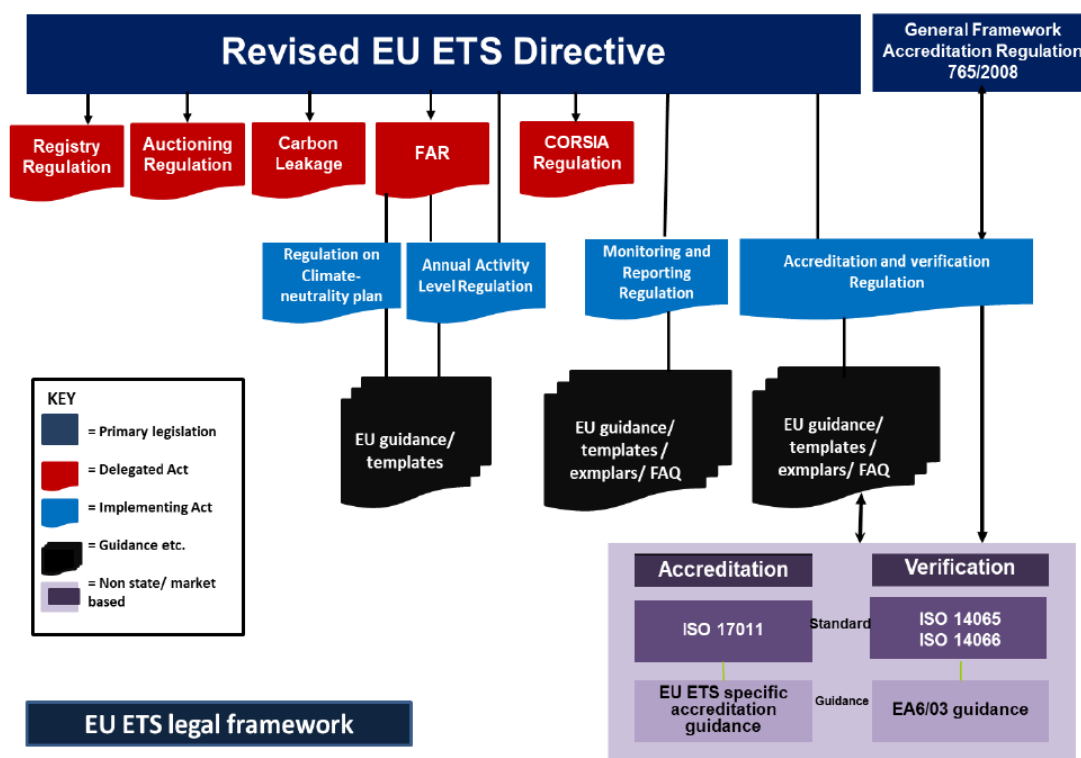
¹⁷ A Bizottság felhatalmazáson alapuló (EU) 2019/708 határozata (2019. február 15.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv kibocsátáshelyezés kockázatának kitett ágazatok és alágazatok 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozó meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről, Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2019. május 8. L 120/20. http://data.europa.eu/eli/dec_del/2019/708/oj

- A CBAM-rendelet: 2026-tól az említett rendelet I. mellékletében felsorolt áruk termelésére vonatkozó ingyenes kiosztás fokozatosan csökken, és 2034-ben eléri a nulla kiosztást.
- A klíma-semlegességi terv (Climate Neutrality Plan - CNP) végrehajtási jogi aktusa¹⁸: a terv minimális tartalmára és formátumára vonatkozó követelményeket tartalmaz. Az EU ETS-irányelv 10b. cikkének (4) bekezdése és a FAR 22b. cikke szerint a hitelesítőnek ellenőriznie kell az klíma-semlegességi tervben meghatározott mérföldkövek és célok elérését. Az AVR jelenleg nem tartalmaz követelményeket az ilyen típusú hitelesítésre vonatkozóan. Az AVR-t 2024 második felében frissítik, ami később hatással lesz ezen iránymutatásra. A tevékenységi szintek változásáról szóló végrehajtási rendelet (ALCR)¹⁹: olyan szabályokat állapít meg, amelyek felvázolják, hogy egy létesítményrész termelési szintjének változásai hogyan befolyásolják a kiosztását

Az alkalmazandó jogszabályokra vonatkozó további iránymutatást a GD1 „Általános útmutató az EU ETS 2023-as felülvizsgálatára vonatkozó harmonizált ingyenes kiosztási módszerről” című dokumentum tartalmazza.

¹⁸ A Bizottság (EU) 2023/2441 végrehajtási rendelete (2023. október 31.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásához szükséges klímasemlegességi tervek tartalma és formája tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról.

¹⁹ A Bizottság (EU) 2019/1842 végrehajtási rendelete (2019. október 31.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának tevékenységszint-változás miatti kiigazítására vonatkozó további rendelkezések tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, Az Európai Unió Hivatalos lapja 2019. November 4. L 282/20. http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1842/oj

1. ábra: Az EU ETS szabályok és útmutatók stb. közötti kapcsolat

Revised EU ETS Directive	Módosított EU ETS irányelv
General Framework Accreditation Regulation 765/2008	Általános akkreditációs keretrendelet (765/2008/EK)
Registry Regulation	Kibocsátási egység-forgalmi jegyzék létrehozásáról szóló EU rendelet
Auctioning Regulation	Árverésekről szóló rendelet
Carbon Leakage List	Kibocsátásáthelyezési listáról szóló jogi aktus
FAR	Ingyenes kiosztásról szóló rendelet
Monitoring & Reporting Regulation	A nyomonkövetésről és jelentéstételről szóló rendelet
Accreditation & Verification Regulation	Az akkreditációról és hitelesítésről szóló rendelet
EU Guidance & Templates	Unió útmutató és formanyomtatványok
EU Guidance, Templates, Exemplars & FAQs	Unió útmutató, formanyomtatványok, minták és gyakori kérdések
Accreditation	Akkreditáció
Verification	Hitelesítés
Standards	Szabványok
ISO 17011 (not GHG specific)	ISO 17011 (nem ÜHG-specifikus)
Guidance	Útmutató
EU ETS specific accreditation guidance	EU ETS-specifikus akkreditációs útmutató
EA6/03 guidance	EA6/03 útmutató
KEY	Ábramagyarázat
Primary legislation	Elsődleges jogszabályok
Delegated Acts	Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok
Implementing Acts	Végrehajtási jogi aktusok
Guidance etc	Útmutató stb.
Non-state / market based information	Nem állami/piaci alapú információ

1.3 A jelen útmutató dokumentum alkalmazási köre

E dokumentum célja, hogy útmutatást nyújtson a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásához kapcsolódó adatok hitelesítéséről és az olyan hitelesítők akkreditációjáról, akik ilyen hitelesítést végeznek. Az ilyen adatok hitelesítését illetően az alábbiakról nyújt információt:

- mit kell a hitelesítőnek ellenőriznie a vonatkozó adatok hitelesítése során;
- milyen elveket kell alkalmaznia a hitelesítés során;
- a hitelesítési eljárás lépései és a vonatkozó adatok hitelesítése során alkalmazandó különös szabályok;
- az ilyen hitelesítést végző hitelesítők akkreditációja, valamint az alkalmazandó, egyedi illetékességre és pártatlanságra vonatkozó követelmények.

Ez a dokumentum az ingyenes kiosztásra jogosult és azt igényelni kívánó meglévő és új belépő létesítmények, valamint az EU ETS⁴ kereskedési időszakában belépő (lásd 2.4. fejezet) új létesítmények²⁰ alapadat jelentéseinek hitelesítésére vonatkozik. A dokumentum a tevékenység szintre vonatkozó éves adatok hitelesítéséről is tartalmaz tudnivalókat.

Az e dokumentum cikkeiben szereplő hivatkozások általában a módosított (2023) EU ETS irányelv, a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet (FAR), a tevékenységi szint változásáról szóló rendelet (ALCR), valamint az akkreditációról és hitelesítésről szóló EU rendelet legújabb változataira utalnak.

1.4 Rendelkezésre álló információk

Ez az útmutató nem önálló dokumentum. Tartalma az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeleten, a kiosztás szabályairól szóló EU-rendeleten és egyéb vonatkozó jogszabályokon alapul, és a többi útmutató dokumentummal együtt értelmezendő. Iránymutatást nyújt arról, hogyan kell a többi dokumentumot alkalmazni az ingyenes kiosztás és a referenciaértékek aktualizálása szempontjából lényeges adatok gyűjtésével és jelentésével összefüggően.

Mivel a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelettel (FAR) összefüggő adatok hitelesítése az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet (AVR) szerinti hitelesítésre vonatkozó általános szabályokat követi, feltételezhető, hogy ezen útmutató olvasója tisztában van az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelettel (AVR)²¹ biztosított útmutatócsomag tartalmával, különösen az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelettel (AVR) készült magyarázó útmutatóval (EGD I). Ezen

²⁰ Azoknak az új belépőknek, akik 2024. január 1. kaptak engedélyt, a 4. kereskedési időszak szabályai szerint kell a 2021-2025 kiosztási évekre vonatkozóan kérelmet benyújtaniuk a 2024. és 2025. évekre vonatkozóan, és a 2026-2030-as kiosztási időszakra vonatkozó szabályok szerint a 4. kereskedési időszak utolsó 5 évében, és azt követően.

²¹ A nyomon követésről és jelentésről szóló EU-rendelet értelmében végzett éves nyomon követésre és jelentésre, valamint az EU ETS hitelesítőinek akkreditációjára és a kibocsátás hitelesítésére vonatkozó útmutató dokumentumok a Bizottság weboldalán, a https://climate.ec.europa.eu/eu-action/carbon-markets/eu-emissions-trading-system-eu-ets/monitoring-reporting-and-verification_en#documentation címen érhetők el.

túlmenően az olvasónak ismernie kell a nyomonkövetés és jelentés uniós kibocsátás-kereskedelemre vonatkozó alapfogalmait a nyomonkövetésről és jelentésről szóló rendelet (MRR)²⁴ előírásai alapján, különösen az ingyenes kiosztásról szóló rendelethez vonatkozókat a nyomonkövetésről és jelentésről szóló 5. sz. útmutató dokumentumban foglaltaknak megfelelően.

A hitelesítési feladatok és követelmények teljes körű ismeretéhez továbbá, az alábbi dokumentumokat is figyelembe kell venni:

- EU ETS irányelv;
- A Bizottság (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. február 27.) a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról (Ingyenes kiosztásról szóló rendelet);
- egyéb vonatkozó jogszabályok, így például a referenciaértékek aktualizálásáról szóló végrehajtási jogi aktus, a frissített kibocsátás-áthelyezési lista, a tevékenységi szint változásáról szóló rendelet, és a CBAM Rendelet 1. sz. Melléklete;
- az EU ETS irányelv értelmében az adatok hitelesítéséről és a hitelesítők akkreditálásáról szóló (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelet (Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet)²²;
- EA 6/03: Az Európai Akkreditálási Együttműködés dokumentuma az EU ETS irányelv szerinti hitelesítők elismeréséről;
- a Bizottság által rendelkezésre bocsátott formanyomtatványok: Nyomonkövetési módszertani terv (MMP), az alapadat-jelentések, az új belépők jelentés és a hitelesítői jelentés (VR), lásd https://climate.ec.europa.eu/eu-action/carbon-markets/eu-emissions-trading-system-eu-ets/free-allocation/about-free-allocation_en#documentation ;
- a Bizottság által rendelkezésre bocsátott útmutató dokumentumok az adatgyűjtésre vonatkozóan, amelyek további segítséget nyújtanak a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet értelmezéséhez: lásd https://climate.ec.europa.eu/eu-action/carbon-markets/eu-emissions-trading-system-eu-ets/free-allocation/about-free-allocation_en#documentation

A vonatkozó útmutató dokumentumok listája a 2. mellékletben található;

²² Ez magában foglalja a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján az adatok hitelesítéséről és a hitelesítők akkreditálásáról szóló (EU) 2018/2067 végrehajtási rendelet módosításáról és helyesbítéséről szóló, 2020. december 14-i (EU) 2020/2084 bizottsági végrehajtási rendelet módosításait.

- a Bizottság által rendelkezésre bocsátott útmutató dokumentumok az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletre vonatkozóan. A vonatkozó útmutató dokumentumok listája a 2. mellékletben található; és
- Annak a tagállamnak az irányadó jogszabályai és/vagy iránymutatása, ahol a létesítmény található.

Mindezeket a jogszabályokat, útmutatókat és sablonokat 2024-ben frissítették vagy a jövőben frissítik.

2 A Nemzeti Végrehajtási Intézkedéseket megalapozó NIMs alapadat-jelentések hitelesítése

A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével összhangban a kibocsátási egységek ingyenes kiosztására jogosult üzemeltető ingyenes kiosztás iránti kérelmet nyújthat be az Illetékes Hatósághoz. A kérelmet 2024. június 17-ig be kell nyújtani a 2026. január 1-jével kezdődő ötéves kiosztási időszakra vonatkozóan.²³ Az ezt követő kiosztási időszakokra vonatkozó kérelmeket az ötévente esedékes megadott határidőig kell benyújtani. A felülvizsgált FAR alapján a kérelemnek a következőket kell tartalmaznia:

- A Nemzeti Végrehajtási Intézkedéseket érintő alapadat-jelentés, amelyet egy akkreditált hitelesítő megfelelőnek minősített. Ez a jelentés a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet IV. mellékletében található információkat tartalmazza – a létesítményekre és létesítményrész(ek)re vonatkozó adatokat és a referenciaértékek frissítését az alapidőszak egyes éveire vonatkozóan²⁴.
- Nyomkövetési módszertani terv (a továbbiakban: MMP és minden kapcsolódó dokumentum), amely a NIMs alapadat-jelentést támasztja alá. A Nyomkövetési módszertani terv azt ismerteti, hogyan zajlik az alapadat-jelentéshez az adatok Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelettel összhangban történő gyűjtése, nyomkövetése és jelentése. Emellett meghatározza a létesítmény létesítményrészének határait, valamint a minőségbiztosítási és belső ellenőrzési intézkedéseket. A FAR 4. és 6. cikke előírja, hogy az MMP-t jóvá kell hagyni.²⁵ Ha az Illetékes Hatóság már jóváhagyta az MMP-t, és az nem tartalmaz változtatásokat, nem szükséges azt még egyszer benyújtani. További információért lásd még az ingyenes kiosztási szabályokkal kapcsolatos nyomkövetésről és jelentésről szóló 5. sz. útmutató dokumentumot.
- Hitelesítői jelentés, tartalmazza a NIMs alapadat-jelentés hitelesítésének következtetéseit, és ahol alkalmazható, a CNP-t

²³ A tagállamok más időpontot is meghatározhatnak a kérelem benyújtására, amelynek április 30-a és június 30-a közé kell esnie.

²⁴ A tagállam a nemzeti közigazgatási gyakorlat alapján dönthet úgy, hogy a kérelem ezen része egy külön fájl legyen a NIMs alapadat-jelentéssel kombinálva vagy csak a NIMs alapadat-jelentés legyen önmagában.

²⁵ A nyomkövetési módszertani terveket az Illetékes Hatóságnak a lehető leghamarabb jóvá kell hagynia, elvileg a kérelem benyújtása előtt jóváhagyásra kell törekednie, hogy megkönnyítse az alapadat-jelentés hitelesítését (lásd a GD5 5.3.1. fejezetét).

Amennyiben a kiosztást végző Illetékes Hatóság nem azonos az engedélyek kiadásával és az éves kibocsátási jelentések ellenőrzésével foglalkozó Illetékes Hatósággal, a kiosztást végző Illetékes Hatóságnak célszerű bekérnie az üzemeltetőtől a nyomkövetésről és jelentésről szóló rendelet szerint elkészített legutolsó jóváhagyott nyomkövetési tervet is. Az Illetékes Hatóság esetlegesen további információkat is bekérhet a kérelemmel együtt, amennyiben a releváns adatok teljességének és hitelességének ellenőrzéséhez további információra van szükség.

Azon meglévő létesítmények üzemeltetőinek, amelyek 2023. december 31. után, vagy azt követően ötévente kapták meg az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyt, és nem rendelkeznek adatokkal az alapidőszakban, nem kell hitelesíteniük az adott időszakra vonatkozó alapadat-jelentéseket.

2.1 Az alapadat-jelentés

A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet IV. melléklete meghatározza a Nemzeti Végrehajtási Intézkedéseket érintő alapadat-jelentések tartalmát. A hitelesítő ellenőrzi a jelentés minden adatát, valamint a jelentés elkészítéséhez felhasznált háttéradatokat. A jelentésben két adatsor található (egyrésről az ingyenes kiosztás kiszámításához használt alapadatok, másrésről a referenciaérték frissítéséhez szükséges adatok), melyekről a hitelesítőnek meg kell állapítania, hogy nem tartalmaznak lényeges valótlanságokat, például az egyes termék-referenciaérték szerinti létesítményrészekhez tartozó tevékenységiszint-adatok. Ez az útmutató dokumentum ezért is tárgyalja, hogy az alapadat-jelentés hitelesítésének részeként hogyan minősítse a hitelesítő az adatokat a referenciaérték frissítésére vonatkozóan.

A2. táblázat azokat a kulcsfontosságú adatokat ismerteti, amelyekről a hitelesítő megfogalmazza megállapításait, az alábbi 3. táblázat pedig arról tájékoztat, hogy a hitelesítőnek mit kell értékelnie a 2. táblázatban vázolt kulcsfontosságú adatok alátámasztása céljából.

2. táblázat: Kulcsfontosságú adatok, amelyekről a hitelesítő megfogalmazza megállapításait

Az ingyenes kiosztásra vonatkozóan:

Minden alapévre és minden létesítményrészre vonatkozóan a tevékenységi szint meghatározása. Ez az alábbiakat foglalja magában (a létesítményre vonatkozóan):

- a termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek termelési szintjei;
- a létesítmény hőmérlegének eredményeképpen a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészek és a távfűtés létesítményrész alapján jogosult mérhető hő-mennyiség;
- a tüzelőanyag energiatartalmának a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész alapján jogosult mennyisége;
- a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrész alapján jogosult kibocsátás-mennyiség;
- adott esetben a létesítményre vonatkozóan a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet IV. mellékletének 2.6. pontjában felsorolt további adatok;
- adott esetben a termék-referenciaérték szerinti létesítményrészre vonatkozóan a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet IV. mellékletének 2.7. pontjában felsorolt további adatok;

Ezen túlmenően a **referenciaértékek frissítésére** vonatkozóan az alábbi adatok:

- a tüzelőanyagokból, a technológiai alapanyagokból, a mérhető hő-egyenértékből, az előállításból, a hulladékgázok vagy az átadott CO₂ importjából vagy exportjából eredő, hozzárendelt kibocsátások.

3. táblázat: Megerősítő, adott esetben helyettesítő, továbbá ellenőrző adatok

Az ingyenes kiosztásra vonatkozóan:

Az 2. táblázatban lévő adatok értelmezéséhez és megerősítéséhez szükséges információk:

- a létesítmény és a létesítményrész szintjén mért, részletes hitelesített éves kibocsátási adatok;
- a hőimport, -termelés, -fogyasztás és -export egész létesítményre kiterjedő mérlege;
- az energia létesítményrészekhez rendelése;
- a villamosenergia-import, -termelés, -fogyasztás és -export egész létesítményre kiterjedő mérlege;
- a hulladékgázimport, -termelés, -fogyasztás és -export egész létesítményre kiterjedő mérlege;

2.2 A nyomonkövetési módszertani terv szerepe

Az MMP biztosítja az alapot az üzemeltető számára az összes adat Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti nyomonkövetéséhez és bejelentéséhez, azaz például az ingyenes kiosztás kiszámításához, valamint a referenciaértékek frissítéséhez.

A nyomonkövetésről és jelentésről szóló rendelet (MRR rendelet) szerinti nyomonkövetési tervhez hasonlóan az MMP-nek is az a célja, hogy biztosítsa az adatok időbeli konzisztenciáját; ez egy olyan belső „szabálykönyv”, amelyet létesítmény

személyzetének követnie kell. Ezért az MMP-t jóvá kell hagynia az Illetékes Hatóságnak, a hitelesítő ezt követően a jóváhagyott MMP-ből fog kiindulni annak értékeléséhez, hogy az alapadat-jelentés lényeges valótlaniságtól mentes-e vagy sem. További információért lásd a 6.2. fejezetet.

Az ingyenes kiosztásról szóló rendelet – a későbbi, a részletes ellenőrzés során feltárt – esetleges be nem tartását is értékelni kell. Az ingyenes kiosztásról szóló irányelvekre vonatkozó nyomonkövetésről és jelentéstételről szóló 5. számú útmutató dokumentum további információkat tartalmaz az MMP tartalmáról, annak benyújtásáról és arról, hogy az Illetékes Hatóságnak miként kell jóváhagynia ezeket a terveket.

2.3 A „lehető legpontosabb” adatok alkalmazásának körülményei

A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 7. cikke és VII. melléklete megköveteli az üzemeltetőktől, hogy az alapadat-jelentésükben felhasznált adatok a „lehető legpontosabbak” legyenek. A legpontosabb adatforrások hierarchiáját a kiosztás szabályairól szóló-EU rendelet VII. mellékletének 4. fejezete mutatja be a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti adatgyűjtési eljárás egyes elemeire vonatkozóan. Egy rövid összefoglalót e dokumentum 11. fejezetében található 3. melléklet tartalmaz. A hierarchiáról részletesebb útmutatást az „Ingyenes kiosztási szabályokkal kapcsolatos nyomon követésről és jelentéstételről” 5. sz. útmutató dokumentum tartalmaz.

A hitelesítőknél figyelembe kell venniük az adatgyűjtés hátterét annak értékeléséhez, hogy a feltüntetett adatok megfelelnek-e a „lehető legnagyobb mértékű pontosság” kritériumának. A következő, 2024-ben és a jövőbeli ciklusokban esedékes kiosztásgyűjtési eljárásig összegyűjtött adatokra vonatkozóan a jóváhagyott MMP meghatározza majd, hogy az üzemeltető milyen megközelítést kíván használni az adatgyűjtéshez. A hitelesítő ellenőrizni fogja az MMP kérelmet és bizonyos mértékig ellenőrizni fogja az ingyenes kiosztásról szóló rendeletnek való megfelelést is. A hitelesítő által elvégzett ellenőrzésekről a 7. fejezet tartalmaz további információt.

2.4 A hitelesítő szerepe a feltételrendszer alkalmazásának ellenőrzésében

Az alapadat-jelentés hitelesítésének részeként a hitelesítő ellenőrzi és megerősíti, hogy az energiaauditokból vagy a tanúsított energiagazdálkodási rendszerekből származó, az EED 8. cikke vagy az EED 8. cikkét végrehajtó nemzeti jogszabály szerinti energiahatékonysági ajánlások végrehajtása megtörtént-e. A 4. táblázat ismerteti, hogy ezek a tevékenységek milyen hatással vannak a szerződéskötést megelőző fejezet lépéseire és magára a hitelesítési folyamatra.

4. táblázat -- A hitelesítő szerepe az energiahatékonysági ajánlás végrehajtásának ellenőrzésével kapcsolatos hitelesítési folyamatban

Az ellenőrzési folyamat lépései	Az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásának ellenőrzésével és adott esetben a kivételek alkalmazásával kapcsolatos tevékenységek
Időbeosztás	A hitelesítőnek figyelembe kell vennie, hogy az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásának ellenőrzéséhez a hitelesítési folyamathoz némi többletidőre van szükség. A szükséges többletidő mértéke függ az ajánlások típusától és számától, valamint attól, hogy van-e még nyitott ajánlás. Ha a létesítménynek az ajánlás végrehajtására vonatkozó eljárása²⁶ egyértelmű a végrehajtás állapotát illetően, ez megkönnyíti az ellenőrzések elvégzését. A rendelkezésre álló időt befolyásoló egyéb tényezők a következők lehetnek: - Az üzemeltető által az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásáról vagy a feltételrendszer alóli kivételek alkalmazásáról szolgáltatott bizonyítékok egyértelműsége és megalapozottsága; - Az a tény, hogy az ajánlásokat energiaauditor adta-e ki egy energiaaudit vagy egy energiagazdálkodási rendszer folyamata alapján; - Az ajánlások általános vagy egyedi jellegűek-e; - Az ajánlások közvetlenül a létesítményre vonatkoznak-e, vagy inkább vállalati szinten fogalmazódtak meg, és az üzemeltető további bizonyítékait kell elemezni arra vonatkozóan, hogy az ajánlás alkalmazható-e a létesítmény ipari folyamataira; - Kiadtak-e teljesítési igazolást (vagy azzal egyenértékű tanúsítványt) az egyes ajánlások végrehajtásáról; - Néhány kivétel alkalmazása viszonylag könnyen ellenőrizhető, például az, hogy az ajánlásokat az alapidőszak első négy évében adták-e ki, vagy, hogy a megtérülési idő szerepel-e az energiaauditról szóló jelentésben. Más kivételek több időt igényelhetnek, például ha a megtérülési idő nincs egyértelműen meghatározva vagy rögzítve.
Az üzemeltető által a hitelesítőnek nyújtandó információk	Az üzemeltetőnek elegendő információt kell szolgáltatnia ahhoz, hogy a hitelesítő el tudja végezni az AVR 17a. és 17b. cikkében előírt ellenőrzéseket. Ez magában foglal minden olyan bizonyítékot, amelyre a hitelesítőnek szüksége van a megerősítő ellenőrzésekhez, mint például: - az alapadat-jelentés, amely önbevallást tartalmaz arról, hogy volt-e energiaaudit vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszer, és hogy vannak-e fennálló ajánlások; - az energiaauditról szóló jelentések vagy az energiagazdálkodási rendszer folyamatából kiadott ajánlások; - az ajánlások végrehajtására vonatkozó eljárás(ok); - az ajánlás végrehajtásának vagy a kivétel alkalmazásának bizonyítékait. További információért lásd a GD12 7. fejezetét.
Stratégiai elemzés	A hitelesítő értékeli az üzemeltető által benyújtott bizonyítékokat, hogy meghatározza az azokkal kapcsolatos kockázatokat, és megtervezi, hogy milyen konkrét ellenőrzéseket kell elvégezni.

²⁶ Az üzemeltetőnek az energiahatékonysági ajánlások végrehajtására vonatkozó eljárására vonatkozó útmutatást a GD12 tartalmazza.

Ellenőrzési terv	A hitelesítő a hitelesítési tervben leírja, hogy milyen konkrét ellenőrzéseket kell elvégeznie az AVR 17a. és 17b. cikkének megfelelően.
Folyamat elemzés	A hitelesítő elvégzi a tervezett ellenőrzéseket, és megerősíti, hogy az ajánlások végrehajtása megtörtént-e, és ha az ajánlások végrehajtása nem fejeződött be, akkor a feltételrendszerre vonatkozó kivételek közül néhány alkalmazható-e. A konkrét ellenőrzésekre vonatkozó információkért lásd a GD12 dokumentumot. Az alapadat-jelentés hitelesítésének részeként végzett helyszíni látogatás során a hitelesítő interjút készít az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásában részt vevő személyzettel, és a dokumentációk, eljárások és folyamatok elemzésével elvégzi a GD12-ben leírt ellenőrzéseket. Ha felmerül a gyanú, hogy az energiahatékonysági ajánlások végrehajtása nem teljes körű, a hitelesítő kockázatelemzése alapján szükségessé válhat a teljesítés helyszíni ellenőrzése.
Belső ellenőrzési dokumentáció	A hitelesítőnek fel kell jegyeznie az AVR 17a. és 17b. cikke szerint elvégzett ellenőrzésekkel kapcsolatos valamennyi információt, beleértve az ellenőrzések eredményeit és az esetleges észrevételeket.
Ellenőrzési jelentés	A hitelesítő a hitelesítői jelentésében megállapítja, hogy: - elvégezte az előírt megerősítő ellenőrzéseket; - megerősítette az ajánlások végrehajtásának teljességét vagy a kivételek alkalmazását; - minden egyéb észrevételt, beleértve azt is, hogy voltak-e olyan függőben lévő ajánlások, amelyek végrehajtása még nem fejeződött be, valamint az üzemeltető által erre adott indoklást. Lásd ezen iránymutatás 9. fejezetét.

3 Új belépők adatainak hitelesítése

Az az új belépő, amelyik kérelmet kíván benyújtani a kibocsátási egységek ingyenes kiosztása iránt a 4. kereskedési időszakra vonatkozóan, az új létesítmény üzemszerű működésének megkezdését követően kérelmet kell benyújtania az Illetékes Hatóság részére. Az üzemeltetőnek, ha ingyenes kiosztást kérelmez, az alábbi információkat kell biztosítania:

- Minden releváns információt (az ingyenes kibocsátási egységek iránti kérelemhez) és az új belépői adatokat tartalmazó jelentést, amely az egyes létesítményrészekre bontva tartalmazza a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet (FAR) IV. mellékletével összhangban szükséges adatokat. Az új belépő jelentése az üzemszerű működés megkezdése utáni első naptári évre vonatkozó adatokat tartalmazza.
- Az Illetékes Hatóság által jóváhagyott MMP-t.
- Az új belépői adatokat tartalmazó jelentésről szóló megállapításokat tartalmazó hitelesítői jelentést, amely megállapítja, hogy új belépő jelentését kielégítőnek minősítették.

A kérelemnek tartalmaznia kell a létesítményre vonatkozóan az üzemszerű működés megkezdésének időpontját. Az új belépő jelentésének hitelesítése során ugyanazt az eljárást kell alkalmazni, mint a Nemzeti Végrehajtási Intézkedéseket érintő

alapadat-jelentés hitelesítése során. A hitelesítő hasonló ellenőrzéseket és tevékenységeket végez annak értékelése céljából, hogy az új belépőre vonatkozó adatjelentés mentes-e a lényeges valótlanúságoktól, valamint, hogy ellenőrizze az MMP végrehajtását. Az új belépőkkel kapcsolatban azonban a hitelesítőnek egyedi elemeket is figyelembe kell vennie. Idetartozik például az üzemszerű működés megkezdésének időpontját megerősítő értékelés. Ez az útmutató kiemeléssel jelöli, ahol az új belépők hitelesítése eltér az alapadat-jelentés hitelesítésétől.

4 Az éves tevékenységi adatok hitelesítése

Az ALCR 3. cikke szerint az üzemeltetőknek minden év március 31-ig jelenteniük kell az éves tevékenységi szint adatokat, kivéve, ha a tagállamok korábbi határidőt határoztak meg. Ezen adatok pontos jelentéséhez az üzemeltetőknek nyomon kell követniük és össze kell gyűjteniük az éves adatokat az ingyenes kiosztásról szóló rendelettel (FAR) és a jóváhagyott MMP-vel összhangban. A tevékenységi szintről szóló jelentésnek legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- az egyes létesítményrészek tevékenységi szintje;
- a létesítmény általános adatai az ingyenes kiosztásról szóló rendelet IV. Mellékletének (1) szakaszában meghatározottak szerint (az 1.3 (c) szakasz kivételével);
- az ingyenes kiosztásról szóló rendelet IV. Mellékletének (2.3–2.7) szakaszaiban felsorolt paraméterek mindegyike;
- megszűnt-e valamely létesítményrész működése;
- további paraméterek, ha a tagállam ezt előírja.

2026-ban a jelentés a 2024. és a 2025. év adatait tartalmazza, míg a következő években csak a megelőző egy év adatait fogja tartalmazni.

4.1. Az éves tevékenységi szintre vonatkozó adatok hitelesítésére vonatkozó követelmények

Minden éves tevékenységi szintről szóló jelentést egy akkreditált hitelesítőnek kell jóváhagynia az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet szerint, és azt a megfelelő hitelesítési jelentéssel együtt kell benyújtani az Illetékes Hatósághoz. Ugyanazok a követelmények vonatkoznak az alapadat-jelentések és az új belépők jelentéseinek hitelesítésére, mint az éves tevékenységi szintről szóló jelentések hitelesítésére. Az éves tevékenységi szintre vonatkozó adatok hitelesítésére vonatkozóan azonban van néhány további – vagy más – előírás. Ezeket a 8. fejezet tárgyalja.

4.2. Az éves tevékenységi szint adatokat hitelesítő hitelesítők akkreditációja és szakértelme

Az éves tevékenységi szintről szóló jelentést ellenőrző hitelesítőket akkreditálni kell az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet I. mellékletében említett 98. alkalmazási körre és a műszaki ágazati tevékenység alkalmazási körre, amelynek

hitelesítését a hitelesítő végzi (lásd 5. fejezet). Mivel a hitelesítőnek nagyrészt ugyanazokat az adatsorokat kell értékelnie az éves tevékenységi szintű adatok ellenőrzéséhez és az alapadatok igazolásához, az 5. és 7.2. fejezetekben leírt hasonló kompetencia-követelmények vonatkoznak az éves tevékenységi szintről szóló jelentéseket ellenőrző hitelesítőkre. A hitelesítőknak ismerniük kell a tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendelet (2019/1842) és az ingyenes kiosztásról szóló rendelet előírásait, az alkalmazandó útmutatókat, valamint azt, hogy milyen további ellenőrzéseket kell végrehajtaniuk az éves tevékenységi szintű jelentés hitelesítéséhez, hogyan kell lefolytatniuk a helyszíni szemléket és hogyan kell jelenteniük a problémákat a hitelesítői jelentésükben.

4.3 A feltételrendszer alkalmazását ellenőrző hitelesítők szerepe

Ha 2024. május 30-ig²⁷ nem hajtják végre az összes ajánlást, a kibocsátási egységeket csökkenteni kell. A kibocsátási egységek visszaszerzésére akkor van lehetőség, ha a 2026-2030-as kiosztási részidőszakra vonatkozó első hitelesített éves tevékenységi szint jelentés benyújtásáig valamennyi ajánlás végrehajtása befejeződik. Az első hitelesített éves tevékenységi szintről szóló jelentés benyújtásának határideje 2026. március 31. Az üzemeltetőnek bizonyítania kell, hogy az energiahatékonysági ajánlások végrehajtása befejeződött, és hogy a hitelesítő ezt az éves tevékenységi szint jelentés hitelesítése során megerősítette. A hitelesítő e hitelesítés során a 2.4. fejezetben leírtakhoz hasonló tevékenységeket végez. Az ajánlások végrehajtásának éves ellenőrzési ciklusának támogatása érdekében a hitelesítő értékeli, hogy a hitelesítő az előző hitelesítési jelentésben tett-e észrevételeket az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásával kapcsolatban, hogy az üzemeltető követte-e ezeket az észrevételeket, és hogy ez hogyan befolyásolja annak megerősítését, hogy a még nem teljesített ajánlások végrehajtása befejeződött. Ezen túlmenően a hitelesítő ellenőrzi magát az éves tevékenységi szint jelentést, valamint az ajánlások végrehajtására vonatkozó eljárást.

5 A hitelesítők akkreditációja

5.1 Akkreditáció

Mivel az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet tartalmazza az ingyenes kiosztásra vonatkozó adatok hitelesítésének követelményeit, az éves kibocsátás-hitelesítési megközelítések és követelmények az ingyenes kiosztási adatok hitelesítésére is vonatkoznak, hacsak az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet kifejezetten másképp nem rendelkezik. Ez a kiosztási adatok hitelesítőjének akkreditációjára is vonatkozik. A hitelesítő az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet szerinti hitelesítési tevékenységeket végző jogi egység vagy tagja

²⁷ Az FAR 2024. május 30-át jelöli meg határidőként, és a tagállamok dönthetnek úgy is, hogy más határidőt adnak meg, amely az adott év április 30. és június 30. között lehet.

valamely jogi egységnek, akit a Nemzeti Akkreditáló Hatóság (NAH) akkreditál az akkreditációról szóló 765/2008/EK rendelet és az AVR alapján.²⁸

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 44. cikke szerint annak a hitelesítőnek, aki az alapadat-jelentések, az új belépők jelentéseinek és az éves tevékenységi szintről szóló jelentések hitelesítését kívánja végezni, az alábbi alkalmazási körökre kell akkreditálva lennie:

- az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet I. mellékletében említett 98. tevékenységi csoport (az EU ETS irányelv 10a. cikke szerinti egyéb tevékenységek). Ez alkalmazási kör vonatkozik a kibocsátási egységek ingyenes kiosztását érintő adatok hitelesítésére; valamint
- Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet I. mellékletében említett műszaki ágazat alkalmazási köre, amely tekintetében a hitelesítő hitelesítést végez. A létesítmények megkövetelhetik, hogy a hitelesítő akkreditációja több ágazati alkalmazási körre is kiterjedjen, amennyiben a létesítmény az irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységek közül egynél többet végez.

Amennyiben például a létesítmény cementgyár, a hitelesítőnek legalább a 6. alkalmazási kör tekintetében akkreditációval kell rendelkeznie, amely magában foglalja a cement előállítását és a 98. tevékenységi csoportot.

A hitelesítőnek érvényes akkreditációval kell rendelkeznie a hitelesítői jelentés üzemeltetőnek történő kibocsátásakor.

Az akkreditációs folyamat ugyanazon lépései és eljárásai vonatkoznak az éves kibocsátás és az ingyenes kiosztási adatok hitelesítését végezni kívánó hitelesítők akkreditálására. A Nemzeti Akkreditáló Hatóságnak (NAH) értékelnie kell, hogy a hitelesítési tevékenységeket végző hitelesítő és annak személyzete:

- rendelkezik-e a hitelesítéséhez szükséges szakértelemmel, és ismeri-e a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet követelményeit;
- az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletnek megfelelően végzi-e a hitelesítést;
- megfelel-e az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet III. fejezetében említett követelményeknek, amelyek magukban foglalják a szakértelemre, pártatlanságra, eljárásokra, dokumentumokra vonatkozó követelményeket, valamint az EN ISO 14065 szabványban említett további követelményeknek.

Amennyiben az akkreditáció sikeres volt, a Nemzeti Akkreditáló Hatóság éves felülvizsgálattal és újraértékeléssel nyomon követi az akkreditációval rendelkező

²⁸ Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet lehetővé teszi a tagállam számára hitelesítő minősítési rendszer létrehozását, amennyiben a hitelesítők megfelelnek ugyanazoknak a követelményeknek, mint amelyeknek az akkreditált hitelesítők. Jelenleg egyik tagállam sem alkalmazza a hitelesítési minősítést. Ezért az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet szerinti minősítésre vonatkozó követelményeket ez az útmutató dokumentum a továbbiakban nem részletezi.

hitelesítő teljesítményét és szakértelmét. Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet éves kibocsátás hitelesítés területén tevékenykedő hitelesítők esetében alkalmazott felülvizsgálatra és újraértékelésre vonatkozó követelményei az ingyenes kiosztási adatok hitelesítését végző hitelesítők nyomkövetésére is vonatkoznak. Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 54. cikke szabályozza, hogy a Nemzeti Akkreditáló Hatóság mikor alkalmazhatja a hitelesítő akkreditálási okiratának felfüggesztését, visszavonását vagy alkalmazási körszűkítését szankcióként. További útmutatást az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelethez készült magyarázó útmutató (EGD I) 6. fejezete nyújt.

5.2 A hitelesítőkre vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos követelmények

A hitelesítőnek és a hitelesítési tevékenységekben részt vevő személyzetnek szakértelemmel kell rendelkeznie az ellenőrzés elvégzéséhez. A szakértelem nem csupán tudás, hanem az ismeretek és az előírt tevékenységek végrehajtásához szükséges készségek alkalmazásának képessége. Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet a hitelesítést végző csoport egészére, valamint az EU ETS hitelesítőkre, az EU ETS vezető hitelesítőkre és a külső szakértőkre egyaránt tartalmazza az EU ETS-specifikus szakértelemmel kapcsolatos követelményeket.

A kiosztási adatok hitelesítését végző EU ETS hitelesítőknek és EU ETS vezető hitelesítőknek:

- Ismernie kell az EU ETS irányelvet, a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletet, a tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletet, az akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletet, a Bizottság által kibocsátott útmutatókat és jogszabályokat, valamint annak a tagállamnak az útmutatóit és jogszabályait, amelyekben a hitelesítő hitelesítést végez. Idetartoznak az ezen útmutató 1.2., 1.4. és 10. (2 melléklet) fejezetben említett jogszabályok és útmutatók.
- Az adatok és információk ellenőrzésének ismerete és az e területen szerzett tapasztalat.
- A hitelesítési tevékenységek végrehajtásának képessége.
- Az ágazatspecifikus műszaki nyomkövetési és jelentési aspektusok ismerete és az e területen szerzett tapasztalat, amelyek fontosak az akkreditáció alkalmazási köre szempontjából. Ez nem csak azt az ágazatot foglalja magában, amelyben az üzemeltető aktív, hanem az ingyenes kiosztási adatokkal kapcsolatos nyomkövetési és jelentési szempontokat is tartalmazza.

Az EU ETS vezető hitelesítőkre vonatkozó követelményeket az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 38. cikke tartalmazza. Az EU ETS hitelesítők ismereteire és tapasztalatára vonatkozó követelményeken kívül a vezető hitelesítőnek képesnek kell lennie a hitelesítést végző csoport irányítására, a hitelesítési tevékenységek ellátására, valamint a hitelesítői következtetések megállapítására.

A hitelesítést végző csoportra vonatkozó követelmények listáját (például az összetételről és a szakértelemről) az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 37. cikke tartalmazza. A csoport minden tagjának pontosan kell ismernie saját

egyéni szerepét a hitelesítési eljárásban, és hatékonyan kell tudnia kommunikálni a hitelesítési tevékenységekben hozzárendelt feladatok elvégzéséhez szükséges nyelven. A cikk ezen túlmenően a hitelesítést végző csoport egészének szakértelmére vonatkozó követelményeket is tartalmazza:

- A hitelesítést végző csoport legalább egy tagjának rendelkeznie kell az ágazati létesítmény által végzett tevékenységek értékeléséhez, valamint az ágazat nyomkövetéséhez és jelentési eljárásához kapcsolódó műszaki szakértelmmel és tudással. További információért lásd az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet Alapvető iránymutatás (a továbbiakban: AVR KGN) II.7. sz. dokumentumot.
- Amennyiben a hitelesítő ingyenes kiosztási adatok hitelesítését végzi, a hitelesítést végző csoportban legalább egy olyan személynek is lennie kell, aki rendelkezik a kiosztás szempontjából releváns adatok gyűjtéséhez, nyomkövetéséhez és jelentéséhez kapcsolódó műszaki aspektusok értékeléséhez szükséges szakértelmmel és tudással.
- A hitelesítést végző csoportban egy olyan személynek is részt kell vennie, aki képes kommunikálni azon a nyelven, amely az üzemeltető jelentésének hitelesítéséhez szükséges.

Az AVR KGN II.7. sz. dokumentum ismerteti az éves kibocsátási jelentés hitelesítést végző hitelesítőkre vonatkozó specifikus követelményeket. Ezek a követelmények a kiosztási adatok hitelesítését végző hitelesítőkre is vonatkoznak. Az útmutató következő fejezetei az MMP-k és a NIMs alapadat-jelentés, az új belépői adatokat tartalmazó jelentés, valamint az éves tevékenységi szintről szóló jelentés értékelésére vonatkozó követelményeket ismertetik. Az Nemzeti Akkreditáló Hatóságnak és a hitelesítőknak tisztában kell lenniük az azonosított tevékenységek teljesítéséhez szükséges további, szakértelmére vonatkozó követelményekkel, és meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy ezek a követelmények teljesüljenek. A 7.2. fejezet példákat mutat be azokról az ingyenes kiosztási adatok ellenőrzéséhez szükséges további kompetenciákról, amelyekkel a hitelesítőknak és a hitelesítést végző csoportoknak rendelkezniük kell. Az, hogy milyen további kompetenciákra van szükség, az az egyes létesítmények körülményeitől és az alkalmazandó referenciaértéktől függ. A hő-referenciaérték szerinti létesítményrész szempontjából releváns adatok értékeléséhez más készségekre lehet szükség, mint a tüzelőanyag-referenciaérték vagy technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészhez kapcsolódó adatok értékelésénél. A termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében a munka központi eleme (a tevékenységi szint) olyan területet érinthet, amellyel a hitelesítők általában nem foglalkoznak az éves kibocsátásra vonatkozó jelentések hitelesítésében²⁹. Ezért szükség lehet a gyártási folyamat részleteinek további műszaki ismeretére annak érdekében, hogy a

²⁹ Az éves kibocsátás-hitelesítés magában foglalhatja a tüzelőanyagok és anyagok mennyiségére, valamint a fűtőértékre vonatkozóan már elvégzett ellenőrzéseket; ezeket a paramétereket a tüzelőanyag és technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekre vonatkozó alaptevékenységi szinthez kapcsolódó adatokba is integrálják; ehhez hasonlóan a hőreferenciaérték szerinti létesítményrész tevékenységi szintjéhez kapcsolódó adatok elemeinek ellenőrzésére is sor kerülhetett – adott esetben az éves kibocsátási jelentéshez.

termékeket többek között a megfelelő referenciaértékhez rendeljék hozzá.

Az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásának vagy a feltételrendszer kivételek alkalmazásának ellenőrzése nem igényel további kompetenciákat a hitelesítőtől. A GD12 7. fejezetében leírtak szerint a hitelesítő nem ellenőrzi, hogy az ajánlásokat megfelelően hajtották-e végre, és hogy az energiaauditor ajánlásai indokoltak-e. Ehelyett a hitelesítő értékeli az üzemeltető bizonyítékát arra vonatkozóan, hogy az ajánlások végrehajtása megtörtént-e.

Az éves kibocsátás-hitelesítésekhez hasonlóan az alapadat-jelentés és az éves tevékenységi szintről szóló jelentés hitelesítésének is tartalmaznia kell egy független bíráló által elvégzett felülvizsgálatot, amely megfelel az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 39. cikkében meghatározott követelményeknek. A független felülvizsgálat a hitelesítés minden elemét tartalmazza, így például szükség esetén az MMP értékelését és validálását. További információért lásd az AVR KGN II.7. sz. dokumentumot.

Ha az EU ETS hitelesítőnek, vezető hitelesítőnek vagy független bírálónak egy adott kérdésben segítségre van szüksége, egy külső szakértő is részt vehet a hitelesítést végző csoport munkájában, hogy a vonatkozó témában részletes ismeretét és szakértelmét a hitelesítő rendelkezésére bocsássa. Az AVR KGN II.7. sz. dokumentum szerint ez számos különböző kérdéstípust érinthet. Az ingyenes kiosztásra vonatkozó adatok hitelesítésével összefüggően a külső szakértők³⁰ bevonása különösen hasznos lehet az egyedi létesítményekben felmerülő további műszaki kérdések esetében, így például:

- termékmennyiségek anyagmérlegen keresztül történő meghatározása esetén;
- a gőz/hőmennyiség mérés, a kapcsolódó elszámolás és a kibocsátások CHP-egységekhez³¹ történő hozzárendelésére vonatkozó szabályok esetében;
- a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. melléklete 3.2. szakasza (1) bekezdésének b) pontjában említett, létesítményrészekhez történő rendelés vonatkozásában „a szerepet játszó kémiai reakciók szabad reakcióentalpiáinak aránya alapján készített vagy tudományosan megalapozott módszertanra épülő, e célra alkalmas egyéb elosztási kulcsok alapján készített becslések” hitelesítése esetén;
- a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. melléklete 3.3. szakaszának c) pontja alapján a nem az üzemeltető irányítása alá eső mérőműszerekkel és eljárásokkal összefüggően harmadik felek, például a berendezés szállítója, műszaki szolgáltatók vagy akkreditált laboratóriumok által szolgáltatott „empirikus összefüggés” hitelesítése esetén.

³⁰ Tekintettel a rövid időtartamra, mely az első alapadat-jelentés hitelesítésére rendelkezésre áll, erre különösen akkor lehet szükség, ha a hitelesítő nem tudta időben biztosítani a hitelesítő személyzet számára az összes vonatkozó kompetencia megszerzését.

³¹ Kapcsolt hő és villamos energia vagy kapcsolt termelés.

- A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. mellékletének 3.3. szakaszában említett közvetett meghatározási módszerekkel összefüggően a hitelesítő számításoknak a következőkön kell alapulniuk:
 - „az érintett anyagok kémiai és fizikai tulajdonságaira vonatkozó megfelelő, a szakirodalomban elfogadott értékek, megfelelő sztöchiometriai tényezők és termodinamikai jellemzők, például a reakció entalpia értékének”;
 - „a létesítmény tervezési adatain, például a műszaki egységek energiahatékonyságán vagy a termékegységre számított energiafogyasztáson”;
 - „a nem kalibrált berendezésből vagy a gyártási protokollokban dokumentált adatokból származó adatokra vonatkozó becslési értékek meghatározására szolgáló, ún. empirikus vizsgálatok”.

A külső szakértőnek az alábbiakkal kell rendelkeznie:

- az EU ETS hitelesítő és vezető hitelesítő vagy a független bíráló támogatásához szükséges hozzáértéssel és szakértelemmel abban a kérdésben, amely miatt a tudására és a szakértelmére szükség van;
- az EU ETS-specifikus jogszabályok megfelelő ismerete, a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletet, a tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletet és a kapcsolódó útmutatót, az adat- és információ-ellenőrzéseket, valamint a számára kijelölt feladatok végrehajtásához szükséges tevékenységeket is ideértve. A külső szakértőnek nem szükséges átfogó szakértelemmel rendelkeznie az összes említett kérdésben, de kellően ismernie kell azokat, hogy biztosítani tudja a szükséges támogatást a hitelesítés során.

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 36. cikke értelmében a hitelesítőnek megfelelőségi eljárást kell kidolgoznia, dokumentálnia, végrehajtania és fenntartania annak biztosítása érdekében, hogy a hitelesítést végző személyzet alkalmas legyen a rábízott feladatok elvégzésére. Ez a megfelelőségi eljárás magában foglalja a személyzet hitelesítésében, képzésében, teljesítményének nyomonkövetésében stb. részt vevő személyekre vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos, általános és konkrét kritériumok kialakítását. További információ az EU ETS szerinti hitelesítésről szóló magyarázó útmutatóban, az AVR EGD I. sz. dokumentum 5. fejezetében található. A hitelesítőnek gondoskodnia kell a folyamatos megfelelőségi eljárásához tartozó elemek Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti aktualizálásáról, valamint a kapcsolódó formanyomtatványok és vonatkozó útmutató dokumentum használatáról. Az alkalmassági eljárást úgy kell kialakítani, hogy a hitelesítő ki tudja választani az EU ETS vezető hitelesítőkből, hitelesítőkből és ahol szükséges, külső szakértőkből álló, szakértelemmel bíró csapatot.

5.3 A hitelesítőkre vonatkozó, összeférhetetlenséggel kapcsolatos követelmények

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet EU ETS-specifikus rendelkezéseket ír elő a hitelesítő, valamint a hitelesítési tevékenységeket végző

személyzetének pártatlanságára és függetlenségére vonatkozóan. Ezek a rendelkezések a hitelesítő és a személyzete számára egyaránt tartalmaznak korlátozó és tiltó rendelkezéseket. A hitelesítőnek függetlennek kell lennie az üzemeltetőtől és testületektől, intézményektől, hatóságoktól. Az alkalmazandó pártatlansági követelmények magyarázata az AVR EGD I. sz. dokumentum 5. fejezetében található.

Ami az éves kibocsátásra vonatkozó hitelesítést illeti, az ingyenes kiosztási adatok hitelesítése azt jelenti, hogy nem adható műszaki támogatás/tanácsadás az üzemeltetőnek a kiosztáshoz kapcsolódó számviteli folyamata tekintetében. Ugyanezek az előírások vonatkoznak az éves tevékenységi szintről szóló jelentés számviteli eljárásaival kapcsolatos tanácsadásra. A hitelesítő vagy ugyanazon jogalany bármely része nem nyújthat egyúttal tanácsadói szolgáltatásokat is az MMP-ben meghatározott nyomkövetési és jelentési eljárás kialakításában, ideértve a nyomkövetési módszer kidolgozását, valamint az alapadat-jelentés, az új belépői adatokat tartalmazó jelentés, az éves tevékenységi szintről szóló jelentés és a nyomkövetési módszertani terv elkészítését. Idetartozik a jóváhagyott MMP bármilyen elemével kapcsolatos az MMP-ben felsorolt ellenőrzési tevékenységek és eljárások kialakítására vonatkozó tanácsadás is.

Összeférhetetlenségnek minősül, amennyiben a hitelesítő vagy ugyanazon jogi személy bármely része műszaki segítséget nyújt a kiosztási adatok gyűjtésére, nyomkövetésre és bejelentésre létrehozott rendszer kifejlesztéséhez vagy fenntartásához, ideértve az többek között az adatkezelő rendszereket is.

A fent említett elemek listája nem teljes körű. Ez azt jelenti, hogy más tevékenységek is a pártatlanságot veszélyeztető elfogadhatatlan kockázatot eredményezhetnek. Az alapul szolgáló rendeletek betartásának ellenőrzése azonban a hitelesítő munkájának szerves része, így ez nem minősülne összeférhetetlenségnek az alapadat-jelentések és az éves tevékenységi szintről szóló jelentések ellenőrzése során. Az AVR tartalmaz előírásokat a vezető auditorok rotációjára vonatkozóan is, amelyek relevánsak az alapadat-jelentéseket, az új belépőkről szóló jelentéseket és az éves tevékenységi szintet bemutató adatokat ellenőrző hitelesítők számára. Ha a vezető auditor egy létesítmény esetében öt egymást követő éven keresztül ellenőrzi a kiosztási adatok és/vagy a kibocsátási jelentések hitelesítését, akkor a vezető auditornak három egymást követő évben szünetet kell tartania a hitelesítési szolgáltatások nyújtása terén az adott létesítmény tekintetében.

A pártatlansági követelményekről, vezető auditorok rotációjáról és a folyamatos pártatlanságot és függetlenséget szavatoló eljárás kialakításának módjáról az AVR EGD I. sz. dokumentum 5. fejezetében található további információ.

5.4 Az információcserére vonatkozó követelmények

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet VI. fejezete a Nemzeti Akkreditáló Hatóság és az Illetékes Hatóságok közötti információcserére vonatkozó követelményeket tartalmazza. Ezek a követelmények azokkal a hitelesítőkkal kapcsolatos kérdésekre is vonatkoznak, amely tevékenységek részt vesznek a NIMs alapadat-jelentések, az új belépői adatokat tartalmazó jelentések és az éves tevékenységi szintre vonatkozó adatok hitelesítésében. Ez azt jelenti, hogy:

- az ingyenes kiosztási adatok hitelesítését végző hitelesítőknek minden év november 15-éig értesíteniük kell a Nemzeti Akkreditáló Hatóságot a hitelesítés tervezett időpontjáról, helyéről és a hitelesítendő üzemeltetők adatairól, amennyiben ezek az adatok rendelkezésre állnak. Ha az adatok később megváltoznak, a hitelesítőnek értesítést kell küldenie a frissített tervekről a Nemzeti Akkreditáló Hatósággal egyeztetett határidőn belül (az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 77. cikke);
- a Nemzeti Akkreditáló Hatóságoknak december 31-ig munkaprogramot kell benyújtaniuk azon tagállamnak az Illetékes Hatóságához, amelyben a Nemzeti Akkreditáló Hatóság által hitelesített hitelesítők a kiosztási adatok hitelesítését végzik. A munkaprogram információkat tartalmaz a Nemzeti Akkreditáló Hatóság tervezett tevékenységeiről az említett hitelesítők vonatkozásában. Amennyiben a tervezett tevékenységek módosulnak, a munkaprogram aktualizált változatát január 31-ig be kell nyújtani (az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 71. cikkének (1) bekezdése);
- a Nemzeti Akkreditáló Hatóságnak június 1-éig vezetői jelentést kell benyújtaniuk azon tagállamnak az Illetékes Hatóságához, amelyben a Nemzeti Akkreditáló Hatóság által hitelesített hitelesítők az ingyenes kiosztási adatok hitelesítését végzik. A vezetői jelentés információkat tartalmaz a Nemzeti Akkreditáló Hatóság tevékenységeiről az említett hitelesítők vonatkozásában. Ez magában foglalja például az akkreditáció részleteit, alkalmazási kört érintő változásokat és a felülvizsgálat és újraértékelés eredményeinek összefoglalását (az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 71. cikkének (3) bekezdése);
- a Nemzeti Akkreditáló Hatóságnak tájékoztatniuk kell a hitelesítővel kapcsolatban bevezetett igazgatási intézkedésekről azon tagállamnak az Illetékes Hatóságát, amelyben a Nemzeti Akkreditáló Hatóság által hitelesített hitelesítők az ingyenes kiosztási adatok hitelesítését végzik, valamint azon tagállam Illetékes Hatóságát, amelyben a hitelesítőt akkreditálták (az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 72. cikke);
- azon tagállam Illetékes Hatóságának, amelyben a hitelesítő az ingyenes kiosztási adatok hitelesítését végzi, tájékoztató jelentést kell benyújtania annak a Nemzeti Akkreditáló Hatóságnak, amely akkreditálta a hitelesítőt (az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 73. cikke). Ez a tájékoztató jelentés minden olyan eltérés adatait tartalmazza, amelyeket az alapadat-jelentések, az új belépői adatokat tartalmazó jelentések, az éves tevékenységi szintre vonatkozóan készített jelentések, valamint a megfelelő hitelesítői jelentések értékelése során talált az Illetékes Hatóság. Az ellenőrzés során feltárt eltérésekkel, a hitelesítőnek az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 26. cikke (3) bekezdése szerinti belső hitelesítő dokumentációjának értékelése során feltárt eltérésekkel, valamint a panaszokkal kapcsolatos információkat is tartalmazhatja. Az ilyen jelentés benyújtásának ajánlott időpontja szeptember 30.

Az információcserére vonatkozó követelmények megértéséhez és az említett jelentések bizottsági formanyomtatványainak használatához az AVR EGD I. sz.

dokumentum 10. fejezete és az információcseréről szóló AVR KGN II.10. sz. dokumentum tartalmaz további információt.

6 A hitelesítési eljárás

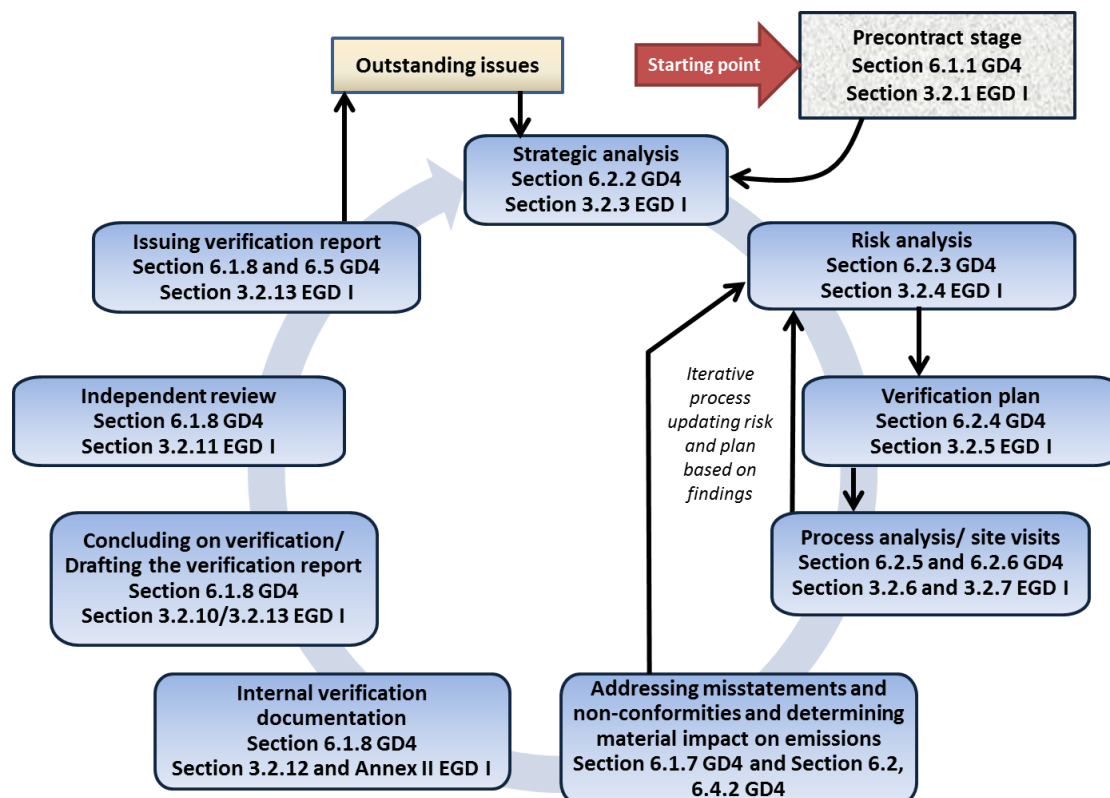
6.1 Általános megközelítés

A NIMs alapadat-jelentések, az új belépői jelentések és az éves tevékenységi szintről szóló jelentések hitelesítése elvben az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet II. fejezetében meghatározott megközelítést követi. A folyamat összhangban áll azzal a megközelítéssel, amelyet már alkalmaztak az alapadat-jelentések bemenő adatainak részét képező éves kibocsátási jelentések adatainak hitelesítéséhez. A megközelítés megkönnyíti a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásához szükséges adatok hatékony hitelesítését (azaz a termék-, hő-, tüzelőanyag- és technológia-referenciaérték szerinti létesítményrész esetében).

Az alapadatok hitelesítéséhez szükséges tevékenységek végrehajtásakor a hitelesítő figyelembe veszi, hogy nem a létesítményszintű kibocsátás, hanem a létesítményrész szintjén lévő múltbeli tevékenységi szintek és más releváns adatok képezik a hitelesítés tárgyát. A tüzelőanyag-referenciaérték és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrész adatainak hitelesítését illetően ez azt jelentheti, hogy a tüzelőanyag- és technológiai kibocsátásra vonatkozó adatok éves hitelesítése során végzett munkát meg kell ismételni, ha ezek az adatok eltérő bontásban vannak megadva a létesítményrész(ek)re vonatkozóan.

Ezen túlmenően, az MMP-ben megfogalmazott követelményeket kell figyelembe venni az éves kibocsátásra vonatkozó nyomonkövetési terv helyett. Ha a hitelesítő meg nem felelést talál az MMP-ben (vagy meg nem felelést Az ingyenes kiosztásról szóló rendelettel vagy A tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendelettel), az üzemeltetőnek javítania kell az adatgyűjtési eljárás során kapott adatokat és aktualizálnia kell az MMP-t, amennyiben szükség van változtatásokra az MMP-ben.

E szempontokat alkalmazva az alábbi ábrán ismertetett főbb tevékenységeket kell a hitelesítés során elvégezni. A hitelesítési eljárás tevékenységei egymáshoz kapcsolódó és egymással összefüggő tevékenységek. Ez azt jelenti, hogy a hitelesítési eljárás eredményei alapján az eljárás részét képező néhány korábbi lépés újragondolására és utólagos módosítására lehet szükség.

GD4 : FAR Verification guidance document
EDG I : AVR Explanatory guidance document

2. ábra: A hitelesítés ciklusa

Outstanding issues	Fennálló hibák
Starting point	Kiindulási pont
Precontract stage	Szerződést megelőző szakasz
Section 6.1.1 GD4	GD 4, 6.1.1. fejezet
Section 3.2.1 EDG I	EDG I, 3.2.1. fejezet
Strategic analysis	Stratégiai elemzés
Section 6.2.2 GD4	GD 4 4, 6.2.2. fejezet
Section 3.2.3 EDG I	EDG I, 3.2.3. fejezet
Issuing verification report	Hitelesítői jelentés kiadása
Section 6.1.8 and 6.5 GD4	6.1.8. fejezetés GD 4, 6.5. fejezet
Section 3.2.13 EDG I	EDG I, 3.2.13. fejezet
Risk analysis	Kockázatelemzés
Section 6.2.3 GD4	GD 4, 6.2.3. fejezet
Section 3.2.4 EDG I	EDG I, 3.2.4. fejezet
Independent review	Független felülvizsgálat
Section 6.1.8 GD4	GD 4 4, 6.1.8. fejezet
Section 3.2.11 EDG I	EDG I, 3.2.11. fejezet
Iterative process updating risk and plan based on findings	A kockázat és a hitelesítési terv frissítésének iteratív folyamata a megállapítások alapján
Verification plan	Hitelesítési terv
Section 6.2.4 GD4	GD 4 4, 6.2.4. fejezet
Section 3.2.5 EDG I	EDG I, 3.2.5. fejezet
Concluding on verification/ Drafting the verification report	A hitelesítésre vonatkozó következtetés levonása/A hitelesítői jelentés tervezetének elkészítése
Section 6.1.8 GD4	GD 4 4, 6.1.8. fejezet
Section 3.2.10/3.2.13 EDG I	EDG I, 3.2.10./3.2.13. fejezet

Process analysis/ site visits	Folyamatelemzés/helyszíni szemlél
Section 6.2.5 and 6.2.6 GD4	GD 4, 6.2.5. és 6.2.6. fejezet
Section 3.2.6 and 3.2.7 EGD I	EGD I, 3.2.6. és 3.2.7. fejezet
Internal verification documentation	Belső hitelesítő dokumentáció
Section 6.1.8 GD4	GD 4, 6.1.8. fejezet
Section 3.2.12 and Annex II EGD I	EGD I, 3.2.12. fejezet és II. melléklet
Addressing misstatements and non-conformities and determining material impact on emissions	Valótlanítások és eltérések kezelése, és a kibocsátásra vonatkozó lényeges hatás meghatározása
Section 6.1.7 GD4 and	GD 4, 6.1.7. fejezet és
Section 6.2, 6.4.2 GD4	GD 4, 6.2., 6.4.2. fejezet
GD4 : FAR Verification guidance document	GD 4: Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti hitelesítésre vonatkozó útmutató dokumentum
EDG I : AVR Explanatory guidance document	EDG I: Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletre vonatkozó magyarázó útmutató dokumentum

6.1.1 A szerződést megelőző kötelezettségek

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet szerint a hitelesítőnek – a létesítmény üzemeltetője által szolgáltatott dokumentumok alapján – mérlegelnie kell, hogy képes-e elvégezni az adott létesítmény hitelesítési feladatait. Ehhez a hitelesítőnek többek között el kell döntenie, hogy rendelkezik-e a szükséges akkreditációval az alkalmazandó alkalmazási körökhöz; és hogy rendelkezik-e szakértelemmel, személyzettel és erőforrásokkal a létesítmény hitelesítéséhez megfelelő, hitelesítést végző csoport összeállításához.

Ezen túlmenően a hitelesítőnek azt is meg kell határoznia, hogy mennyi idő szükséges a hitelesítési feladatok végrehajtásához. A hitelesítőnek gondoskodnia kell arról, hogy a hitelesítés hatóköre és a szerződésben meghatározott ideje összhangban legyen az azonosított hitelesítési kockázatokkal. Nem szabad lerövidíteni a hitelesítés kielégítő teljesítéséhez és a kockázatok megfelelő kezeléséhez szükséges munka idejét. A hitelesítéshez szükséges idő meghatározásakor a hitelesítő figyelembe vesz olyan tényezőket, mint a létesítmény összetettsége, az alkalmazandó referenciaértékek száma és jellege, valamint a(z egyes) létesítményrész(ek) összetettsége. A hitelesítő azt is megvizsgálja, hogy az üzemeltető által szolgáltatott dokumentáció elegendő-e az árajánlat elkészítéséhez, és egy megfelelő hitelesítési megközelítés kidolgozásával van-e lehetőség eredményesen mérsékelni a hitelesítéssel összefüggő üzleti kockázatokat. A 4.3. fejezetben említettek szerint, ha a létesítményeket az energiahatékonysági irányelv értelmében energiaauditnak vagy energiagazdálkodási rendszernek vetik alá, és a vonatkozó ajánlásokat energiaaudit-jelentésben vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszerben adták ki, további időt kell biztosítani.

Az üzemeltető által rendelkezésre bocsátandó dokumentumoknak legalább az alábbiakat tartalmazniuk kell:

- az MMP-t (az Illetékes Hatóság jóváhagyását igazoló dokumentummal együtt);
- a létesítmény éves ÜHG-kibocsátására vonatkozó engedélyt és a kapcsolódó jóváhagyott nyomonkövetési tervet;

- a létesítmény leírását (egy egyszerű folyamatábrával a jobb érthetőség érdekében), amennyiben ezt nem tartalmazzák a fent említett dokumentumok;
- a hitelesített kibocsátási jelentést és a hitelesítői záradékokat (amennyiben azok külön dokumentumban találhatók) az alapévekre és a korábbi évi tevékenységi szint-időszakokra vonatkozóan, valamint a hitelesített jelentésnek az Illetékes Hatóságnak történő benyújtását követő adatkorrekciókkal kapcsolatos észrevételeket;
- a korábbi kiosztási időszakot érintő, hitelesített, NIMs alapadat-jelentést³²;
- a NIMS alapadat-jelentést és/vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentést (a létesítmény helye szerinti tagállamban alkalmazandó formátumban);
- információ arról, hogy volt-e vonatkozó energiaaudit vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszer, és hogy vannak-e alkalmazandó energiahatékonysági ajánlások (ez az információ például az alapadat-jelentésből vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentésből szerezhető be).

A szerződés létrejöttének időpontjától függően előfordulhat³³, hogy a NIMs alapadat-jelentés, a legfrissebb éves tevékenységi szintről szóló jelentés vagy a legfrissebb hitelesített kibocsátási jelentés nem áll rendelkezésre a szerződést megelőző szakaszban. Ilyen esetben a hitelesítő a korábbi kiosztási ciklusból származó alapadat-jelentéseket, a korábbi évek jóváhagyott éves kibocsátási jelentéseit és az éves tevékenységi szintről szóló jelentéseket használhatja. Amint elérhetővé válnak az aktuális időszakra vonatkozó jelentések, a hitelesítőnek újra kell értékelnie az információkat annak megállapítás érdekében, hogy a szerződéses idő és a hitelesítési terv továbbra is megfelelő-e.

A szerződést megelőző szakaszban a hitelesítő szerződést köt az üzemeltetővel. Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 9. cikke és az EA 6/03. sz. dokumentum többek között a szerződés bizonyos feltételeire vonatkozó követelményeket is tartalmaz. A szerződés egyik lényeges szempontja az időbeosztás. Ez nem volt alkalmazható a 2019-es első alapadat-jelentésre, mivel nem volt szabadon hozzáférhető a hitelesítők szerződéskötést megelőző munkája idején. Az időbeosztás nem fejezhető ki határozott időtartamban; ha a részletes hitelesítés során kiderül, hogy a hitelesítőnek több időre van szüksége a szükséges tevékenységek megfelelő elvégzéséhez, az árajánlatban előzetesen megadott időbeosztást módosítani kell. A

³² Nem volt alkalmazandó a 2019-es első alapadat-jelentés esetében és általában nem volt elérhető a hitelesítők szerződéskötést megelőző munkája idején.)

³³ A gyakorlatban a szerződésekkel kapcsolatos tárgyalásokra jóval a releváns jelentési ciklus szerinti év vége előtt sor kerülhet, így – reálisan nézve – előfordulhat, hogy nincs lehetőség felülvizsgálni az alapadat-jelentést (még a tervezetét sem) az előzetes kötelezettségvállalási értékelés lefolytatása közben; azonban ha az üzemeltetők a jelentéstervezet rendelkezésre állásáig várnának a szerződésre vonatkozó tárgyalások lefolytatásával, nem tudnának a benyújtási határidő előtt időben szerződést kötni a hitelesítővel.

szerződésnek ezért rendelkeznie kell erről a módosításról. További információért lásd az időbeosztásról szóló KGN II.12. sz. dokumentumot.

6.1.2 Stratégiai elemzés

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 11. cikkével összhangban a hitelesítőnek az üzemeltető által rendelkezésre bocsátott információk alapján elemeznie kell az elvégzendő hitelesítési tevékenységek jellegét, léptékét és összetettségét. A hitelesítő képet kap arról, hogyan gyűjtötte és határozta meg az üzemeltető a hitelesítésre váró ingyenes kiosztási adatokat (és adott esetben a referenciaértékeket). Az információk a fent felsorolt dokumentumokon kívül egyéb releváns információkat is tartalmaznak, ideértve a következőket:

- az ÜHG-kibocsátási engedélyt és egyéb környezetvédelmi engedélyeket, amennyiben azok releváns információt szolgáltatnak a termelési folyamatokról;
- az MMP-hez kapcsolódó dokumentált eljárások másolatai, így például:
 - a nyomonkövetésre és jelentésre vonatkozó feladatok kiosztása;
 - az MMP megfelelőségének, valamint a nyomonkövetés hatékonyságának rendszeres értékelése;
 - a NACE- és PRODCOM-kódok, valamint az egyes létesítményrészek által előállított termékek nyomonkövetése;
 - A létesítményrész határain belül előállított termékek Kombinált Nomenklatúra (KN) kódjainak nyomon követése annak megállapítása érdekében, hogy ezek szerepelnek-e a CBAM-rendelet I. mellékletében;
 - az MMP módosításainak nyomonkövetése;
- adatkezelési tevékenységek és ellenőrzési tevékenységek annak biztosítására, hogy az adatok anomáliáktól mentesek legyenek, ideértve a következő területeket:
 - az adatok belső vizsgálata és hitelesítése;
 - korrekciók és korrekciós intézkedések;
 - az informatikai és mérőrendszerek minőségbiztosítása;
 - az alvállalkozók bevonásával végzett folyamatok ellenőrzése;
 - a dokumentumok és feljegyzések ellenőrzése;
- az üzemeltető kockázatértékelése;
- hogyan javította ki az üzemeltető a meg nem feleléseket vagy a fejlesztési javaslatokat, amelyeket az előző évi, éves tevékenységi szintről szóló jelentésről vagy a vonatkozó alapadat-jelentésről szóló hitelesítői jelentés fogalmazott meg;
- adott esetben az Illetékes Hatósággal folytatott levelezés arról, hogy az üzemeltető miként kezelte a hitelesítő által az előző években jelentett nem megfelelési kérdéseket;

- ha megváltoztatták az MMP-t, az összes változtatás jegyzőkönyve;
- energiaaudit-jelentés vagy a tanúsított energiagazdálkodási rendszerből származó vonatkozó információk, valamint az energiahatékonysági ajánlások végrehajtására vonatkozó eljárás, hogy a hitelesítő megállapíthassa, milyen típusú energiahatékonysági ajánlásokat adtak ki, és hogy az ajánlások végrehajtása hol tart;
- bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a feltételeesség alóli kivételek egyike alkalmazható-e. A szükséges bizonyítékok típusa az alkalmazandó kivételtől és körülményektől függ³⁴;
- bármilyen egyéb lényeges információ, amely támogatja a hitelesítőt abban, hogy megismerje a létesítményben elvégzett tevékenységeket.

Az információ elemzése közben a hitelesítő különös figyelmet fordít az egyes létesítményrészek számvitelének összetettségére és arra, hogyan vannak az összesített adatok hozzájuk rendelve, az alkalmazandó referenciaértékre, az MMP-ben megadott, a többek között a számításon alapuló módszerre vonatkozó konkrét részletekre, valamint a kapcsolódó adatkezelésre és a belső ellenőrzési tevékenységekre.

Ezen túlmenően, ha az MMP különböző belső ellenőrzéseket határoz meg azokra az adatokra vonatkozóan, amelyeket korábbi éves jelentés és hitelesítés céljából az MP (nyomkövetési terv) tárgyát képezték, a hitelesítőnek meg kell állapítania, hogy miért térnek el az ellenőrzések, és hogy ez hatással van-e a korábban hitelesített adatok bármelyikére.

Amennyiben a hitelesítő a korábbi években ugyanazon létesítményre vonatkozóan elvégezte az éves kibocsátási jelentések vagy éves, tevékenységre vonatkozó adatok ellenőrzését, a stratégiai elemzés részeként értékeli, milyen bizonyítékokat és adatokat tartalmaz már a létesítmény belső hitelesítő dokumentációja az alapadatok értékelését célzó jelentéstételi évekre vonatkozóan, hogy biztosítsa a múltbeli alapadatok hatékony hitelesítését. Például a tüzelőanyag referenciaérték és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekre vonatkozó adatok (például tüzelőanyag-/anyagmennyiségek, fűtőérték stb.) értékelését nagy valószínűséggel már elvégezték az éves kibocsátási hitelesítések során; a kapcsolódó műszerezettséget már megvizsgálták, és a műszerek karbantartási állapotát is ellenőrizték az éves helyszíni szemlék során. Ilyen esetekben a hitelesítőnek mérlegelnie kell, hogy ezek a korábbi hitelesítések mennyiben érintik az aktuális alapidőszak tekintetében hitelesített adatokat, és hogy a korábbi hitelesítések hatóköre(i) egybeesnek-e a jelenlegi hitelesítés hatókörével/hatókörökkel.

³⁴ Például annak értékeléséhez, hogy a hároméves megtérülési időt túllépték-e, a következő bizonyítékokra van szükség: pl. az energiaaudit-jelentésben szereplő megtérülési idő meghatározása vagy az energiaauditorok eskü alatt tett nyilatkozata a megtérülési időre vonatkozóan. Ha ilyen információ nem áll rendelkezésre, akkor az üzemeltetőnek a megtérülési időre vonatkozó számításai és a számításhoz használt bemeneti adatok. A hitelesítő stratégiai és kockázatelemzése határozza meg, hogy szükség van-e további információkra.

6.1.3 Kockázatelemzés

A hitelesítőnek elemeznie kell a valótlanságok, meg nem felelések és eltérések kockázatát és annak lényeges hatását a jelentésben foglalt adatokra vonatkozóan. A kockázatelemzés eredménye határozza meg, hogy miként és milyen mértékben kell a hitelesítési tevékenységeket kialakítani, megtervezni és végrehajtani. A kockázatelemzés kétféle típusú kockázat, nevezetesen az eredendő kockázatok³⁵ és az ellenőrzési kockázatok³⁶ azonosítására és elemzésére fókuszál. Az észlelési kockázatokkal együttesen ezek alkotják a teljes hitelesítési kockázatot: azaz annak a kockázatát, hogy a hitelesítő nem megfelelő hitelesítő szakvéleményt ad ki. A kockázatelemzéssel kapcsolatban további információért lásd a releváns legfontosabb útmutató feljegyzést (AVR KGD II.2).

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet értelmében a hitelesítő a stratégiai elemzés eredménye alapján értékeli a lehetséges eredendő, ellenőrzési és észlelési kockázatokat. Ezen túlmenően a hitelesítő az alábbiakkal összefüggő hitelesítési kockázatokat is értékeli bizonyítékok alapján:

- (adott esetben) az előző évi helyszíni ellenőrzések és interjúk stb. során szerzett bizonyítékok megbízhatósága annak megállapítására, hogy szükség van-e további helyszíni szemlékre az adatgyűjtés megkönnyítésére; és
- egyéb külső hitelesítők, például termékinformációk esetében pénzügyi hitelesítők által rendelkezésre bocsátott bizonyítékok megbízhatósága.

A kockázatelemzés ismétlődő folyamat, amelyet aktualizálni kell, ha a folyamatelemzés során végzett részletes hitelesítési tevékenységek azt mutatják, hogy a kockázatok magasabbak vagy alacsonyabbak az előzetesen értékelt kockázatoknál. Ebben az esetben a hitelesítési tervet is frissíteni kell.

6.1.4 Hitelesítési terv

A kockázatelemzés meghatározza, hogyan alakítja ki a hitelesítő a hitelesítési tervet, amely három elemből áll:

³⁵ Az eredendő kockázatok az üzemeltető adatkezelési tevékenységeihez kapcsolódnak, feltételezve, hogy nincsenek érvényben kapcsolódó ellenőrzési tevékenységek ezen kockázatok enyhítésére, és figyelmen kívül hagyva az üzemeltető ellenőrzési környezetét. Példák eredendő kockázatokra: jelentős mértékű kézi adatbevitel és -átruházás; bonyolult adatkezelési rendszerek használata a termékekre vonatkozó adatok vagy kibocsátási adatok gyűjtésére és számszerűsítésére, sok létesítményrész, a kibocsátási források és a felhasznált tüzelőanyagok összetettsége és nagy száma – különösen, ha ezek egynél több létesítményrészhez kapcsolódnak, üzemzavarok, leállások vagy a termelési folyamatban bekövetkező változások stb.

³⁶ Az ellenőrzési kockázatok az üzemeltető belső ellenőrzési környezetéhez, valamint a belső ellenőrzések esetleges sikertelenségéhez vagy meghiúsulásához kapcsolódnak. Példák ellenőrzési kockázatokra: informatikai rendszer hiányzó vagy nem megfelelően működő automatizált ellenőrzései, nem kalibrált mérőeszközök, az adatok belső felülvizsgálatának és manuális átruházására vonatkozó ellenőrzésének a hiánya, vagy az ellenőrzés olyan módon történő végrehajtása, amely nem a kapcsolódó eredendő kockázat szintjének megfelelő kellő alapossággal zajlott.

- egy hitelesítési programból³⁷, amely leírja a hitelesítési tevékenységek jellegét és körét, valamint a szóban forgó tevékenységek elvégzésének idejét és módját. Az összes tevékenység megtervezését is magában foglalja. Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 26. cikkével összhangban a tevékenységek hitelesítői kockázatelemzése alapján történő kizárásának igazolását teljesen dokumentálni kell a belső hitelesítési dokumentációban;
- vizsgálati tervből, amely meghatározza az ellenőrzési tevékenységek vizsgálatának körét, módszereit és az ellenőrzési tevékenységek eljárásait;
- mintavételi tervből, amely meghatározza az összesített adatok alapjául szolgáló adatpontokkal kapcsolatos adatgyűjtés körét és módszereit, az összegyűjtött adatokon végrehajtandó vizsgálatokat, valamint a tervezési válasz, ha a minta vizsgálata kérdéseket vet fel.

Bővebben lásd a kockázatelemzésről szóló legfontosabb útmutató feljegyzést (AVR KGD II.2) arról, hogyan befolyásolja a kockázatelemzés a hitelesítési terv kidolgozását.

Kérjük, vegye figyelembe, hogy amennyiben a létesítmények az EED 8. cikke vagy az említett cikket végrehajtó nemzeti jogszabály alapján kötelesek energiaauditokat vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszereket végezni, és az auditokat 2019-2022 között végezték el, az ellenőrzési programnak tartalmaznia kell az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásának és adott esetben az energiahatékonysági feltételrendszer alóli kivételek alkalmazásának ellenőrzésére irányuló tevékenységeket.

6.1.5 Folyamatelemzés (részletes hitelesítés)

A hitelesítés e szakaszának célja, hogy összegyűjtse és dokumentálja azokat a részletes bizonyítékokat, amelyekre a hitelesítő alapozhatja szakvéleményét. A hitelesítőnek a folyamatelemzés során végre kell hajtania a hitelesítési tervet. Ebben a szakaszban a hitelesítő:

- az adatkezelési tevékenységek, az ellenőrzési tevékenységek és eljárások elemzése, valamint a létesítményrész-határok és a módszerek ellenőrzése révén értékeli az MMP végrehajtását;
- validálja az MMP-t a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletben megfogalmazott követelmények vonatkozásában, hogy megerősítse megfelelőségét;
- átfogó adatvizsgálatot végez, beleértve az adathitelesítést, analitikai jellegű vizsgálatok áttekintését és a nyomonkövetési/adatgyűjtési módszer ellenőrzését
- adott esetben ellenőrzi és megerősíti, hogy az energiahatékonysági ajánlások végrehajtása befejeződött-e, és ha nem, akkor az e feltételrendszer alóli

³⁷ A hitelesítési program nemcsak a helyszíni szemle ütemtervéből áll, de kellő részletességgel be kell mutatnia a tervezett vizsgálatokat és tevékenységeket, hogy tájékoztassa a csoporttagokat arról, hogy milyen tevékenységek elvégzése szükséges.

kivételek valamelyike alkalmazandó-e (a hitelesítő által végzett ellenőrzésekre vonatkozóan lásd a GD12 „energiahatékonyság” című részt).

A hitelesítő különféle technikákkal és módszerekkel végzi el ezeket az ellenőrzéseket, például interjúk lefolytatásával, annak vizsgálatával, hogyan alkalmazzák az üzemeltetők az ellenőrzési tevékenységeket, az adatok elsődleges forrás(ok)hoz történő visszakövetésével stb. További információkat az AVR EGD I. sz. dokumentum és a folyamatelemzésről szóló AVR KGN II.3. sz. dokumentum tartalmaz. E dokumentum 7. fejezete további információkat tartalmaz arról, hogy milyen konkrét ellenőrzéseket végez el a hitelesítő az ingyenes kiosztásra vonatkozó adatokat illetően. A 8.1. fejezet tartalmaz útmutatást arra vonatkozóan, hogy milyen további ellenőrzéseket kell végrehajtani az éves tevékenységi szint adatainak hitelesítésekor.

A hitelesítő a jóváhagyott MMP-t használja kiindulási pontként tevékenységei megtervezéséhez.

Bizonyos esetekben az adatsorok terjedelme túlságosan nagy ahhoz, hogy mindegyiket megvizsgálják. Amennyiben a hitelesítő kockázatelemzése indokolja, a hitelesítő mintavételt alkalmazhat az adatokra vagy ellenőrzési tevékenységekre vonatkozóan, hogy a lényeges szempontokra irányíthassa figyelmét. További információért lásd a mintavételre alkalmazandó alapelvekről szóló AVR KGN II.4. sz. dokumentumot.

Amennyiben valótlanosságokra, eltérésekre és meg nem felelésekre derül fény, a hitelesítő ezeknek megfelelően módosítja a stratégiai és kockázatelemzést, valamint a hitelesítési tervet.

6.1.6 Helyszíni szemlék

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 21. és 31. cikkével összhangban az alapadat-jelentések hitelesítéséhez helyszíni szemlékre van szükség. A helyszíni szemle célja elegendő bizonyíték összegyűjtése annak érdekében, hogy elvárható bizonyossággal lehessen megállapítani az üzemeltető adatjelentéséről, hogy nem tartalmaz lényeges valótlanosságokat. A helyszíni szemlék során többek között az alábbi tevékenységekre kerül sor:

- személyzeti interjúk lefolytatása, a dokumentumok felülvizsgálata és az üzemeltető eljárásainak gyakorlatban történő értékelése;
- a létesítmény- és létesítményrész-határok ellenőrzése, az adatkezelés ellenőrzése és a forrásanyagok és kibocsátó források teljességének értékelése;
- az ellenőrzési tevékenységek tényleges vizsgálata, valamint a jóváhagyott MMP-ben említett eljárások alkalmazásának értékelése;
- fizikai bizonyítékok gyűjtése a mérőeszközök, a nyomkövetési rendszerek és folyamatok értékelése révén³⁸.

³⁸ Megjegyzendő, hogy az adatgyűjtéskor használt ellenőrzési rendszereknek és mérőeszközöknek a típusa és állapota abban az időben fontos, amikor az adatgyűjtésben részt vettek. Ezért a helyszíni szemle során végzett rendszer- és műszerellenőrzéseknek az első ciklus alapadatainak múltbeli jellegét kell tükröznie; az aktuálisan használatban lévő ellenőrzések és eszközök vizsgálata nem feltétlenül releváns az adatsor szempontjából.

A hitelesítő kockázatelemzése meghatározza, szükség van-e további helyszínek szemléjére, és azokra milyen időpontokban kerül sor.

A tüzelőanyag-referenciaérték és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészek alapadat-jelentéseinek – és a hő-referenciaérték szerinti létesítményrész bizonyos elemeinek – hitelesítése során megfontolandó szempont, hogy az alapidőszakra vonatkozó adatok hitelesítése bizonyos esetekben már az éves kibocsátás hitelesítése során lezajlik. Amennyiben a létesítményrész a létesítmény egészére vagy jelentős részére kiterjed, például part menti létesítmények esetén, és ha az adatokat az éves kibocsátás hitelesítése során ugyanaz a hitelesítő hitelesíti, előfordulhat, hogy nincs szükség további helyszíni szemlékre az alapadat-jelentés hitelesítése során, ha ezt a hitelesítő kockázatelemzése indokolja, és az összes vonatkozó dokumentum elérhető egy központi helyen. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nem kell helyszíni szemlét végezni. Egy szemlére már sor került az éves kibocsátás hitelesítése során. Továbbá annak a központi helynek a szemléjére is szükség van ilyen esetekben, ahol az összes dokumentáció és adat hozzáférhető. A hitelesítőnek különös figyelmet kell fordítania arra, hogy:

- a múltbeli éves jelentéstételre vonatkozó korábbi kibocsátási adatok hitelesítésének hatóköre(i) megegyeznek-e az alapadat-jelentés hitelesítésére vonatkozó hatókörrel/hatókörökkel;
- értékelték-e a hitelesítendő ingyenes kiosztási adatokat, a módszereket és a létesítményhatárokat, valamint az adatkezelési tevékenységeket, ellenőrzési tevékenységeket és eljárásokat a hivatkozott éves kibocsátás hitelesítése során.

Ha ezek a hatókörök nem egyeznek, és korábban nem hitelesítettek minden lényeges adatot, további szemlék szükségesek. Az éves tevékenységi szint adatainak ellenőrzésével kapcsolatos helyszíni szemlékről lásd a 8.3. fejezetet.

A helyszíni szemléket személyesen kell elvégezni. Vis maior esetén azonban az AVR lehetővé teszi a hitelesítő számára, hogy „virtuális” helyszíni szemléket tegyen³⁹, ha minden feltétel teljesült. Az alkalmazandó feltételekkel kapcsolatos további információkért lásd a helyszíni szemlékről szóló II.5. Alapvető Iránymutatásokat.

6.1.7 A valótlanságok, eltérések és meg nem felelések kezelése

A hitelesítőnek időben értesítenie kell az üzemeltetőt, ha valótlanságokat, eltéréseket és meg nem feleléseket talált.

Valótlanságok	Kihagyás, tévesen közölt információ vagy hiba az üzemeltető alapadat-jelentésében, az új belépőkről vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentésben. Nem tartozik ide a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerint megengedett bármilyen bizonytalanság.
---------------	--

³⁹ A virtuális helyszíni szemle olyan helyszíni szemle, amelyet olyan online környezetben hajtanak végre, amely lehetővé teszi az EU ETS (vezető) auditorainak, szakértőinek és az üzemeltető személyzetének, hogy tartózkodási helyüktől függetlenül távolról végezzenek tevékenységeket és folyamatokat.

Eltérések	Minden olyan cselekedet vagy mulasztás, amely ellentétes az MMP-vel. Eltérésnek minősül például a módszertan helyes alkalmazásának elmulasztása az alapadatok vagy az éves tevékenységi adatok kiszámítására. Ha az eltérés hibát, tévesen közölt információt vagy kihagyást eredményez a jelentésben foglalt adatokban, akkor azt valótlaniságnak is kell tekinteni.
Meg nem felelések	Minden olyan cselekedet vagy mulasztás, amely nincs összhangban a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelettel, a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendelettel vagy egyéb vonatkozó jogszabállyal. A nemzeti jogszabályok is ide tartoznak. Bizonyos esetekben az eltérések a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletnek vagy a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendelettel való meg nem felelésnek is minősülnek.

Az üzemeltetőnek kötelessége kijavítani a hitelesítő által azonosított minden valótlaniságot, eltérést és meg nem felelést. Ezt megteheti például az alapadat-jelentésben vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentésben szereplő adatok korrigálásával, adott esetben az MMP aktualizálásával és az MMP-ből hiányzó adatok pótlásával stb.

Ha a hitelesítő meg nem felelést azonosít, az üzemeltetőnek értesítenie kell az Illetékes Hatóságot. Ez akkor is szükséges, ha a jóváhagyott MMP nem felel meg a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletnek vagy a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletnek. Az Illetékes Hatóság jóváhagyásának megszerzésével az üzemeltető köteles korrigálni a meg nem felelést, és a hitelesítő minden fennmaradó meg nem felelést feljegyez.

A korrigált valótlaniságokat, eltéréseket és meg nem feleléseket dokumentálni kell a belső hitelesítési dokumentációban.

Ha a valótlaniságokat, eltéréseket és meg nem feleléseket nem korrigálja az üzemeltető, a hitelesítőnek értékelnie kell azok lényegi hatását a jelentésben foglalt adatokra vonatkozóan, lásd a 6.4.2. fejezetet.

A hitelesítő további tevékenységeket hajt végre, ha adathiányokat azonosít (lásd a 7.3. fejezetet).

6.1.8 A hitelesítés eredményeire vonatkozó következtetés levonása

A hitelesítés befejezésekor és a hitelesítés során összegyűjtött összes bizonyítékot figyelembe véve a hitelesítő köteles elvégezni az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 24. cikkében felsorolt tevékenységeket. E lépésnek az egyik kulcsfontosságú aspektusa, hogy a hitelesítőnek elegendő bizonyítékot kell gyűjtenie a hitelesítő szakvélemény alátámasztására. További információért lásd az AVR EGD I. 3.2.10. szakaszát.

A bizonyítékok értékelése és a hitelesítés befejezése után helyes gyakorlat, ha a hitelesítő a létesítmény vezetőségétől bekéri az aláírt „vezetői nyilatkozatot”

(teljességi nyilatkozatot), amelyben a vezetőség megerősíti, hogy minden olyan információt és bizonyítékot rendelkezésre bocsátott, amelyre a hitelesítőnek szüksége van a munka elvégzéséhez. Ez a nyilatkozat a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti szabályok alkalmazása alóli kivételekhez fűzött (például a legpontosabb adatok alkalmazására vonatkozó követelményekkel kapcsolatos) indokolások írásbeli megerősítésére is szolgál.

Az ilyen „vezetői nyilatkozatok” segítik a hitelesítőket a hitelesítési kockázataik és lehetséges kötelezettségeik kezelésében. A vezetői nyilatkozat mintasablonja a 4. mellékletben található. Fontos megjegyezni, hogy egy ilyen nyilatkozat nem mentesíti a hitelesítőt az adatok részletes ellenőrzése és az MMP-vel és a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelettel való megfelelés vizsgálata alól; mint ahogy a további ellenőrzések és szükség esetén a Nemzeti Akkreditáló Hatóság szankciói alól sem.

Független felülvizsgálat

A hitelesítői jelentés közzététele előtt a belső hitelesítési dokumentációnak és a hitelesítői jelentésnek független felülvizsgálat tárgyát kell képeznie. További információért lásd az AVR EGD I. 3.2.11. szakaszát.

Belső hitelesítési dokumentáció

A hitelesítőnek belső hitelesítési dokumentációt kell összeállítania, hogy teljes körű eseménynaplót bocsásson rendelkezésre azokról az értékelésekről és döntésekről, amelyek révén elvárható bizonyossággal készítette el hitelesítő szakvéleményét. A belső hitelesítési dokumentáció tartalmazza az összes felhasznált vonatkozó dokumentumot és a korábbi hitelesítési lépések valamennyi megállapítását az azokra hivatkozó megfelelő auditnaplóval együtt. További információért lásd az AVR EGD I. 3.2.12. szakaszát.

Hitelesítői jelentés

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 27. cikke szerint a hitelesítő hitelesítői jelentést bocsát ki az üzemeltetőnek, amely tartalmazza a végleges hitelesítő szakvéleményt. Lásd a 6.5. fejezetet.

6.2 A hitelesítés hatóköre

Az üzemeltető által benyújtott minden egyes egyéni alapadat-jelentés esetében a hitelesítőnek szakvéleményt kell kiállítania arról, hogy az alapadat-jelentésben (vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentésben) feltüntetett adatok nem tartalmaznak lényeges valótlanosságokat az elvárható bizonyosságot alapul véve⁴⁰. Ezt a feladatot a hitelesítő az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 6. cikkének és a 7. cikkének (2) és (3) bekezdése alapján végzi el, ami azt jelenti, hogy a jóváhagyott alapadat-jelentésnek, az új belépői adatokat tartalmazó jelentésnek vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentésnek megbízhatónak kell lennie, vagyis hitelesen kell képviselnie a valóságot. A hitelesítőknak kritikus szakmai hozzáállással, közérdekből

⁴⁰ „Lényeges valótlanság”: olyan valótlanság, amely a hitelesítő véleménye szerint önmagában vagy más valótlanságokkal együttesen meghaladja a lényegességi szintet, vagy befolyásolhatja az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésének illetékes Hatóság általi kezelését.

és a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti eljárásban részt vevő többi féltől függetlenül kell megtervezniük és elvégezniük a hitelesítést.

A hitelesítés hatókörét azok a feladatok határozzák meg, amelyeket a hitelesítőnek végre kell hajtania a hitelesítés céljának eléréséhez, azaz például biztosítania kell, hogy az ingyenes kiosztásra vonatkozó adatok nyomkövetése a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelettel és a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendelettel összhangban zajlik, és hogy megbízható és helyes alapadatok és kiosztási adatok szerepelnek a jelentésben. Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 7. cikkének (4) bekezdésével összhangban a hitelesítőnek értékelnie kell, hogy:

- Az alapadat-jelentés, az új belépőkről és az éves tevékenységi szintről szóló teljes és megfelel a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet IV. mellékletében említett követelményeknek;
- Az üzemeltető az MMP-ben leírt követelményeknek megfelelően jár el⁴¹;
- Az alapadat-jelentésben, az új belépőkről és az éves tevékenységi szintről szóló jelentésben szereplő adatok nem tartalmaznak-e lényeges valótlanságokat. Annak érdekében, hogy ezt a hitelesítő megállapíthassa, egyértelmű és objektív bizonyítékokat kell szereznie az üzemeltetőtől, hogy alátámassza a jelentésben szereplő összesített adatokat. Az elvárható bizonyossági fok eléréséhez szükséges bizonyítékok megszerzéséhez, és hogy az értékelést az adatok és a hozzájuk kapcsolódó információk lényegi pontossága alapján készítse el, a hitelesítő analitikai eljárásokkal kapcsolatos értékelést végez, elvégzi az adatok hitelesítését, és értékeli, hogy a nyomkövetési módszer végrehajtása összhangban van-e az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 15., 16. és 17. cikkével. Az alapadatok és referenciaértékek egyes elemeinek lényegességi küszöbértékeit az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 23. cikkének (4) bekezdése, míg a lényegességi elemzés Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet esetében történő alkalmazásának magyarázatát a 6.4.2. fejezet tartalmazza.
- Tájékoztatást lehet nyújtani az üzemeltető adatkezelési tevékenységeiről, ellenőrzési rendszeréről és kapcsolódó eljárásairól annak érdekében, hogy hatékonyabb legyen nyomkövetésük és jelentésük. Ez a tevékenység szorosan kapcsolódik az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 27. cikke (3) bekezdésének p) pontjához és a 30. cikkéhez. A hitelesítő köteles megvizsgálni és értékelni, hogy vannak-e javításra váró területek az üzemeltető nyomkövetési és jelentési eljárásában, hogy javuljon a jelentésben foglalt adatok pontossága, megbízhatósága és minősége. Ez különösen az adatkezelési tevékenységekre, az üzemeltető kockázatértékelésére, az ellenőrzési tevékenységekre, az ellenőrzési rendszer értékelésére és az MMP-ben említett eljárásokra vonatkozik. Ha vannak javításra váró területek, a

⁴¹ Az ingyenes kiosztás iránti kérelem benyújtásának időzítéséről lásd az MMP jóváhagyásáról szóló 0. szakaszt.

hitelesítőnek javításra vonatkozó javaslatokat kell foglalni a hitelesítői jelentésbe⁴².

Az üzemeltető egyik legfontosabb feladata – a múltbeli alapadatok meghatározása és az adatoknak létesítményrészekhez való hozzárendelése érdekében – a meglévő adatok összeállítására vonatkozó módszer kidolgozása, szükség esetén kiegészítve az adatokat (óvatos) feltevésekkel és becslésekkel. A cél az, hogy az „elérhető legpontosabb adatforrásokat” használják. Ez azt jelenti, hogy ha ugyanarra a múltbeli adatsorra vonatkozóan több forrás is az üzemeltető rendelkezésére áll, akkor a lehető legpontosabb adatokat kell választania, és a többi forrásból származó adatokat alátámasztás céljából kell csatolnia. Ennek az adatgyűjtési eljárásnak a lényegét dokumentálni kell az MMP-ben, és indokolni kell, miért minősülnek a kiválasztott adatok a „lehető legpontosabbnak” (lásd a 2.3. fejezetet).

Az MMP hitelesítő által végzett értékelés ezért a hitelesítés kulcsfontosságú eleme. Az MMP hitelesítő általi értékelésre a következők vonatkoznak:

- A hitelesítő a stratégiai elemzés során ellenőrzi, hogy az MMP az illetékes hatóság által jóváhagyott legfrissebb változat-e, hogy a jelentési időszak(ok)ban történtek-e változások az MMP-ben, hogy ezek a változások jelentősek voltak-e, és ha igen, akkor az illetékes hatóság jóváhagyta-e azokat. Arról, hogy mely változások jelentősek, a „Monitoring és jelentéstétel az ingyenes kiosztási szabályokkal kapcsolatban” című GD5-ös fejezetben található további információk.
- Az MMP végrehajtásának értékelésekor a hitelesítő ellenőrzi az illetékes hatóságnak az MMP jóváhagyásáról szóló levelezését is.
- A jóváhagyás során az illetékes hatóság az MMP-t a FAR-ral összevetve ellenőrzi.
- A hitelesítő a jóváhagyott MMP-t használja kiindulási pontként az adatok pontosságának értékeléséhez.
- A hitelesítő ellenőrzi az MMP különböző elemeinek végrehajtását, és értékeli, hogy az egyes részlétesítmények tényleges helyzete megfelel-e az MMP-ben rögzítetteknek.
- A hitelesítő bizonyos mértékig keresztellenőrzéseket végez az MMP és a FAR között: pl. a létesítményrészek határainak értékelése, az ellenőrzési tevékenységek és eljárások megfelelőségének és végrehajtásának ellenőrzése stb.
- Ha a hitelesítő nem megfelelőséget állapít meg, tájékoztatja az üzemeltetőt. Az üzemeltető köteles erről értesíteni az illetékes hatóságot, és a hatósággal egyetértésben kijavítani a meg nem felelést (pl. az MMP frissítése és az illetékes hatóság újbóli jóváhagyásának megszerzése).
- A kijavított meg nem felelést és a kijavítás érdekében tett intézkedéseket dokumentálni kell a belső ellenőrzési dokumentációban.

⁴² Noha a hitelesítőnek a javaslatokban azonosítania kell az ellenőrzési tevékenységek hibáit, és indoklásában tájékoztatnia kell az üzemeltetőt a hibák okáról, azonban semmilyen módon nem kommunikálja, hogyan korrigálja az üzemeltető a szóban forgó hibákat, mivel azzal a hitelesítő tanácsadói szerepbe kerülne, és veszélyeztetné a függetlenségét.

- A kijavíthatlan meg nem felelés esetén a hitelesítő értékeli a jelentett adatokra gyakorolt lényeges hatást.
- A nem megfelelést, amelyet nem javítottak ki, mielőtt a hitelesítési jelentést kiállítják az üzemeltetőnek, a hitelesítési jelentésnek tartalmaznia kell.

A hitelesítő minden jelentéstételi ciklus esetében:

- értékeli, hogy a létesítményrészeket és azok határait megfelelően definiálták-e;
- ellenőrzi, hogy a bemutatott módszer átlátható-e, és vissza lehet-e követni az auditnaplót az elsődleges adatforrásoktól a végleges számadatokig kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletre vonatkozó alapadat-jelentésben;
- ellenőrzi az MMP teljességét, ügyelve arra, hogy ne legyen adathiány vagy kétszeres beszámítás a dokumentumban;
- ellenőrzi, hogy az ellenőrzési tevékenységek és eljárások megfelelően vannak-e kialakítva, végrehajtva, dokumentálva és fenntartva, és hatékonyan használhatók-e a beazonosított kockázatok enyhítésére. A hitelesítő hasonló módon végzi az ellenőrzési tevékenységek és eljárások ellenőrzését, mint az éves kibocsátás hitelesítése esetében. Az ellenőrzési tevékenységek és eljárások ellenőrzésének módjáról a folyamatlevezéssel szembeni követelményekről szóló AVR KGN II.3. sz. dokumentum tartalmaz további információt;
- adott esetben ellenőrizze és erősítse meg, hogy az energiahatékonysági ajánlások végrehajtása befejeződött-e, és ha nem, akkor a feltételrendszer alóli kivételek valamelyike alkalmazható-e (további információkért lásd a GD12 7. fejezetét).

6.3 Adatértékelés

A folyamatlevezés során a hitelesítő átfogó adathitelesítést végez, és ellenőrzi az adatgyűjtéshez és az adatok nyomonkövetéséhez használt módszer végrehajtását. Ehhez a hitelesítési terv és a stratégiai és a hitelesítő kockázatelemzésének eredményeit veszi alapul. A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet IV. mellékletében meghatározott adatokkal és a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 10. cikke (5) bekezdésének követelményeivel kapcsolatos ellenőrzéseken kívül a hitelesítő a következő elemeket is kifejezetten ellenőrzi. Ezek az ellenőrzések a hitelesítési terv részét képezik:

- Ellenőrzi, hogy a kibocsátásokkal, bemenő és kimenő anyag- és energiaáramokkal kapcsolatos valamennyi adatot a rendszerhatároknak megfelelően rendelték-e a létesítményrész(ek)hez; A hitelesítő az adatellenőrzés részeként például az alábbiakat is elvégzi:
 - ellenőrzi, hogy a IV. melléklet 2. pontjának (2) bekezdése szerinti egyes létesítményrészekhez rendelt éves hitelesített kibocsátások mennyisége megegyezik-e az adott év teljes hitelesített kibocsátással.

Ha ezek az adatok nem egyeznek, a hitelesítőnek ellenőriznie kell, hogy:

- vannak-e olyan tevékenységekkel összefüggő kibocsátások a létesítménynél, amelyek nem jogosultak ingyenes kiosztásra. Az 5. sz. útmutató dokumentum 4.2. fejezete további információkat tartalmaz a nem jogosult tevékenységekről (lásd még e dokumentum 4. táblázatát);
 - észszerűek-e az üzemeltető által a vonatkozó hitelesített jelentésben végzett bármilyen utólagos korrekciók⁴³;
 - vannak-e olyan további kibocsátások, amelyek az éves kibocsátási jelentésekben nem bejelentett létesítményrészekhez vannak hozzárendelve, például „belső forrásanyagok”⁴⁴ vagy az importált mérhető hővel egyenértékű kibocsátások; és hogy ezeket a további kibocsátásokat helyesen számolták-e ki adathiányok és kétszeres beszámítás nélkül;
 - helyesen vették-e figyelembe a hulladékgázok importját és exportját (lásd az 5. útmutató dokumentum 4.3. és 7.3. fejezeteit).
- megerősíti, hogy ahol az üzemeltető az éves kibocsátását rendszerint tömegalapú kibocsátási tényező használatával adja meg, az alapadat-jelentésben az energijelentéshez használt fűtőértéket a normál állapotra vonatkozó jelentési követelménnyel összhangban határozták-e meg;⁴⁵
- ellenőrzi, hogy az adatok teljesek-e, illetve felmerül-e adathiány vagy történt-e kétszeres beszámítás;
 - ellenőrzi, hogy a termék-referenciaértékekhez kapcsolódó tevékenységi szintek a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletében felsorolt termék meghatározások helyes alkalmazásán alapulnak-e;
 - ellenőrzi, hogy a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészekre, a távfűtés létesítményrészeire, a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészekre és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekre vonatkozó tevékenységi szintek megállapítása az előállított termékeknek megfelelően és a kibocsátásáthelyezési listát tartalmazó EU-határozattal (2019/708 „Kibocsátásáthelyezési lista”) összhangban történik-e;
 - ezen ellenőrzések részeként megerősíti, hogy az alapadat-jelentésben vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentésben szereplő NACE-/PRODCOM-kódok összhangban vannak-e az üzemeltető által

⁴³ A hitelesítőnek ellenőriznie kell, hogy az éves kibocsátási jelentés legaktuálisabb példányával dolgoznak-e, mivel lehetséges, hogy egy későbbi módosításról értesítették ugyan az illetékes Hatóságot, de az éves kibocsátási jelentés nem igényelt újbóli hitelesítést.

⁴⁴ Lásd az 5. sz. útmutató dokumentum 4.2. fejezetét.

⁴⁵ A normál állapot fogalommagyarázatát a nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet 3. cikkének (50) pontja tartalmazza.

rendelkezésre bocsátott egyéb bizonyítékokkal; vagy igazolható oka van annak, hogy a már feltüntetett kódot megváltoztatták.

- Ellenőrizze, hogy az inputok, outputok és kibocsátások a CBAM-rendelet I. mellékletében felsorolt áruk előállításának megfelelően helyesen vannak-e hozzárendelve a létesítményrészhez;
 - Ezen ellenőrzések részeként meg kell erősíteni, hogy az alapjelentésben vagy az éves tevékenységi szint jelentésben bejelentett KN-kódok összhangban vannak-e az üzemeltető által bejelentett egyéb bizonyítékokkal; vagy hogy a kód megváltoztatására elegendő és ésszerű indoklás van. Ezt az információt a hitelesítési jelentés tartalmazza, annak érdekében, hogy az illetékes hatóság a felülvizsgálat során megértse és értékelni tudja.

4. táblázat: Ingyenes kiosztásra nem jogosult tevékenységek

A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelethez kapcsolódó 5. sz. útmutató dokumentum 4.2. fejezete felsorolja azokat a tevékenységeket, amelyek nem jogosultak ingyenes kiosztásra, és felhívja a figyelmet a következőkre:

„...az összes bemenő és kimenő anyag- és energiaáram, valamint kibocsátás létesítményrészekhez történő hozzárendelése után fennmaradnak bizonyos bemenő és kimenő anyag- és energiaáramok, valamint kibocsátások, amelyek egyetlen létesítményrészhez sincsenek hozzárendelve, mivel ezek nem jogosultak ingyenes kiosztásra. Ez különösen a következőket érinti:

- *villamosenergia-termelésre használt tüzelőanyagok és/vagy mérhető hő, és a kapcsolódó kibocsátás;*
- *salétromsavat termelő létesítményrészben előállított vagy az EU ETS hatálya alá nem tartozó egységekből importált mérhető hő;*
- *az EU ETS hatálya alá tartozó létesítményekbe exportált hővel kapcsolatos energia-áramok, kibocsátások;*
- *A termék-referenciaérték szerinti létesítményrészeken kívül nem biztonsági fáklyázás céljából elfáklyázott hulladékgázok vagy tüzelőanyagok és egyéb kapcsolódó kibocsátások.”*

A hitelesítés során a hitelesítő valótlanságokat találhat az adatokban vagy eltéréseket az adatszámítások és az MMP között. Ilyen esetekben a hitelesítő felszólítja az üzemeltetőt, hogy korrigálja az azonosított hibákat, a téves adatokat, a hiányosságokat és minden eltérést.

Az üzemeltetőnek aktualizálnia és korrigálnia kell az MMP-t, ha a hitelesítő megállapítja, hogy az hiányos, hibás vagy ellentmond a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletben vagy a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletben előírt szabályoknak. Az üzemeltetőnek az MMP bármely javításával összhangban a kapcsolódó alap- és kiosztási adatokat is korrigálnia kell, és a hitelesítő figyelembe veszi ezeket a módosításokat a(z adott esetben) frissített MMP, az alapadat-jelentés és az éves tevékenységi szintről szóló jelentés későbbi hitelesítése során. A 6.2. fejezet tartalmaz további információt arról, hogyan kell kezelni az azonosított eltéréseket és a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletnek és a

Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletnek való meg nem felelést.

Ha az alapadat-jelentéshez és az éves tevékenységi szintről szóló jelentéshez szükséges adatok nem állnak rendelkezésre, és vannak hiányzó adatok, az üzemeltetőnek alternatív módszert vagy adatforrást kell használnia az adathiány pótlására, feltéve, hogy ez a módszer vagy adatforrás fel van tüntetve az MMP-ben (a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 12. cikkének (2) bekezdése). Ha az MMP nem tartalmaz ilyen módszert vagy adatforrást, az üzemeltetőnek megfelelő becslési módszert kell alkalmaznia az adott időszakban az adathiányokra és paraméterekre vonatkozó, konzervatív becslésen alapuló helyettesítő adatok meghatározására. Az üzemeltetőnek megfelelő indokolást kell adnia az adathiányra és az alapadat-jelentésben használt módszerre vonatkozóan.

Az alapadatokkal vagy az éves tevékenységi szint adataival összefüggően az „konzervatív” egy feltételrendszer meghatározásának olyan módja, amely biztosítja, hogy az ingyenes kibocsátási egységek kiosztása szempontjából releváns paraméterek hozzárendelésére olyan módon kerüljön sor, hogy a kapott kiosztás ne legyen nagyobb, mint a paraméter valós értékének alkalmazása esetén⁴⁶. Az adathiányokat átlátható módon kell megszüntetni. A 7.3. fejezet tartalmaz további információt arról, milyen ellenőrzéseket végez el a hitelesítő adathiányok esetében.

A hitelesítőnek el kell döntenie, hogy a fennmaradó valótlanságok, eltérések vagy meg nem felelés lényegi hatással vannak-e a jelentett adatokra nézve (lásd a 6.4.2. fejezetet). Ha a hitelesítés végéig nem sikerül megoldani azokat a problémákat, amelyek lényegi hatást gyakorolnak a jelentett adatokra, a hitelesítőnek negatív hitelesítői (azaz nem hitelesített) szakvéleményt kell kiadnia. Ezen túlmenően minden fennálló valótlanságnak, eltérésnek és meg nem felelésnek be kell kerülnie a hitelesítői jelentésbe, az arra vonatkozó indokolást is ideértve, hogy az egyes valótlanságok, eltérések és meg nem felelések miért vannak lényegi hatással a jelentett adatokra.

Ha a valótlanságok, eltérések vagy meg nem felelések nincsenek lényegi hatással a bejelentett adatokra, a hitelesítő megjegyzésekkel ellátott, kedvező hitelesítői (azaz megjegyzéssel ellátott hitelesített) szakvéleményt adhat ki. A hitelesítőnek fel kell tüntetnie ezeket a rendkívüli eltéréseket a hitelesítői jelentésben. A hibákat létesítményszint-szinten és nem összesített szinten is meg kell adni, azaz, ha a létesítményszakaszokban vannak kijavíthatatlan hibák, de ezek nincsenek lényegi hatással az összesített adatokra, attól még jelenteni kell őket. Ezzel felhívja az illetékes Hatóság figyelmét az eltérésekre.

Ha a hitelesítő nem talál valótlanságokat vagy eltéréseket, vagy azokat teljes mértékben korrigálták, a hitelesítő kedvező hitelesítő (azaz hitelesített) szakvéleményt adhat ki, amelyben megállapítja, hogy a jóváhagyott alapadat-jelentés vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentés megfelelőnek tekinthető.

A hitelesítői jelentés Bizottság által rendelkezésre bocsátott formanyomtatványa tartalmazza az ilyen hitelesítői nyilatkozat szövegezését.

⁴⁶ Azaz az előírt előzetes kiosztás alacsonyabb, nem pedig magasabb lesz az óvatos becslést követően – ez különbözik az éves kibocsátási jelentésekre alkalmazandó módszertől.

6.4 Választott módszerek

6.4.1 Bizonyossági szint

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 7. cikkének (1) bekezdése előírja a hitelesítő számára, hogy a hitelesítést azzal a céllal végezze, hogy olyan jelentést készítsen, amely elvárható bizonyosságot nyújt arról, hogy az üzemeltető jelentése (pl. a NIMs alapadat-jelentés) nem tartalmaz lényeges valótlanosságokat. A hitelesítő által közölt szakvéleményben az adatok pontosságával kapcsolatban nyújtott bizonyosság szintjének összefüggésben kell lennie a hitelesítés alaposságával és részletességével. Az elvárható bizonyosság alkalmazásával kapcsolatos tudnivalókat az AVR EGD I. sz. dokumentum 3.1.4. fejezete tartalmazza.

A hitelesítőnek lehetősége van az adatminőség befolyásolására vagy javítására észszerű fejlesztési javaslatok megfogalmazásával, amelyeket az üzemeltetőnek az MMP aktualizálása révén figyelembe kell vennie a jövőbeli adatgyűjtési ciklusoknál. Ha az üzemeltetőnek igazolható oka van arra, hogy nem veszi figyelembe az ajánlásokat, meg kell magyaráznia az illetékes hatóságnak, hogy miért nem veszi figyelembe a hitelesítő ajánlásait. Például nem ért egyet a hitelesítő javaslataival, mert azok észszerűtlen költségekkel járnának, vagy műszakilag megvalósíthatatlanok. Ezekben a kérdésekben aztán az Illetékes Hatóság dönt majd.

Ebben az összefüggésben a hitelesítő számára lehetővé kell tenni, hogy vissza tudja követni az auditnaplót az elsődleges adatgyűjtési pontig, például a gyártási protokollokig vagy az üzemanyagszámláig.

6.4.2 Lényegesség

A lényegesség a hitelesítés fontos eleme, amelynek két szempontból van jelentősége:

- Egyrészt maga a fogalom akkor releváns, ha a hitelesítő meghatározza a hitelesítési tevékenységek jellegét, időzítését és terjedelmét: e tevékenységek megtervezése és kidolgozása a valótlanosságok és az eltérések kockázatainak, valamint a jelentett adatokat érintő esetleges lényeges hatások értékelésén alapul.
- Másrészt a lényegesség annak megállapítása szempontjából is fontos, hogy az alapadat-jelenté, az új belépői adatokat tartalmazó jelentés és az éves tevékenységi szintről szóló jelentés kielégítőnek tekinthető-e. Kizárólag azok a jelentések tekinthetők kielégítőnek, amelyek nem tartalmaznak lényeges valótlanosságokat⁴⁷.

A lényegesség kvalitatív és kvantitatív jellemzőkkel is bír. A kvantitatív jelleg attól függ, hogy mekkora és milyen jellegű hatása van a hibának a jelentett adatok összességére vonatkozóan, míg a kvalitatív jelleget nagymértékben olyan tényezők határozzák meg,

⁴⁷ Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 3. cikkének (6) pontjával összhangban a lényeges valótlanosság olyan valótlanosság, amely a hitelesítő véleménye szerint önmagában vagy más valótlanságokkal együttesen meghaladja a lényegességi szintet, vagy befolyásolhatja az üzemeltető vagy légitársaság-üzemeltető jelentésének Illetékes Hatóság általi kezelését.

amelyek befolyással lehetnek az adatok felhasználójára, például az Illetékes Hatóságra (például konkrét körülmények, a meg nem felelést érintő jelleg stb.).

A kvantitatív jelleg szempontjából fontos a lényegességi szint.

A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelettel összefüggő NIMs alapadatok és az éves tevékenységi szintről szóló jelentés hitelesítésének céljából az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 23. cikkének (4) bekezdése meghatározza az adatsor egyes elemeinek lényegességi szintjét. A lényegességi szint a jelentett értékek ± 5 %-a az alábbi egyes adatelemek tekintetében⁴⁸:

- a) a létesítmény teljes kibocsátása⁴⁹, amennyiben az alapadat-jelentésben, az új belépői adatokat tartalmazó jelentésben vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentésben található adatok a kibocsátásra vonatkoznak; vagy
- b) az importált és az előállított mérhető hő nettó mennyiségének összege a létesítmény szintjén, adott esetben, amennyiben az alapadat-jelentés, az új belépői adatokat tartalmazó jelentés vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentés adatai a mérhető hővel kapcsolatos adatokra vonatkoznak; vagy
- c) az importált és a létesítményben előállított hulladékgázok mennyiségének összege, adott esetben; vagy
- d) minden egyes releváns termék-referenciaérték szerinti létesítményrész tevékenységi szintje.

Amikor az egyes valótlanságok⁵⁰, illetve a fent említett elemek valamelyike tekintetében összesített valótlanságok szintje meghaladja a ± 5 %-os lényegességi szintet, akkor az lényeges valótlanságnak minősül az adott elem tekintetében. Ilyenkor a jelentett adatsorok egészét elutasítják, és a hitelesítőnek kedvezőtlen hitelesítő

⁴⁸ Ezek az elemek a következő adatsorokra terjednek ki: a) az éves kibocsátás nyomon követése során vizsgált adatok (idetartoznak a tüzelőanyag és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészre vonatkozó adatok); és b), c), d) a további adatsorok, amelyek az ingyenes kiosztásra és a referenciaértékre vonatkozó eljárásokra vonatkoznak. Az (a) esetben lényeges hiba a teljes kibocsátásban azt jelenti, hogy már eleve vannak hibák a létesítményrészekben, amelyek a CO₂ átszámításánál és a teljes kibocsátással összevetve összességében lényeges hibává adódnak össze. Felhívjuk a figyelmet, hogy az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 23. cikkének (2) bekezdése értelmében az éves kibocsátási hitelesítési időszakban előforduló lényeges hiba egy 2%-os lényegességi szinttel jellemezhető létesítmény vonatkozásában nem feltétlenül minősül automatikusan lényegesnek a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerint, amennyiben az nem haladja meg az 5 %-os lényegességi küszöböt. A kvalitatív értékelés alapján azonban továbbra is lényegesnek minősülhet ez az érték, függetlenül attól, hogy a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti 5 %-os lényegességi küszöbértéket meghaladja-e vagy sem.

⁴⁹ Felhívjuk a figyelmet, hogy az összes létesítményrész hozzárendelt kibocsátásának összege nem feltétlenül egyezik meg a létesítmény (jóváhagyott) kibocsátásával. További részletekért lásd például a jelen dokumentum 6.3. fejezetének 4. táblázatát. A hozzárendelt kibocsátások meghatározásával kapcsolatban további részleteket az 5. sz. útmutató dokumentum 4.3. és 7.3. fejezete nyújt. Felhívjuk a figyelmet, hogy bizonyos esetekben a létesítmény saját kibocsátása alacsonyabb lehet, mint a kiosztás (például ahol a kiosztás jelentős részét az importált hő adja). Ilyen esetekben a hitelesítő lényegességi értékelése kvalitatív kritériumokon alapul, a hőimport tényét (és mennyiségét) figyelembe véve.

⁵⁰ Az eltérés vagy a meg nem felelés is lehet valótlanság, ha hatással van a jelentett adatokra.

szakvéleményt kell kiállítania az alapadat-jelentésre, új belépői adatokat tartalmazó jelentésre vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentésre vonatkozóan.

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet nem határoz meg lényegességi szintet a 23. cikk (4) bekezdésében említettektől eltérő adatsor elemeire vonatkozóan, amint azt a fentiekben leírtuk. Amennyiben a hitelesítő az adatsor bármely más elemében/elemeiben jelentős kvantitatív hibát talál, azt az átfogóbb lényegességi elemzésében (kvalitatív értékelés) kell figyelembe vennie akkor, amikor a jelentett adatok összességének megbízhatóságára vonatkozóan vonja le következtetéseit. Ha a hitelesítő jelentős hibát talál az adatsorban, amely nem a megfelelő lényegességi küszöbértékkel meghatározott elemek egyike, akkor figyelembe kell vennie a jelentett adatok felhasználójára gyakorolt esetleges hatást.

A fenti a)–c) elemek a teljes bejelentett értékhez, azaz a teljes kibocsátáshoz, az importált és az előállított mérhető hő nettó mennyiségének összegéhez vagy az importált és a létesítményben előállított hulladékgázok mennyiségének összegéhez kapcsolódnak. Ha több létesítményrész is ezen adatelemek egyikén alapul, az adott valótlanság vagy a valótlanságok összevontan teszik ki az adott elem teljes értékét. Ez nem jelenti azt, hogy egy létesítményrész-szintű hiba nem vezethet lényeges hibához. Minden a lényegesség kvalitatív értékelésén múlik.

Példa:

Egy létesítmény teljes hőértéke (termelés + import) 100 TJ az összes releváns létesítményrészben; egy 5 TJ-os vagy annál magasabb, egy létesítményrészre vonatkozó vagy összesített hőértékhiba a fenti b) pont szerint lényeges hiba lenne: a nettó mérhető hő teljes termelt és importált mennyiségének 5%-a 5 TJ-lal egyenértékű. A lényegességi szinttel egyenlő vagy annál nagyobb kvantitatív hiba lényegesnek minősül.

A létesítményben két hő-referenciaérték szerinti létesítményrész – (A) és (B) – található, egyenként 10 TJ-os hőimportértékkel:

- Az (A) létesítményrész importértékében 2 TJ hiba tapasztalható; ez önmagában nem lenne kvantitatív szempontból lényeges, ám mégis az importált hőérték 20 %-ának felel meg.
- A (B) létesítményrész importértékében 3,5 TJ hiba azonosítható; ez önmagában nem lenne kvantitatív szempontból lényeges, ám mégis az importált hőérték 35 %-ának felel meg.

A teljes hőimportra vonatkozó összesített hiba az (A) és a (B) létesítményrészekre vonatkozóan 5,5 TJ; ez meghaladja az 5 %-os lényegességi szintet a nettó mérhető hő importjának és termelésének összegére vonatkozóan, ami lényeges hibát, és ilyenformán kedvezőtlen hitelesítő szakvéleményt eredményez (nem hitelesített).

Ha a fenti példában a létesítménynek csak egy hő-referenciaérték szerinti létesítményrésze lenne – a (B) létesítményrész – 3,5 TJ-os egyedi hibával az importált hőértéket illetően, amely kvantitatív szempontból nem lényeges hiba, a hitelesítő összességében ettől még lényeges hibaként értékelhetné a hibát, amennyiben a lényegesség kvalitatív szempontjainak értékelése során olyan kijavítatlan meg nem felelést és/vagy eltérést állapít meg, amely befolyásolja az adatszámítás folyamatát, és amelyet elég jelentősnek tart ahhoz, hogy lényegesnek minősítsen.

A termék-referenciaértékek esetében (a d)-vel jelölt elem) bármilyen olyan egyéni valótlanság vagy összesített valótlanságok kedvezőtlen hitelesítő szakvéleményt eredményeznek, amelyek önmagában a releváns termék-referenciaérték szerinti létesítményrészre vonatkozóan meghaladják az 5 %-os tevékenységi szintet.

Amint korábban említettük, egy hiba lényegességének meghatározásánál a lényegességi szintet önmagában nem egyetlen tényezőként kell figyelembe olyankor,

amikor egy valótlanság, eltérés vagy meg nem felelés lényeges hatását vizsgáljuk a jelentett adatok összességére nézve. A kvalitatív szempontokat is figyelembe kell venni, amelyek akkor is lényeges hatással lehetnek a jelentett adatok összességére, ha a meghatározott lényegességi szintet nem lépik túl.

A kvalitatív szempontok figyelembevétele a 23. cikk (4) bekezdésében nem felsorolt adattípusokra is vonatkozik, így például a tartalék létesítményrészek termelési adatai, villamosenergia-mérleg (pl. a CHP-eszköz adatai), az egyes CWT-értékekre stb. Ilyen esetekben a hitelesítőnek figyelembe kell vennie a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet követelményeit annak megállapítása érdekében, hogy a meg nem felelés vagy az eltérés lényeges hatással van-e a jelentett adatokra, azok használati céljait illetően. Ezt két különböző forgatókönyvre kell alapozni:

- az ingyenes kiosztási kérelem; és
- a referenciaértékek frissítése vonatkozásában.

A kvalitatív szempontok értékelésének legfontosabb kérdése mindkét esetben az, hogy a valótlanság, az eltérés vagy a meg nem felelés (az egyes létesítményrészekre vonatkozóan vagy kombinálva) befolyásolhatja-e a felhasználó döntését (például az Illetékes Hatóságot a kiosztási adatokat illetően vagy a Bizottságot a referenciaérték frissítéseivel összefüggően). Ez függ a valótlanságok, eltérések vagy meg nem felelések mértékétől és jellegétől, valamint a konkrét előfordulási körülményektől. A döntés a hitelesítő szakmai megítélésétől függ.

Az alábbi tényezők lehetnek relevánsak egy valótlanság, eltérés vagy meg nem felelés lényeges hatásának megítélésakor:

- korrigálható-e az adott valótlanság, eltérés vagy meg nem felelés. Ha egy nagyobb adathiány megszüntetésére megbízható alternatív becslési módszer alkalmazható – és az adathiány a létesítményre vonatkozó kibocsátási egységek kiosztását érinti – a hitelesítő kvalitatív szempontból határozhat úgy, hogy nem áll fenn lényeges hiba, mivel az alternatív módszer megfelelő. Ha azonban az alternatív módszer nem megbízható, nincs alátámasztva megfelelő bizonyítékokkal, vagy más hibákat tartalmaz, a hitelesítőnek döntést kell hoznia arról, hogy a hiba kvalitatív szempontból lényeges-e.
További példa, hogy a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett és nem kitett ágazatok közötti hőfogyasztás hozzárendelésére vonatkozó becslési módszerek megbízhatóak-e, és alá vannak-e támasztva bizonyítékokkal;
- hajlandó-e az üzemeltető korrigálni az azonosított valótlanságot, eltérést vagy meg nem felelést. Ha az üzemeltető megtagadja a hiba kijavítását, a hitelesítő először felszólítja az üzemeltetőt, hogy indokolja döntését. Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 22. cikkének (1) bekezdése előírja az üzemeltetők számára minden megállapított valótlanság, eltérés és meg nem felelés korrigálását, és a hitelesítőnek fontos tényezőként kell figyelembe vennie a lényegesség értékelésekor, ha az üzemeltető megalapozott indokolás nélkül megtagadja a fennálló hiba korrigálását;
- a megállapított valótlanság, eltérés vagy meg nem felelés ismétlődésének valószínűsége. Ha az ellenőrzési tevékenységek nem elegendőek az eredendő kockázatok mérsékléséhez, ebben az esetben a felülvizsgálatot nem a tervezett

és strukturált formában hajtják végre, a fontos nyomonkövetési adatokat nem megfelelően dokumentálják, és az értékeket szisztematikusan túl- vagy alulbecslik, még akkor is, ha az egyes hibák alacsonyabbak egy meghatározott lényegességi küszöbértéknél. Ilyen esetekben a valótlanságok vagy eltérések ismétlődésének magas lehet a valószínűsége, ezért előfordulhat, hogy ez a helyzetet lényeges hibának lehet tekinteni;

- a valótlanság, eltérés vagy meg nem felelés időtartama. Ha a hiba tartósan (több éven keresztül) fennáll, az általában annak a jele, hogy az ellenőrzési rendszer nem működik megfelelően, vagy az üzemeltetők nem hajlandók korrigálni a problémát. A hitelesítő ez alapján értékelése közben mérlegeli, hogy a hiba lényeges hatással van-e a jelentett adatokra;
- a valótlanságok, eltérések vagy meg nem felelés szándékos vagy nem szándékos cselekményből fakadnak-e;
- a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletnek vagy a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletnek való meg nem felelés típusa, és hogy az hatással van-e a kibocsátási egységek kiosztására vagy mennyiségére, például:
 - a létesítményrészek rendszerhatárait nem a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelettel összhangban határozták meg, ami hatással van a jelentett alapadatokra;
 - a (bejelentett NACE- vagy PRODCOM-kódnál feltüntetett) termékmeghatározás nem felel meg a tényleges termelési folyamatnak és/vagy a helyes CO₂-kibocsátásáthelyezési státuszának;
 - a KN-kód nem egyezik meg a CBAM-rendelet I. mellékletében felsorolt áruk előállításával, és a CBAM-tényezőt nem megfelelően alkalmazták;
 - a létesítmény vagy létesítményrész olyan villamos energiát állít elő, amely nem jogosult a kibocsátási egységek ingyenes kiosztására, és az adott létesítményre vagy létesítményrészre vonatkozó adatokat figyelembe vették a számítások során.

Amennyiben az adatok olyan valótlanságokat tartalmaznak, amelyek nem befolyásolják közvetlenül a kiosztást, mert az adatok bejelentésére csak azért van szükség, hogy a hitelesítő és az Illetékes Hatóság hitelességi ellenőrzéseket végezhesen, a hitelesítő a kiosztás szempontjából nem lényeginek tekintheti ezt a valótlanyságot. Azonban ez nem menti fel az üzemeltetőt az adatok korrigálásának követelménye alól. A hitelesítőnek az ilyen valótlanságokat megállapításként bele kell foglalnia a hitelesítői jelentésbe, ha azokat nem korrigálták a hitelesítői jelentés kiadásáig.

6.5 A hitelesítői jelentés és szakvélemény

Átláthatóság és teljesség

A hitelesítői jelentést kellő részletességgel kell elkészíteni úgy, hogy az Illetékes Hatóság számára egyértelműek legyenek az elvégzett hitelesítés főbb lépései, és hogy világos képet kapjon az üzemeltető MMP-jének (amennyiben releváns) és a

rendelkezésre bocsátott adatoknak a minőségéről. Az Illetékes Hatóságnak és az üzemeltetőnek egyaránt meg kell értenie az azonosított hibák jellegét. A hitelesítői jelentés tartalmára vonatkozó követelményeket az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 27. cikkének (3) bekezdése tartalmazza (lásd a 10. fejezetet [2. melléklet]).

A hitelesítői jelentésnek tartalmaznia kell a hitelesítés alapját, valamint az alábbiakra vonatkozó következtetéseket:

- az MMP Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletnek való megfelelésnek;
- az ingyenes kiosztási kérelemhez használt adatok minősége és megbízhatósága; és
- a referenciaértékek frissítéséhez használt adatok minősége és megbízhatósága.

A hitelesítő szakvélemény többféleképpen is megfogalmazható (az alábbi példák bármelyik fentebb ismertetett helyzetben alkalmazhatók):

5. táblázat A hitelesítő szakvélemények

A hitelesítő szakvélemény	Magyarázat
A jelentés kielégítőnek tekinthető (kedvező hitelesítői /hitelesített/ szakvélemény)	A hitelesítő két esetben adja ezt a típusú szakvéleményt: • ha az adatok nem tartalmaznak fennálló valótlanságokat, eltéréseket vagy meg nem felelést; • ha az adatok tartalmaznak ugyan fennálló valótlanságokat, eltéréseket vagy meg nem felelést, ám azok nem lényeges hibák. Ezt hívják úgy is, hogy megjegyzésekkel ellátva hitelesített.
A jelentés nem tekinthető kielégítőnek , mert olyan lényeges valótlanságokat tartalmaz, amelyeket nem korrigáltak a hitelesítői jelentés kiadásáig (kedvezőtlen /nem hitelesített/ hitelesítői szakvélemény)	A hitelesítő ilyen szakvéleményt lényeges valótlanságok esetén ad. Ilyen lényeges valótlanság lehet minden olyan eltérés vagy meg nem felelés, amely lényeges hatással van a jelentett adatokra.

A hitelesítő szakvélemény	Magyarázat
A jelentés nem tekinthető kielégítőnek, mert a hitelesítés hatóköre túl szűk (kedvezőtlen /nem hitelesített/ hitelesítői szakvélemény)	Hatókör-korlátozás abban az esetben fordulhat elő, ha: - hiányosak az adatok vagy információk, és ez megakadályozza a hitelesítőt abban, hogy megszerezze a szükséges bizonyítékokat a hitelesítési kockázat olyan mértékű csökkentéséhez, hogy elvárható mértékű bizonyosságot érjen el, például néhány vagy az összes elsődleges forrásadat hiányzik, és az adatok csak összesített szinten érhetők el; - az MMP nem nyújt elegendő hatókört, vagy nem kellően egyértelmű a hitelesítés megadásához (például a részeket nem mutatják be megfelelően, vagy nem egyértelmű, hogy milyen módszert alkalmaznak), és a hitelesítési terv végrehajtása során nincs lehetőség a meghatározására; - az üzemeltető nem biztosított elegendő információt ahhoz, hogy a hitelesítő elvégezze a hitelesítést; - nincs jóváhagyott MMP

A hitelesítő szakvélemény	Magyarázat
Az eltérések miatt – azokat egyesével vagy más eltérésekkel együtt véve figyelembe – nem elég egyértelmű a helyzet, és a hitelesítő nem tudja elvárható bizonyossággal kijelenteni, hogy a jelentés nem tartalmaz lényeges valótlanosságokat. A jelentés nem tekinthető kielégítőnek (kedvezőtlen /nem hitelesített/ hitelesítői szakvélemény)	A hitelesítési eljárás során észlelt eltérések befolyásolják a kockázatelemzést és a tervezett hitelesítési tevékenységeket. Ha az ilyen eltérések növelik a valótlanságok kockázatát, és bizonytalanságot eredményeznek az adatok pontosságát illetően, az hitelesítési tevékenységeknek alaposabbnak kell lenniük, és további vizsgálatokra és ellenőrzésekre van szükség az adatokkal kapcsolatos nagyobb megbízhatóság elérése és az adatok biztosítása érdekében.. A további vizsgálatok azonban nem mindig növelik a megbízhatóságot a hitelesítő számára, és kedvezőtlen szakvélemény kiadására kerülhet sor. Bizonyos esetekben az eltérések – egyesével vagy más eltérésekkel együtt – túl nagy bizonytalanságot eredményeznek a hitelesítő számára, ezért nem tudja elvárható bizonyossággal kijelenteni, hogy az üzemeltető jelentése nem tartalmaz lényeges valótlanosságokat. Ez például akkor fordulhat elő, ha az üzemeltető nem kalibrálja a mérőeszközt, ismételten nem korrigálja az eltéréseket, és/vagy nem állnak rendelkezésre kalibrált mérési eredmények, ami elbizonytalanítja a hitelesítőt abban, hogy a jelentett adatok tartalmazznak-e lényeges valótlanosságokat, vagy sem.

Bármilyen azonosított valótlanságokról, eltérésekről és meg nem felelésekről (függetlenül attól, hogy lényegesek-e, vagy sem) jelentést tesznek a hitelesítői jelentésben, kivéve, ha azokat az üzemeltető korrigálta a hitelesítői jelentés kiadásáig.

Az MMP-t érintő lehetséges helyzetek

Ha a hitelesítőnek alapos kétségei vannak bizonyos kisebb jelentőségű elemek minőségét illetően, például az adathiányok megszüntetésére szolgáló helyettesítő adatokra vonatkozó konkrét becslési módszerre vonatkozóan, akkor ezeket a kétségeit szintén egyértelműen fel kell tüntetnie a hitelesítői jelentésben. Ha az ilyen eltérésekről megállapítják, hogy nincsenek jelentős hatással a jelentett adatokra, a hitelesítő kiadhat kedvező szakvéleményt, ha a megerősítő (helyettesítő) adatok helyesnek bizonyulnak az MMP alapján, és ha az üzemeltető igazolja, hogy nem tud pontosabb adatokkal szolgálni.

Ha a hitelesítő megállapítja, hogy az MMP olyan elérhető adatforrások használatára utal, amelyek nem minősülnek a „lehető legnagyobb pontosságúnak”, a hitelesítő ezt a tényt megállapításként feltünteti a hitelesítői jelentésben. Mindazonáltal folytathatja a további hitelesítési feladatokat, ha az ilyen eltérésekről megállapította, hogy nem lényegesek. A hitelesítő kiadhat kedvező szakvéleményt, ha a származtatott

adatok helyesnek bizonyulnak az MMP alapján, és ha az üzemeltető igazolja, hogy nem tud pontosabb adatokkal szolgálni.

Ilyen esetben a hitelesítő észrevételeket fűzhet a szakvéleményhez, hogy felhívja az Illetékes Hatóság figyelmét az általa különösen fontosnak ítélt hibákra.

Hibák leírása a hitelesítői jelentésben

Minden fennálló hibát egyértelműen kell ismertetni a jelentésben. Ez lehetővé teszi az Illetékes Hatóság és a Nemzeti Akkreditáló Hatóság számára, hogy a hitelesítő megállapításait alaposabban megvizsgálják. Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 27. cikkének (4) bekezdése előírja a hitelesítő számára, hogy az alábbiakat foglalja bele a hibák hitelesítői jelentésben történő leírásakor:

- a) a valótlanág, az eltérés, illetve a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletnek vagy a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletnek való meg nem felelés mértéke és jellege;
- b) a valótlanág, az eltérés vagy a meg nem felelés lényeges hatással van-e a jelentett adatokra vagy sem;
- c) az üzemeltető jelentésének mely elemére vonatkozik a valótlanág, vagy az MMP mely elemére vonatkozik az eltérés;
- d) a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet vagy a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletet mely cikkére/cikkeire vonatkozik a meg nem felelés.

Amellett, hogy megállapításait belefoglalja a hitelesítői jelentésbe, a hitelesítő észrevételeket fűzhet a szakvéleményhez, hogy felhívja az Illetékes Hatóság figyelmét az általa különösen fontosnak ítélt hibákra, például az adatsorok elemeinek olyan jelentős mennyiségi meghatározási hibáira, amelyekre az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 23. cikkének (4) bekezdésével összhangban nem vonatkozik lényegességi szint. Vegye figyelembe, hogy ilyen jelentős hibák esetén az a tény, hogy a lényegességi szint nincs meghatározva, nem jelenti szükségszerűen azt, hogy a hiba nem lényeges. A lényegesség kvalitatív értékelése alapján a hiba lehet lényeges (lásd a 6.4.2. fejezetet).

A hitelesítő a hitelesítési jelentésben azt is megerősíti, hogy az energiahatékonysági ajánlások végrehajtása befejeződött-e, és ha nem, akkor a feltételrendszer alóli kivételek valamelyike alkalmazandó-e vagy sem. Ezen túlmenően a hitelesítőnek jelentést kell készítenie a megerősítő ellenőrzésekkel kapcsolatos bármely észrevételről, hogy felhívja az illetékes hatóságok figyelmét azokra a kérdésekre, amelyek befolyásolhatják a FAR 22a. cikkében foglalt feltételek teljesülését, illetve a kibocsátási egységek csökkentésére vonatkozó döntéseket. Például az üzemeltető által szolgáltatott bizonyítékok azt mutatják, hogy a vezetőség döntést hozott egy adott ajánlás végrehajtásáról, de az ajánlás nem szerepel a következő leállás tervezésében; ha a vonatkozó berendezések telepítése nem végezhető el leállás nélkül; a szükséges berendezések vagy szolgáltatások beszerzését nem kezdeményezték időben, hogy lehetővé tegyék az ajánlás végrehajtását; vagy nem különítették el megfelelő erőforrásokat az ajánlás tervezéséhez és végrehajtásához.

6.6 A hitelesítést követő nyomonkövetés

Miután a hitelesített alapadat-jelentéseket a megfelelő hitelesítési jelentéssel együtt benyújtották az Illetékes Hatósághoz, az Illetékes Hatóság ellenőrzi a jelentéseket. A tagállamok csak azokat az Illetékes Hatóságnak megküldött ingyenes kiosztásra vonatkozó adatokat fogadhatják el, amelyeket az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelettel összhangban egy hitelesítő kielégítőnek ítélt. Ha az adathiányok olyan kivételes és/vagy előre nem látható körülményekből fakadnak, amelyek nem lehettek volna elkerülhetők még a legnagyobb gondossággal sem, és ezekre a körülményekre az üzemeltető nincs ráhatással, az Illetékes Hatóság dönthet úgy, hogy meghatározza az alapidőszak múltbeli tevékenységi szintjeit, akár kedvezőtlen hitelesítői (nem hitelesített) szakvélemény esetén is (a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 15. cikkének (2) bekezdése). Az éves tevékenységi szint adataira vonatkozó negatív hitelesítői szakvéleménnyel kapcsolatot teendőkről a 8.5. fejezet ad tájékoztatást. Ha az Illetékes Hatóság a korábbi tevékenységi szintek meghatározását befolyásoló szabálytalanságokat vagy hibákat állapít meg, felszólítja az üzemeltetőket ezen problémák kijavítására. Szükség esetén az Illetékes Hatóság a FAR 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban további információk és dokumentáció benyújtását kérheti az üzemeltetőtől az ingyenes kibocsátási egységek iránti kérelem kiegészítése érdekében.

7 A kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletre vonatkozó alapadatokkal kapcsolatos különleges témakörök

A fejezet olyan konkrét problémákat ismertet, amelyek a NIMs alapadat-jelentések és az új belépői adatokat tartalmazó jelentések hitelesítésére vonatkoznak. Vegye figyelembe, hogy a lista nem teljeskörű.

7.1 A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet alapelvei

A hitelesítőknél ismerniük kell a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet számításainak háttéréül szolgáló alapelveket. A legfontosabbakat az alábbiakban ismertetjük. Ezekről a fogalmakról a II. mellékletben említett útmutatókban olvashatók további adatok.

7.1.1 A létesítményrész-határok értékelése

A hitelesítő ellenőrzi a létesítményrészek, valamint a létesítmény határait, hogy meggyőződjön arról, miszerint a számítások összességében valóban megfelelnek a fizikai valóságnak, átfedések vagy hiányosságok nélkül. Egy létesítményhez több létesítményrész is tartozhat.

A hitelesítőknél ezért tisztában kell lenniük a létesítményrész fogalmával a különböző referenciaértékek (különösen a termék-referenciaértékeket⁵¹) illetően, valamint a létesítményrészek közötti felosztással, amennyiben egy létesítményhez egynél több létesítményrész tartozik. További kiemelten fontos fogalmak meghatározásai a következők:

⁵¹ A hitelesítőknél különös figyelmet kell fordítaniuk a termék referenciaértékeinek határaitra és a termék referenciaértékében szereplő hőfelesleg felhasználására.

- a villamosenergia-termelő, a 4. kereskedési időszak első részidőszakának végéig (2025 vége). A villamosenergia-termeléshez használt hőexport vagy -fogyasztás nem jogosult ingyenes kiosztásra. A hitelesítőnek tehát többszörösen is ellenőriznie kell, hogy egy létesítményben történik-e villamosáram-termelés, és hogy mik e termelés határai. 2025 után ez a fogalom már nem lesz releváns, és a villamosenergia-termelőket úgy kell tekinteni, mint más EU ETS-létesítményt;
- a mérhető hő, a másfajta nem mérhető hő és a távfűtés meghatározása, valamint a határokon keresztül folyó hőáramlásokra vonatkozó alapelvek. A hő-referenciaérték szerinti létesítményrészek gyakran összetettek. A hitelesítőknak ajánlatos különösen figyelembe venniük a „Határokon átnyúló hőáramlásokról” szóló 6. sz. útmutató dokumentum tartalmát;
- a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrész meghatározása, többek között a hulladékgázokra vonatkozó alapelvek, valamint a kiosztás kiszámítása esetén alkalmazandó számítás. A hulladékgázokra érvényes korrekciók a termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek hozzárendelt kibocsátására is vonatkoznak a referenciaértékek frissítésével kapcsolatban. A technológiai kibocsátások szerinti létesítményrész meghatározása, valamint a hulladékgázok fogalma a negyedik kereskedési időszakra lett pontosan megállapítva. További részleteket a „Hulladékgázok és technológiai kibocsátások létesítményrészeiről” szóló 8. sz. útmutató dokumentum tartalmaz.

További magyarázat a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletre készült egyéb útmutató dokumentumokban olvasható.

A hitelesítőknak ezenfelül az MMP-ben felsorolt forrásanyagok és kibocsátó források teljességét is ellenőrizniük kell. Ennek érdekében a hitelesítőknak az éves kibocsátás-hitelesítés során végzetekhez hasonló ellenőrzéseket kell végezniük. A hitelesítés hatóköréről az Alapvető iránymutatások II.1. sz. dokumentumban olvasható további információ.

7.1.2 A legpontosabb rendelkezésre álló adatforrások

A 2.3. fejezetben ismertetettek szerint az üzemeltetőnek olyan adatforrásokat kell használnia, amelyekkel a lehető legnagyobb pontosság érhető el.

Az Illetékes Hatóságnak jóváhagyásra beküldött MMP adott esetben az alkalmazott adatforrások indokolását is tartalmazza. Amennyiben az Illetékes Hatóság elfogadja az új mérőrendszerek bevezetésével járó műszaki megvalósíthatóságra vagy észszerűtlen költségekre vonatkozó indokolást, ezt a jóváhagyott MMP is figyelembe veszi, a hitelesítő pedig elfogadhatja a jóváhagyott adatforrásokat lehető legnagyobb pontosságú adatforrásként. Az Illetékes Hatóságnak az MMP-vel kapcsolatos döntéseit a hitelesítő kiindulópontként használhatja a munkavégzéshez, ám továbbra is beszámolhat a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelettel való meg nem felelés problémáiról, illetve javítási javaslatokat tehet, ha úgy véli, hogy nem felelnek meg a legpontosabb adatforrásra vonatkozó követelményeknek, vagy ha úgy véli, hogy az üzemeltető javítani tud a legpontosabb adatforrások kiválasztásán például azért, mert

a körülmények vagy a berendezések megváltoztak, és jobb minőségű adatok állnak rendelkezésre.

7.1.3 Észszerűtlen költségek és a műszaki megvalósíthatatlanság

Ha észszerűtlen költségek vagy a műszaki megvalósíthatatlanság miatt más adatforrásokat használnak fel, a hitelesítő az észszerűtlen költségek és a műszaki megvalósíthatatlanság vonatkozásában ugyanolyan ellenőrzéseket végez, mintha éves kibocsátás-hitelesítést végezne. Az észszerűtlen költségek tekintetében a hitelesítők értékelik az észszerűtlen költségek kiszámítását, valamint a számítások során alkalmazott költségek háttérében álló okokat, hogy megállapítsák, vajon az indoklás és a bizonyítékok hiánytalanok és észszerűek-e. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az MRR 18. cikkében szereplő, az észszerűtlen költségek kiszámításához használt referenciaárat megváltoztatták (további információkért lásd az 5. sz. útmutató dokumentum 6.6. fejezetét). A hitelesítőknek tisztában kell lenniük ezekkel a módosításokkal.

A műszaki megvalósíthatatlanságot illetően bizonyítékokat gyűjt azzal kapcsolatban, hogy milyen berendezés volt használatban, illetve állt rendelkezésre az adatgyűjtés időpontjában, hogy megállapíthassa, hogy az üzemeltetőnek a műszaki megvalósíthatatlanságról szóló MMP-ben bemutatott bizonyítékai hiánytalanok és észszerűek-e.

7.1.4 Egyszerűsített bizonytalansági értékelés

Az üzemeltetők más adatforrásokat is felhasználhatnak, amennyiben kielégítően bizonyítani tudják az illetékes Hatóság előtt, hogy az általuk javasolt adatforrás pontosságának kapcsolódó szintje megfelel a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. melléklete 4. fejezetében található hierarchiában megadott adatforrások pontossági szintjének, illetve meghaladja azt. E cél érdekében az üzemeltetőnek egyszerűsített bizonytalansági értékelést kell készítenie, amelyben azonosítja a fő bizonytalansági tényezőket, és megbecsüli a kapcsolódó bizonytalansági szinteket. E bizonytalansági vizsgálatnak nem kell annyira pontosnak lennie⁵², mint amennyire ezt az éves kibocsátásra vonatkozó jelentéstétel során megkövetelik, azonban megbízhatónak kell lennie, valamint logikus bizonyítékokkal és indokolásokkal kell alátámasztani.

Amikor elkészül egy adott egyszerűsített bizonytalansági értékelés, a hitelesítőnek ellenőriznie kell a felhasznált információk hitelességét. A hitelesítőnek ellenőriznie kell az arra vonatkozó bizonyítékokat, hogy minden fő bizonytalansági tényezőt azonosítottak-e – a teljes adatkezelésen belüli releváns adatpontok létrehozása, összegyűjtése és kiszámítása céljából –, illetve azt is, hogy honnan származik az egyes bizonytalanságok becslésének alapja.

⁵² Ugyanazt a megközelítést és módszert sem kell követnie, ám ha létezik egy, az eszközökre stb. alkalmazott, meglévő megközelítés a kibocsátásra vonatkozó éves jelentéstételhez, az üzemeltetőnek észszerűen meg kell indokolniuk a hitelesítő számára, hogy miért nem ezt alkalmazták a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti releváns adatgyűjtési tevékenységekhez.

A hitelesítők keresztellenőrzéseket végeznek ezeken az információkon a saját maguk által végzett adatkezelés-ellenőrzésnek és az üzemeltető kockázatértékelésének segítségével. A hitelesítők ezenfelül arra is felszólítják az üzemeltetőt, hogy indokolja meg a bizonytalansági tényezők értékelésből történő kizárását/belefoglalását, és hogy észszerű bizonyítékokkal igazolja, hogy miként határozta meg a bizonytalansági szintet.

7.1.5 A termék-referenciaértékek alkalmazásának értékelése

A 6.3. fejezetben leírtak alapján a hitelesítő ellenőrzéseket végez a termék-referencia-értékek, illetve más referenciaérték-aktualizálási adatok megfelelő alkalmazásával, például az alábbiakkal kapcsolatban:

- előfordul-e valamilyen adathiány vagy kétszeres beszámítás?
- megfelelően alkalmazták-e a termék meghatározásokat?
- megfelelően rendelték-e hozzá a tartalék-referenciaérték kiosztási megközelítésekhez (hő-, távfűtés-, tüzelőanyag-referenciaérték szerinti és technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekhez) tartozó tevékenységi szinteket az érintett létesítményrészekhez, valamint az érintett termékek NACE-/PRODCOM-kódjaihoz kapcsolt CO₂-kibocsátásáthelyezés státusza alapján?
- az inputok, outputok és kibocsátások helyes hozzárendelése az létesítményrészhez a CBAM-rendelet I. mellékletében felsorolt áruk előállításának megfelelően;
- múltbeli tevékenységi szintek (az alapidőszakban érvényes átlagértékek, valamint a releváns számítási módszerek alapján).

A hitelesítő analitikai eljárásokkal kapcsolatos vizsgálatok és adathitelesítés segítségével értékeli ezeket az elemeket, azaz tisztában kell lennie azzal, hogyan történik ezen fogalmak értékelése (lásd még a 6.3. fejezetet). A hitelesítőknek ismerniük kell a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelethez készült útmutató dokumentumokat.

7.1.6 Termék meghatározások és termelési adatok

Az alapadatok és az éves tevékenységi szint adatainak a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti hitelesítések során kulcskérdésnek számít azon előállítási adatok ellenőrzése, amelyek alapján kiszámítják a termék-referenciaértékekhez tartozó múltbeli tevékenységi szinteket (HAL), hogy meghatározzák az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységek előzetes számát. Ez két szempontot érint:

- a) Kvalitatív ellenőrzések: Megfelelő referenciaértéket választott-e ki az üzemeltető? Más szóval: A termékek a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletében leírt releváns meghatározás hatálya alá tartoznak⁵³?
- b) A termékek éves mennyisége.

⁵³ A meghatározások részletes ismertetése a 9. sz. útmutató dokumentumban olvasható.

Termékosztályozás

Az a) pontban feltett kérdés megválaszolásához a hitelesítőnek ismernie kell a kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletben szereplő termék meghatározásokat, valamint az alkalmazandó NACE- és PRODCOM-nómenklatúrákat. Ha vita folyik a termékek osztályozását illetően, a hitelesítőnek kérnie kell az üzemeltetőt, hogy tisztázza ezt a kérdést a létesítmény szerinti tagállam nemzeti statisztikai hivatalával.

A kvantitatív termelési adatok (többek között a fűtésértékesítési adatok) meghatározásához az üzemeltető a saját pénzügyi-számviteli rendszereiből általában meg tudja adni az adatokat, például a szállítóleveleket, számlákat és/vagy az előállítás során használt elszámolási jegyzőkönyveket. A megadott adatokat gyakran elektronikus adatbázisrendszerekben tárolják, és az üzemeltető pénzügyi hitelesítői ellenőrzik őket. A hitelesítőnek mérlegelnie kell az alábbi problémákat:

- A múltbeli tevékenységi szintre vonatkozó adatok esetében a legtöbb esetben az előállított értékesíthető termékek mennyisége számít. Ha értékesítési adatokat alkalmaznak, a termelési adatok meghatározásához éves készletmennyiség-korrekciót kell rajtuk végezni. Ha pedig az üzemeltető pénzügyi-számviteli éve nem esik egybe a naptári jelentéstételi évvel, ugyanúgy megfelelő módosításokat kell végezni.

Pénzügyi ellenőrzések és egyéb szemlék eredményeinek figyelembevétele

- Előfordulhat, hogy a hitelesítőnek figyelembe kell vennie az adó- vagy vámhatóságok részére, illetve pénzügyi szabályozásokkal összefüggően végzett független, külső szemlék eredményeit. A hitelesítő feladatai közé tartozik azonban annak értékelése, hogy a NIMs alapadatok vagy az éves tevékenységi szint adatainak hitelesítéséhez tartozó hatókör és előírt szintű bizonyossági fok céljából indokolt-e az ilyen szemlék során létrejött véleményekre támaszkodni. Ha szükséges, a hitelesítőnek további hitelesítési tevékenységeket is el kell végeznie.

7.1.7 CO₂-kibocsátásáthelyezés

A hitelesítőknél tudatában kell lenniük a különböző ágazatok jelentős CO₂-kibocsátásáthelyezési kitétségének kockázatával, valamint mindennek a kiosztási szabályokra gyakorolt hatásával. Ha egy ágazatot vagy alágazatot jelentős CO₂-kibocsátásáthelyezési kitétség kockázata jellemez, akkor felkerül a kibocsátásáthelyezési (CLL-) listára⁵⁴, a felsorolt ágazatokat és alágazatokat kiszolgáló létesítményrészek pedig 100 %-os ingyenes kiosztásra lesznek jogosultak. A Bizottság új, 2021 és 2030 között érvényes kibocsátásáthelyezési listát vezetett be, amely azonosítja a 4. kereskedési időszakhoz meghatározott új CO₂-kibocsátásáthelyezési szabályok szerinti, 100 %-os ingyenes kiosztásra jogosult ágazatokat és tevékenységeket. Annak az értékelése, hogy valamely (al)ágazat a listára kerül-e,

⁵⁴ A Bizottság (EU) 2019/708 felhatalmazáson alapuló határozata (2019. február 15.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátás-áthelyezés kockázatának kitett ágazatok és alágazatok 2021–2030-as időszakra történő meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről

elvben a NACE-nómenklatúra szerinti kódjukon⁵⁵ alapul, bár számos alszektor esetében annak alapját a részletezettebb PRODCOM-osztályozás szerinti kódok képezik. A hitelesítőknek meg kell erősíteniük, hogy az alapadat-jelentésben szereplő NACE-/PRODCOM-kódok összhangban vannak-e az üzemeltető által rendelkezésre bocsátott egyéb bizonyítékokkal; vagy igazolható oka van annak, hogy a már feltüntetett kódot megváltoztatták. A hitelesítőknek tudatában kell lenniük az ingyenes kiosztási szintek torzulásának lehetőségével az alapadat-jelentésekben hibásan használt kódok miatt, vagy azért, mert egyes ágazatokat úgy osztottak fel, hogy egyes (részletezettebb kóddal⁵⁶ rendelkező) alágazatok szerepelnek a kibocsátás-áthelyezési listán, mások pedig nem. A hitelesítőknek alaposan ellenőrizniük kell a kibocsátás-áthelyezési listát, és ügyelniük kell arra, hogy az üzemeltetők a megfelelő NACE-/PRODCOM-kódot használják az alapadat-jelentésben, az új belépői adatokat tartalmazó jelentésben vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentésben. A CO₂-kibocsátásáthelyezés hatásáról a 2. sz. útmutató dokumentumban olvasható további információ.

A CBAM a következő években fokozatosan felváltja a szénzúvárgás jelenlegi koncepcióját. A felülvizsgált FAR előírja, hogy a létesítményeknek jelenteniük kell a KN-kódokat, hogy az ágazatot össze lehessen hasonlítani a CBAM-rendelet I. mellékletében szereplő listával. Ezt a számot és az üzemeltető által benyújtott további bizonyítékokat annak igazolására, hogy a folyamat a CBAM-rendelet I. mellékletében felsorolt áruk előállítását szolgálja-e, a hitelesítőnek ellenőriznie és megerősítenie kell a helyes CBAM-tényező alkalmazása érdekében.

7.1.8 A kiosztások módosítása

Előfordulhat, hogy a létesítmények működésében történt változás, hatással van a kiosztásra: például olyan ismert kapacitásváltozás következik be, amely a változás után nem sokkal hatással van a termelési szintekre. A hitelesítőnek tudatában kell lennie ezekkel a változásokkal, és ellenőriznie kell, hogy mi változott meg a létesítmény működésében a hitelesítendő jelentéshez vezető időszak során. A 4. kereskedési időszak kezdetétől továbbhaladva a létesítményekhez tartozó kiosztás csak az éves tevékenységiszint-jelentésben feltüntetett adatok alapján módosul. További információkért lásd a 8. fejezetet.

Ha a hitelesítő észreveszi, hogy egy létesítmény vagy létesítményrész leállt, vagy egy létesítményrészben jelentős változás következett be az adott létesítményrészhez kapcsolódó műszaki egységek hosszú távú/végleges leállítása következtében, a hitelesítő a szokásos hitelesítési eljárásokat követi, és jelenti a tapasztaltakat a hitelesítői jelentésben: ez jelentős változás a működésben. Egy létesítményrész leállítása esetén a hitelesítő bizonyítékot fog keresni annak megerősítésére, hogy az érintett termék vagy a tartalék referenciaértékű létesítményrész meghatározása alá tartozó termékek gyártásával felhagytak-e, és hogy nincs az érintett létesítményrésznek tulajdonítható kibocsátás. A hitelesítő bizonyítékokat szerezhet a műszaki egységek leállításáról vagy megszüntetéséről, például:

⁵⁵ A kibocsátás-áthelyezési lista a NACE 2. felülvizsgálatán alapul, a megfelelő PRODCOM 2010 kóddal. Lásd az 2. útmutató dokumentum 4.1. fejezetét.

⁵⁶ A „részletezettebb” kifejezés azt jelenti, hogy a PRODCOM-kódok több számjegye releváns.

- egyéb engedélyek, például környezethasználati és szennyezési engedélyek, valamint a létesítményben bekövetkezett változásokról nyilvánosan elérhető információk értékelése;
- annak megerősítése, hogy a vonatkozó berendezéseket működésképtelenné tették, és újraindításukhoz műszaki munkálatokra lenne szükség (például ha a berendezéshez vezető üzemanyag- vagy anyagvezetékekben „légrés” van);
- a hivatalos dokumentáció és a műszaki szakemberek és/vagy a vezetés jóváhagyásának⁵⁷ értékelése annak bizonyítására, hogy hivatalos döntéshozatal történt a berendezés leállításával kapcsolatban, így a létesítményrész megszűnik.
- a megszüntetés (vagy az egyes műszaki egységek leállítása) dátumának megerősítése.

Egyes létesítményrészeknél azonban a leállítás a kapcsolódó műszaki egységek működésének megszűnése nélkül is megtörténhet, például ahol a színes üvegről a színtelen üvegre, vagy bevonat nélküli finompapírról bevonattal rendelkező finompapírra stb. történő áttérés történik. Ilyen esetekben a létesítményrész megszűnése nem igazolható.

7.1.9 Beoladások/kiválások

A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 25. cikke előírja a beoladás vagy kiválás eredményeként létrejövő új létesítmények üzemeltetői számára, hogy benyújtsák a tulajdonlásról szóló dokumentációt az Illetékes Hatóság részére. Amikor beoladás vagy kiválás történik, a hitelesítőnek át kell tekintenie a kapcsolódó dokumentációt, és ellenőriznie kell, hogy az érintett létesítményhez tartozó NIMs alapadat-jelentés pontos-e, hogy miként került sor a létesítmény beoladására vagy kiválására, és hogy milyen hatással van mindez a létesítményrészekre. Ez fontos információ lesz az értékelésben annak megállapításához, hogy a kiosztási adatok pontosak-e.

7.2 Szükséges különleges szakértelmek

Az 5.2. fejezetben leírtaknak megfelelően az EU ETS hitelesítőknél és a vezető hitelesítőknél ismerniük kell a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet és a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletet szerinti különös szabályokat és útmutatásokat, továbbá rendelkezniük kell a kiosztási adatok nyomonkövetési és jelentési szempontjaival kapcsolatos ismeretekkel és tapasztalatokkal. Ezen túlmenően a csoportban kell lennie legalább egy olyan személynek, aki rendelkezik az adatok gyűjtéséhez, nyomonkövetéséhez és jelentéséhez kapcsolódó konkrét műszaki szempontok értékeléséhez szükséges műszaki szakértelemmel és tudással. Ez lehetővé teszi a hitelesítő számára, hogy megismerje a szóban forgó létesítményt és létesítményrészeket, és ellenőrizze a nyomonkövetési módszer alkalmazását és az MMP végrehajtását. Ellenkező esetben a hitelesítő nem képes értékelni az adatok lényegi pontosságát és a nyomonkövetési terv helyes végrehajtását. Az alábbi 6. táblázatból megállapítható, hogy milyen

⁵⁷ Például a Változásmenedzsmet és a biztonsági folyamatok részeként

műszaki ismeretekre és tudásra van szükség a nyomonkövetés és jelentés konkrét műszaki szempontjainak értékeléséhez.

6. táblázat – A szükséges műszaki ismeretek és tudás

Külső szakértelem és szaktudás elemei	Példák a műszaki szakértelemmel kapcsolatos ismeretekre és készségekre
Az MMP szempontjainak értékelése	Képes legyen megérteni és értékelni hogyan: - történik az MMP végrehajtása a létesítményben; - lehet ellenőrizni az alapadat-jelentést vagy az éves tevékenységi szintről szóló jelentést az MMP tekintetében; - kell elemezni az információkat és az adatokat annak igazolásához, hogy az MMP megfelelő, és folyamatban van a végrehajtása;
Konkrét tevékenység és technológia	- legyen képes azonosítani és megérteni, hogy mely kulcsfontosságú műveletek befolyásolják a létesítmény kiosztási adatait; - rendelkezzen általános ismeretekkel az iparági technológiákról abban az ágazatban, amelyben a létesítmény a tevékenységét végzi.
A létesítményrészre és a kibocsátási forrásokra/forrásanyagokra vonatkozó határok	Értse és ismerje: - a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekkel, a hulladékgázokkal kapcsolatos fogalmakat, a hulladékgázokkal és a bennük lévő hőtartalom korrekciójával kapcsolatos fogalmakat; a biztonsági fáklyázást stb.; - a létesítményrész-határokat; - a termék-referenciaértékek és a rendszerhatárok meghatározását; - tartalék-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározását; - az adatok létesítményrészekhez való hozzárendelését; - forrásanyagok és kibocsátó források teljességének értékelését; - energiafelhasználás hozzárendelése a létesítményrészekhez; - az ÜHG-kibocsátáshoz kapcsolódó termelési bemeneteket és kimeneteket.
Mennyiségi meghatározás, nyomonkövetés és jelentés, beleértve a vonatkozó műszaki és ágazati kérdéseket	Képes legyen érteni és ismerje a nyomonkövetéshez és a jelentéshez kapcsolódó módszereket, ami olyan tudást és készségeket igényel, mint például: - az alapadatok gyűjtésének és az éves tevékenységi szint adatgyűjtésének paraméterei; - a speciális témakörök, például a CWT-tényezők és a kapcsolódó tevékenységi szintek meghatározási

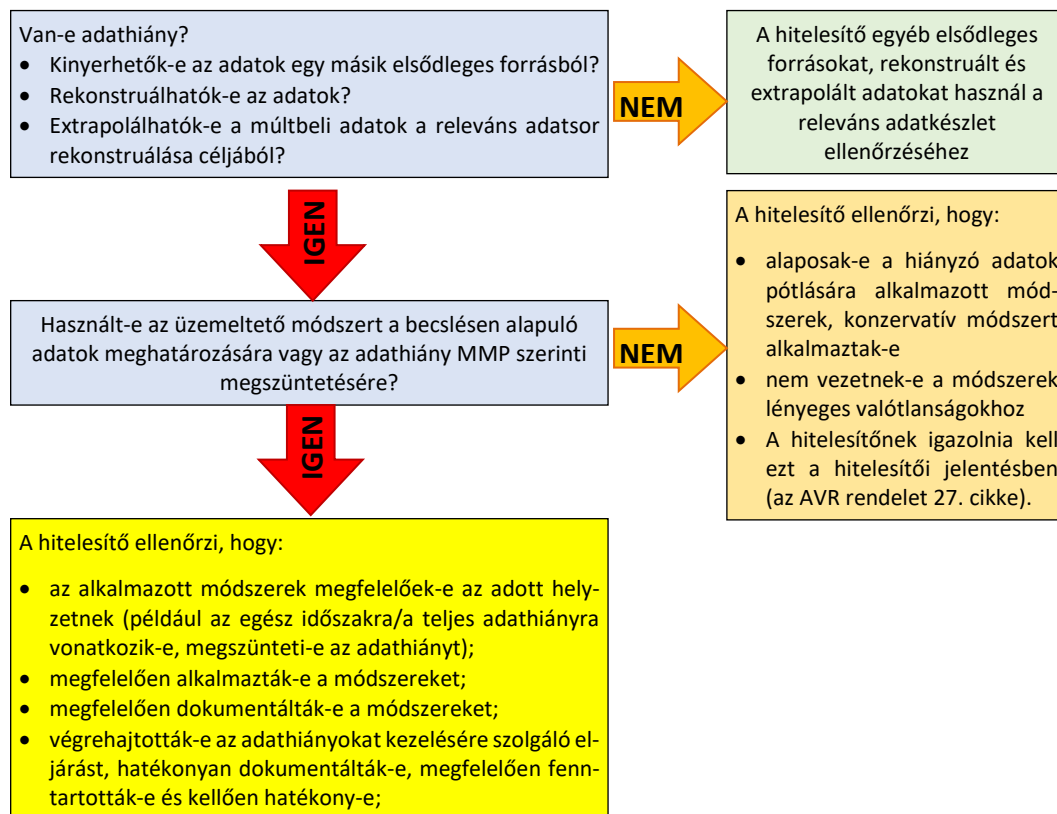
Külső szakértelem és szaktudás elemei	Példák a műszaki szakértelemmel kapcsolatos ismeretekre és készségekre
	módjának ismerete, valamint egyéb speciális referenciaértékek; - a kiosztásra jogosult nettó hőáramok meghatározására szolgáló módszerek ismerete a tartalék-referenciaérték szerinti létesítményrészekre vonatkozóan; a mérhető hőre vonatkozó közvetett adatok meghatározására szolgáló módszerek ismerete; valamint a hővel kapcsolatos kibocsátás kiszámítására szolgáló módszerek ismerete a kapcsolt hő- és villamos energia szerinti létesítményekben; - a legpontosabb adatforrások, valamint az észszerűtlen költségek és a műszaki megvalósíthatatlanság; - annak megállapítása, hogy az adathiányok pótlására használt módszerek megfelelőek-e, konzervatívak-e, és nem vezetnek-e lényeges valótlan állításokhoz.
Az üzemeltető szervezetével és minőségbiztosításával kapcsolatos ismeretek	- az üzemeltető egyedi adatkezelése és kockázatértékelése; - az üzemeltető specifikus ellenőrzési tevékenységei az adatkezeléssel kapcsolatban; - általános szervezet a nyomkövetés és a jelentés vonatkozásában, valamint az ellenőrzési környezet, amelyben az üzemeltető számviteli rendszere működik; - a nyomkövetésről és jelentéstételről szóló EU-rendeletben említett eljárások; például adatkezelési tevékenységek és ellenőrzési tevékenységek eljárásai; valamint a létesítményen belüli nyomkövetési és jelentéstételi felelősségi körök kezelésének eljárásai.
A hitelesítési megállapodásokkal kapcsolatos ismeretek	- az üzemeltetővel kötött szerződések vagy más megállapodások ismerete az olyan konfliktusok kezelése céljából, amelyek hatással lehetnek a hitelesítésre (például az időbeosztás az üzemeltetővel kötött szerződésekben); - annak megértése, hogyan kell alkalmazni a lényegesség fogalmát az alapadatokra az éves tevékenységi szint adataira, és különösen az adatsorok azon részeire, amelyeknek nincs meghatározott lényegességi küszöbértékük.

7.3 A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet kapcsolódó adatszolgáltatásai esetén felmerülő adathiányok kezelése

Az adathiányokat a hitelesítő azonosíthatja az analitikai jellegű vizsgálatok és a részletes adathitelesítés során, vagy maga az üzemeltető is megteheti. Az alábbi 3. ábra azt mutatja be, mit kell ellenőriznie a hitelesítőnek adathiányok esetén.

A hosszabb idő alatt többször előforduló adathiány azt jelezheti, hogy a belső ellenőrzési tevékenységek nem működtek megfelelően. A hitelesítő ezért értékeli az

adathiányok gyakoriságát, valamint az ilyen adathiányok elkerülése érdekében végrehajtott ellenőrzési tevékenységeket. A hitelesítő értékeli, hogy a belső ellenőrzési tevékenységek hatékonyak-e⁵⁸ (például, hogy az adatok automatikus átadására használt informatikai rendszerek biztonságosak és megfelelően működnek-e, valamint, hogy az üzemeltető bevezetett-e manuális ellenőrzéseket az adathiányok megszüntetése érdekében, és történik-e rendszeres adathitelesítés a problémák azonosítása érdekében, mielőtt azok adathiányhoz vezetnének).

3. ábra: Az adathiányok kezelése

⁵⁸ A hitelesítőnek tisztában kell lennie azzal, hogy egyes 2019-ben jelentett adatokat az eredeti létrehozásuk során nem arra szánták, hogy alapadatként/referenciaértékként használják őket. A hitelesítőnek ebben az összefüggésben kell értékelnie az ellenőrzési tevékenységek hatékonyságát, vagyis azokat az ellenőrzéseket kell figyelembe vennie, amelyek az adatok létrehozásakor érvényben voltak.

8 Az éves tevékenységi szintre vonatkozó adatok hitelesítésének speciális szabályai

Ez a fejezet az éves tevékenységi szintre vonatkozó adatok hitelesítésére vonatkozó speciális szabályokat tartalmazza.

8.1 A hitelesítési folyamat további szabályai

A hitelesítési folyamat ugyanazon lépéseit követi az éves tevékenységi szintről szóló jelentések hitelesítése: a szerződéskötés előtti szakaszban végzett tevékenységektől kezdve, a stratégiai elemzésen és a kockázatelemzésen át a független felülvizsgálati és hitelesítői jelentésekig (lásd 6. fejezet). A hitelesítőket az üzemeltetőnek hasonló információkkal kell ellátnia, mint az alapadat-jelentés hitelesítésekor, ideértve a korábbi és a jelenlegi éves tevékenységi szintről szóló jelentések rendelkezésre bocsátását is (lásd 6.1.2. fejezet). Ezeket az információkat a stratégiai elemzés során elemzik, és figyelembe veszik a vonatkozó adatok ellenőrzésénél. További hasonló követelmények a következők:

- a hitelesítés ható köre (lásd 6.2. fejezet);
- a bizonyossági szint (lásd 6.4.1. fejezet);
- a lényegesség alkalmazása (lásd 6.4.2. fejezet);
- hogyan kell kezelni a téves állításokat, az eltéréseket és a meg nem feleléssel kapcsolatos kérdéseket (lásd 6.1.7. fejezet);

Az éves tevékenységi szintre vonatkozó jelentések hitelesítése során a hitelesítő ugyanolyan típusú ellenőrzéseket hajt végre, mint az alapadat-jelentések hitelesítése során (lásd 6.1.5., 6.3. és 7. fejezet); azonban további ellenőrzéseket is végez. A hitelesítő különös figyelemmel ellenőrzi a kiosztási szintek változását előidéző paraméterek pontosságát, ideértve a következőket:

- a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 16. cikkének (5) bekezdésében szereplő paraméterek: pl. a salétromsav-termelésből származó hőmennyiség, és 2026-tól a fáklyázásból származó kibocsátás a biztonsági fáklyázás kivételével.
- a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 19. cikkében szereplő paraméterek: pl. a termelt H₂ mennyisége tonna-egyenértékben kifejezve, etilén és egyéb pótlólagos betáplálásból származó értékes vegyi anyagok (HVC), a nettó importált hőből származó kibocsátás, meghatározott villamosenergia-fogyasztás.
- a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 20. cikkében szereplő paraméterek: pl. hidrogénnel kapcsolatos kibocsátások⁵⁹, a nettó importált hőből származó kibocsátások, meghatározott villamosenergia-fogyasztás.

⁵⁹ A hidrogénnel kapcsolatos kibocsátásokat a fűtőérték és a hő-referenciaérték szorzata alapján számítják ki.

- a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 21. cikkében szereplő paraméterek: pl. az EU ETS hatálya alá nem tartozó létesítménytől vagy más entitástól importált nettó hő.
- a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletet 6. cikkének (1), (2) és (4) bekezdésében szereplő paraméterek: pl. termelési szintek és energiahatékonyság.

A paraméterek pontosságának ellenőrzése érdekében a hitelesítő következetességi ellenőrzéseket hajt végre az alapul szolgáló adatokon, visszaköveti az adatokat az elsődleges forrásadatokra, keresztellenőrzéseket hajt végre az adatkészletek között, és elemzéseket végez a kiugró értékek és anomáliák kiszűrésére. Az adatellenőrzés részeként a hitelesítő értékeli, hogy az adatokat az MMP helyes végrehajtásával és a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletben alkalmazott módszerek helyes alkalmazásával kapták-e meg. Ez lehetővé teszi a hitelesítő számára, hogy megállapítsa, történtek-e olyan változások a létesítmény működésében, a hőimportban, a termelési szintben vagy az energiahatékonyságban, amelyek a kiosztási szintek változásához vezethetnek.

Annak ellenőrzésére, hogy a termelési szintek, az energiahatékonyság és az energiafogyasztás pontos-e, a hitelesítő értékelní fogja a következőket is:

- az energiafelhasználást helyesen rendelték-e hozzá az egyes létesítményrészekhez;
- az üzemszerű működés kezdete, mivel ez lényeges a tevékenységi szintek meghatározásához. A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerint az üzemszerű működés megkezdése a működés első napja, vagyis amint megkezdődik a termelés (ide tartozik az üzembe helyezés időszaka is).

Ezen kívül konzisztencia ellenőrzést kell végezni a jelentésben szereplő előző év adatai és a vonatkozó előző évek hitelesített adatai között annak biztosítása érdekében, hogy nem történt-e változás.

Az alapadat-jelentések hitelesítéséhez hasonlóan a hitelesítő ellenőrzi, hogy az éves tevékenységi szintről szóló jelentés adatait az MMP-vel összhangban, helyesen követték-e nyomon és helyesen jelentették-e. Ez egyaránt vonatkozik az éves tevékenységi szint adataira, valamint az alapul szolgáló adatokra és paraméterekre, amelyek a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet IV. Mellékletének 2.3–2.7. szakaszaiban vannak felsorolva. Bizonyos mértékig a hitelesítő a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletnek való megfelelésséget is ellenőrizni fogja. Minden feltárt – A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletnek és a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletnek való – meg nem felelésről a hitelesítő jelentést tesz, még akkor is, ha az az MMP-ben jóváhagyott kérdést érint. Az éves tevékenységi szintről szóló jelentéshez szükséges adatokkal kapcsolatos további információk az 5. sz. útmutató dokumentumban találhatók.

8.2 Éves kibocsátási jelentés és éves tevékenységi szintről szóló jelentés

Egyes üzemeltetők úgy dönthettek, hogy ugyanazt a hitelesítőt választják az éves kibocsátási jelentés és az éves tevékenységi szintről szóló jelentés hitelesítéséhez; ez

elfogadható, feltéve, hogy a hitelesítő akkreditálva van a megfelelő alkalmazási körökre, és jogosult mindkét típusú hitelesítés elvégzésére. Ha ugyanaz a hitelesítő végzi mindkét hitelesítést, akkor tisztában kell lennie azzal, hogy ezek különböző hitelesítések, amelyek különböző típusú kockázatokat tartalmaznak, és amelyek különböző adatkészletek és belső ellenőrzések felülvizsgálatát igénylik, és eltérő szabályok és hitelesítés hatálya alá tartoznak. Ezenkívül a létesítményrész határai nem mindig egyeznek meg a létesítmény határaival, ami befolyásolja a hitelesítés hatókörét. Még akkor is, ha a munkát ugyanabban az időszakban végzi, a hitelesítőnek mindkét hitelesítést külön kell kezelnie, mind egyedi és személyre szabott időbeosztással, mind pedig külön dokumentált stratégiai elemzésekkel, kockázatelemzésekkel, hitelesítési tervekkel és hitelesítői jelentésekkel. Ha az adatkészletek és az adatgyűjtés belső ellenőrzése mind az éves kibocsátási jelentés, mind az éves tevékenységi szintről szóló jelentés esetében megegyeznek, a hitelesítők megvizsgálhatják az adatellenőrzés szinergiáit vagy összevonhatják a helyszíni szemléket, feltéve, hogy a hitelesítő figyelembe veszi az egyes hitelesítések különböző céljait és a két hitelesítési munkát egymástól függetlenül, külön kezeli. Biztosítania kell továbbá, hogy megfelelő idő álljon rendelkezésre mindkét hitelesítésre, és a hitelesítés során biztosítja az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendeletnek megfelelő rotációt, a vezető hitelesítő személyének cseréjére vonatkozó előírások betartását.

8.3 Helyszíni szemlék az éves tevékenységi szintről szóló jelentések hitelesítése során

A helyszíni szemléket a hitelesítőnek kell elvégeznie az éves tevékenységi szintről szóló jelentések hitelesítése során. A cél elegendő bizonyíték összegyűjtése annak ésszerű, elvárható bizonyossággal történő megállapításához, hogy az üzemeltető éves tevékenységi szintről szóló jelentésében nincsenek lényeges valótlanságok. A helyszíni szemle során elvégzett tevékenységek ugyanazok, mint az alapadat-jelentések hitelesítésekor (lásd: 6.1.6 szakasz), bár a hitelesítő kifejezetten azokat az elemeket vizsgálja, amelyek befolyásolhatják az éves tevékenységi szinteket.

A helyszíni szemlék elhagyása

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 31. és 32. cikkei lehetővé teszik a helyszíni szemlék elhagyását az éves tevékenységi szintekről szóló jelentések hitelesítése során, ha a következő feltételek teljesülnek:

- A hitelesítő egy hitelesítési kockázatelemzés alapján megállapította, hogy a helyszíni szemle elhagyása nem veszélyezteti a hitelesítési munkát, és ezt alá is támasztja, illetve minden szükséges bizonyítékhoz és adathoz távolról hozzá lehet férni;
- A helyszíni szemle elhagyásának az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 32. cikkében leírt feltételei teljesülnek;
- Az üzemeltető megszerezte az Illetékes Hatóság jóváhagyását olyan létesítmények esetében, amelyek évente több, mint 25 000 tonna CO₂-t bocsátanak ki.

A helyszíni szemle elhagyására vonatkozó kockázatelemzés elkészítése során a hitelesítő külön mérlegeli azokat a kockázatokat, amelyek a hitelesítés megtervezésével és lebonyolításával kapcsolatos lépések kockázatait jelentik, ha nem megy el a helyszínre⁶⁰. Ezek eltérnek az üzemeltető adatkezelésének kockázatelemzésétől, amely a hitelesítési tervezés részét képezi. Az adatkezelésre vonatkozó üzemeltetői ellenőrzések kockázatelemzése azonban potenciálisan hatással lesz a helyszíni szemle elhagyásának jóváhagyására vonatkozó döntésre.

Amint azt a kockázatelemzésre vonatkozó Alapvető iránymutatás (KGN II.2) kifejtette, az adatkezelésre irányuló üzemeltetői ellenőrzések kockázatelemzése ismétlődő folyamat, és változhat a hitelesítés során tett megállapítások és további kockázatelemzések eredményeként. Tehát még akkor is, ha az Illetékes Hatóság már jóváhagyta a helyszíni szemle elhagyását, ez nem mentesíti a hitelesítőt az üzemeltetői ellenőrzések kockázatelemzésének frissítése és hitelesítési tervek kiigazítása alól, ha az üzemeltető adatkezelésében és belső ellenőrzéseiben magasabb eredendő és ellenőrzési kockázatokat állapít meg, mint kezdetben gondolta.

Az adatkezelés üzemeltetői ellenőrzéséből következő megnövekedett kockázatok olyan helyzetet eredményezhetnek, amikor e kockázatok nagysága megköveteli, hogy a hitelesítő elvégezze a helyszíni szemlét. Ebben az esetben a hitelesítőnek helyszíni szemlét kell végeznie az adott létesítményben, tekintet nélkül az Illetékes Hatóság előzetes jóváhagyására a helyszíni szemle elhagyását illetően. Röviden, a hitelesítő mindig felelős marad, és nem használhatja az Illetékes Hatóság jóváhagyását ürügyként arra, hogy ne látogassa meg a létesítményt, ha az üzemeltető adatkezelése és az (eredeti vagy frissített) kockázatelemzés azt mutatja, hogy helyszíni szemlére van szükség.

A következő helyzetekben a helyszíni szemle elhagyása nem megengedett:

- A hitelesítő először hitelesíti az éves tevékenységi jelentést;
- Az előző két tevékenységi szintről szóló jelentési időszakban az éves tevékenységi szintről szóló jelentések vagy az alapadat-jelentések ellenőrzése során nem végeztek helyszíni szemlét. Ezen időszakok egy évet ölelnek fel;
- Ha a tevékenységi szintről szóló jelentés időszaka alatt jelentős változások történtek a létesítményben vagy annak létesítményrészeiben, ami jelentős változtatást igényelt az MMP-ben. Ez nem alkalmazandó, ha a változás csak egy számítási tényező alapértelmezett értékére vonatkozik.

Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 32. cikke felvázolja a helyszíni szemlék elhagyásának kritériumait:

⁶⁰ Ez hasonló eljárás, mint az éves kibocsátások hitelesítése céljából a KGN II.5. szakaszában leírt helyszíni szemlék elhagyása esetén. A hitelesítőnek azonban tisztában kell lennie azzal, hogy a helyszíni szemlék elhagyásának kockázata a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet jelentéseinek eltérő lehet: pl. az éves kibocsátási jelentés hatálya alá nem tartozó elemeknél szükséges további mérések és ellenőrzések elvégzése; az egyes létesítmények és a kapcsolódó műszaki egységek határainak értékelése az egyes létesítmények és a kiosztásra jogosult műszaki egységek, valamint a forrásanyagok viszonylatában stb.

1. Ugyanazon az egyszerű létesítmények esetében, amelyek esetében a helyszíni szemle elhagyása megengedett az éves kibocsátásról szóló jelentés hitelesítése során, a 7. táblázatban leírtak szerint, és amennyiben a következő feltételek teljesülnek (Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 32. cikk (3a) bekezdés):
 - Az ilyen típusú létesítményeknek csak egy létesítményrésze van, amelyre a termék referenciaértéke alkalmazandó; és
 - A vonatkozó termelési adatokat pénzügyi számviteli célú audit keretében értékelték, és az üzemeltető bizonyítékot szolgáltat erre⁶¹.
2. A 7. táblázatban leírt egyszerű létesítmények esetében, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek (Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 32. cikk (3b) bekezdés):
 - Az ilyen típusú létesítményeknek legfeljebb két létesítményrésze van; és
 - A második létesítményrész kevesebb, mint 5%-kal járul hozzá a létesítmény végleges térítésmentes kibocsátási egység-mennyiségéhez; és
 - A hitelesítőnek elegendő adat áll rendelkezésre a létesítményrészek felosztásának értékeléséhez, ha ez releváns.
 - Ha a létesítmény összes térítésmentes kibocsátási egységeinek 95%-át vagy annál nagyobb részét adó létesítményrész olyan, amelyre termék-referenciaértéket kell alkalmazni, akkor a termék-referenciaérték szempontjából releváns termelési adatokat értékelni kell a pénzügyi számviteli ellenőrzés részeként. Az üzemeltetőnek igazolnia kell ez utóbbit.
3. A 7. táblázatban ismertetett egyszerű létesítmények esetében, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek (Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 32. cikk (3c) bekezdés):
 - Az ilyen típusú létesítmények csak hő-referenciaérték szerinti vagy távfűtés létesítményrészekkel rendelkeznek; és
 - A hitelesítőnek elegendő adat⁶² áll rendelkezésre a létesítményrészek felosztásának értékeléséhez, amennyiben ez releváns.
4. Személyzet nélküli telephelyek (Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 32. cikk (4) bekezdés). A távmérési adatokra és a mérők ellenőrzésére ugyanazok a feltételek vonatkoznak, mint az éves kibocsátásról szóló jelentés hitelesítésére. Bizonyítékokkal kell alátámasztani, hogy a mérőket a Kiosztás

⁶¹ Például a könyvvizsgáló aláírt nyilatkozata arról, hogy a könyvvizsgáló megvizsgálta az adatokat és megerősítette, hogy azok helyesek.

⁶² Ha a hővel kapcsolatos adatok előállításához használt mérőeszközök nem működnek megfelelően, és azokat az üzemeltető nem megfelelően tartja karban, az befolyásolhatja helyszíni szemle elhagyásának kockázatát a hitelesítő számára és kihathat a hitelesítő döntésére a helyszíni szemle elhagyásáról.

szabályairól szóló EU-rendelet 11. cikkével összhangban a helyszínen ellenőrizték (lásd: KGN II.5).

5. Távoli vagy megközelíthetetlen helyeken található létesítmények, különösen off-shore létesítmények (Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 32. cikk (5) bekezdés). Az adatok feldolgozását kezelését és tárolását illető központosításra és a mérőeszköz-ellenőrzésre ugyanazok a feltételek vonatkoznak, mint az éves kibocsátásról szóló jelentés hitelesítésére. Bizonyítékokkal kell alátámasztani, hogy a mérőket a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 11. cikkével összhangban a helyszínen ellenőrizték (lásd: KGN II.5).

7. *táblázat* – Egyszerű létesítmények, amelyek esetében az éves kibocsátásról szóló jelentés hitelesítése során a helyszíni látogatások elhagyhatók

I Típusú létesítmények (Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 32. cikk (1) bekezdés) – Lásd KGN II.5	II Típusú létesítmények (Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 32. cikk (2) bekezdés) – Lásd KGN II.5	III Típusú létesítmények (Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 32. cikk (3) bekezdés) – Lásd KGN II.5
- A/B kategóriájú létesítmény - Csak egy földgáz és/vagy 1 vagy több csekély jelentőségű forrásanyag⁶³ - A földgázt átadási méréssel ellenőrzik⁶⁴ - A földgáz számítási tényezője alapértelmezett érték, vagy ahol a számítási tényezőt közvetlenül egy külső gázszállító határozza meg az üzemeltető általi feldolgozás nélkül, olyan online elemzők segítségével, amelyek az adóügyi elemzők	- A/B kategóriájú létesítmény - Csak egy üzemanyag technológiai kibocsátás⁶⁵ nélkül és/vagy 1 vagy több csekély jelentőségű forrásanyag - Átadási méréssel vagy számlaadatokkal megállapított tevékenységadatok, figyelembe véve a készletváltozásokat - Alapértelmezett számítási tényezők - Egyszerűsített nyomomonkövetés az MRR 13. cikke szerint	- Kis létesítmény - Csak egy üzemanyag technológiai kibocsátás nélkül és/vagy 1 vagy több csekély jelentőségű forrásanyag - Átadási méréssel vagy számlaadatokkal megállapított tevékenységadatok, figyelembe véve a készletváltozásokat - Alapértelmezett számítási tényezők

⁶³ Ami összesítve nem haladja meg a csekély jelentőségű forrásanyagok küszöbértékét.

⁶⁴ Amire megfelelő jogi szabályozás vonatkozik az átadási mérők ellenőrzése tekintetében, és megfelel az alkalmazandó meghatározási szinthez szükséges előírt bizonytalansági szinteknek.

⁶⁵ Az üzemanyag vagy szilárd tüzelőanyag, amelyet közvetlenül a létesítményben égetnek el közbenső tárolás nélkül, vagy folyékony vagy gáznemű tüzelőanyag, amely esetben előfordulhat közbenső tárolás.

ellenőrzésére vonatkozó megfelelő jogi szabályozás hatálya alá tartoznak.		
---	--	--

Kivéve, ha alacsony kibocsátású létesítményről van szó, az Illetékes Hatósághoz az üzemeltetőnek kell benyújtania a helyszíni szemle elhagyásának jóváhagyását igénylő kérelmet. A helyszíni szemle elhagyása iránti kérelemhez csatolni kell annak bizonyítékát, hogy minden szükséges feltétel teljesült. A KGN II.5-ben felsorolt tételek mellett ez tartalmazza annak bizonyítékát, hogy a tevékenységi szint változásával kapcsolatos feltételek teljesültek: pl. bizonyíték arra, hogy a létesítményrészek felosztása értékelhető, a pénzügyi ellenőrzés igazolása termék referenciaértékek esetében, a létesítményrészek számának igazolása.

8.3.1 Virtuális helyszíni szemlék

A fent leírtak szerint az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 21. cikke előírja, hogy a hitelesítőnek személyes látogatásokat kell tennie a létesítményben. Amint a COVID19-járvány megmutatta, a vis maior körülmények megakadályozhatják a hitelesítőt abban, hogy ilyen személyes helyszíni szemlét tegyen. Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 34a. cikke lehetővé teszi a hitelesítők számára, hogy bizonyos feltételek teljesülése esetén virtuális helyszíni szemléket tegyenek. Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 34a. cikke alkalmazható az éves tevékenységi szint adatainak ellenőrzésére is, feltéve, hogy minden feltétel teljesül. További részletekért lásd a KGN II.5 dokumentumot a helyszíni szemlékről.

8.4 Hitelesítői jelentés

Az éves tevékenységi szintekről szóló jelentések hitelesítésére ugyanazok a követelmények vonatkoznak, mint az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendelet 27. cikkében szereplő, az hitelesítői jelentés benyújtására, tartalmára és részleteire. Van azonban néhány további tényező, melyeket a hitelesítőknek jelenteniük kell:

- A tevékenységi szint teljes hitelesített értéke a tevékenységi szintről szóló jelentés időszaká(i)ban az egyes létesítményrészekre vonatkozóan;
- Ha a 16. cikk (5) bekezdésében, a 19., a 20. vagy a 21. cikkeken felsorolt paraméterek változnak, vagy az energiahatékonysági paraméterek változnak, akkor meg kell adni az érintett paraméter(ek)e)t és a megjegyzéseket kell fűzni hozzá(juk);
- Megerősítés arról, hogy az üzemszerű működés kezdetének dátumát ellenőrizték, amennyiben ez alkalmazható;
- Adott esetben megerősítés arról, hogy az energiahatékonysági ajánlások végrehajtását ellenőrizték, és hogy a végrehajtás befejeződött, beleértve a vonatkozó észrevételeket (lásd a 4.3. fejezet).

Az éves tevékenységi szintekről szóló jelentések hitelesítésére ugyanolyan típusú hitelesítő szakvélemények vonatkoznak, mint az alapadat-jelentésekre (lásd 6.5.fejezet).

8.5 A kiemelkedő hibák kezelése a hitelesítői jelentésben és a negatív hitelesítő szakvélemény

Az éves kibocsátási jelentések és az alapadat-jelentések hitelesítéséhez hasonlóan a hitelesítőnek a hitelesítői jelentésben fel kell tüntetnie minden olyan feltárt valótlanyságot, eltérést és meg nem felelési problémát, amelyeket nem javítottak ki a hitelesítői jelentés üzemeltetőnek való átadásának időpontjáig. A hitelesítő fejlesztési javaslatokat is tehet, ha vannak olyan területek, amelyek fejlesztésre szorulnak az éves tevékenységi szint adatainak, az eljárások és belső ellenőrzések nyomkövetésében és jelentésében. Miután a problémákról beszámoltak az hitelesítői jelentésben, bizonyos utólagos válaszingedményekre van szükség a 8. táblázatban foglaltak szerint.

8. táblázat – A kiemelkedő esetekre adott válaszingedmények

A hitelesítői jelentésben megfogalmazott fennálló hibák típusa	A válaszingedmény típusa
Nem lényegi valótlanyság	Az Illetékes Hatóság értékeli a valótlanyságot és konzervatív módon becsüli meg a paraméter értékét, ahol lehetséges. Az Illetékes Hatóság tájékoztatja az üzemeltetőt arról, van-e szükség változtatásokra az éves tevékenységi szintről szóló jelentésben, és ha igen, milyenekre. Az üzemeltetőnek az információkat a hitelesítő rendelkezésére kell bocsátania (a tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletet 3. cikk (4) bekezdés).
Nem lényegi meg nem felelés (akár az alapadatokról szóló jelentés, akár az éves tevékenységi szintről szóló jelentés vonatkozásában)	Az üzemeltető az Illetékes Hatósággal egyeztetve kijavítja a meg nem feleléseket. Szükség lehet az MMP frissítésére.
Nem lényeges eltérés (akár az alapadatokról szóló jelentés, akár az éves tevékenységi szintről szóló jelentés vonatkozásában)	Az üzemeltetőnek ki kell javítaniuk az eltéréseket. A következő éves tevékenységi szintekről szóló jelentés hitelesítése során a hitelesítőnek ellenőrizniük kell, hogy ezeket az eltéréseket kijavították-e. Ha az eltéréseket nem korrigálták, a hitelesítőnek mérlegelnie kell a téves állításokból következő kockázatot, és ezt jelentenie kell a hitelesítői jelentésben. Az Illetékes Hatóságnak figyelnie kell ezekre az éves tevékenységi szintekről

	szóló hitelesített jelentések áttekintésekor.
Fejlesztési javaslatok	A következő éves tevékenységi szintekről szóló jelentés hitelesítése során a hitelesítőknak ellenőrizniük kell, hogy az ajánlásokat követték-e. Ha az ajánlásokat nem követték (vagy nem állapodtak meg az Illetékes Hatósággal arról, hogy az ajánlások szerint eljárni nem indokolt), a hitelesítőnek mérlegelnie kell a téves állításokból és eltérésekből következő lehetséges kockázatot, és ezt jelentenie kell a hitelesítői jelentésben. Az Illetékes Hatóságnak figyelnie kell ezekre az éves tevékenységi szintekről szóló hitelesített jelentések áttekintésekor.
Valótlanságok, eltérések és meg nem felelési kérdések, amelyek jelentős hatást gyakorolnak az éves tevékenységi szintre vonatkozó adatokra (negatív hitelesítő szakvélemény)	Az Illetékes Hatóságnak konzervatív becslést szükséges végeznie és az eltérések, valamint a meg nem felelési kérdések üzemeltető általi kijavítása az Illetékes Hatósággal egyeztetve. Ehhez szükség lehet az MMP frissítésére.
A hatókör korlátozása (negatív hitelesítő szakvélemény) ⁶⁶	Az Illetékes Hatóságnak konzervatív becslést szükséges végeznie.

Amennyiben az éves tevékenységi szintről szóló jelentés nem felel meg a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletnek vagy a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletnek, vagy ha a jelentést egy akkreditált hitelesítő nem az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló rendeletnek megfelelően hitelesíti, akkor az Illetékes Hatóságnak konzervatív becslést kell végeznie az éves tevékenységi szint adatairól, ahogyan azt a Tevékenységi szint változásaira vonatkozó végrehajtási rendeletet 3. cikkének (4) bekezdése előírja.

Amennyiben a hitelesítő a hitelesítői jelentésben megerősítette, hogy az energiahatékonysági ajánlások végrehajtása nem fejeződött be, a hatóság nem törölheti a kibocsátási egységek csökkentését. A következő hitelesítés során a hitelesítő ellenőrzi, hogy az előző hitelesítési jelentésben szereplő észrevételeket nyomon követték-e, és hogy ez milyen hatással van a hitelesítő értékelésére, miszerint az energiahatékonysági ajánlások végrehajtása megtörtént-e.

⁶⁶ A hatókör korlátozásáról a 6.5. fejezet ad tájékoztatást.

9 1. melléklet – A hitelesítői jelentés

9.1 A hitelesítői jelentés főbb elemei

A hitelesítői jelentés teljes egészében a bejelentett alapadatokra vonatkozik; ezt a Bizottság jelentési formanyomtatványa tartalmazza, ahogy az az „Összefoglaló” oldalon szerepel⁶⁷ a kiosztási adatsorra vonatkozóan, valamint ahogy a referenciaértékeket tartalmazó oldal(ak)on⁶⁸ megtalálható a referenciaérték-frissítési adatsorra vonatkozóan (amennyiben releváns a létesítmény esetében).

A hitelesítői jelentés tartalmára vonatkozó főbb követelmények listáját az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet 27. cikkének (3) bekezdése tartalmazza. Az alapadat-jelentésekhez kapcsolódó hitelesítői jelentések tartalma hasonló az éves kibocsátási hitelesítői jelentés tartalmához.

A hitelesítői jelentéseknek az alábbi információkat kell tartalmazniuk:

- A hitelesítőre vonatkozóan:
 - A hitelesítő megnevezése és címe
 - Az EU ETS vezető hitelesítő, hitelesítő(k), külső szakértő(k) és független bíráló neve
 - A hitelesítő által feljogosított személy neve és aláírása, valamint az aláírás dátuma⁶⁹
 - A helyszíni szemle/szemlék dátuma és időtartama, valamint, hogy ki bonyolította le
- A létesítmény üzemeltetőjére vonatkozóan:
 - A létesítmény és a kötelezett üzemeltető megnevezése és címe
 - A létesítmény egyedi azonosítója
 - A létesítménynél a NIMs alapadat-jelentésért (vagy éves tevékenységiszint-jelentésért) felelős kapcsolattartó neve, címe, telefonszáma és e-mail-címe
- A üzemeltető jelentésére vonatkozóan:
 - A végleges hitelesített NIMs adatjelentés filenevére és dátumára vonatkozó hivatkozás (ha a hitelesítői jelentés nem szerepel magában a FAR alapadat-jelentésében)
 - A hitelesített alapidőszak [például 2019–2023, 2024-2028]. Az éves tevékenységiszint-jelentések esetében ez a hitelesítés tárgyát képező jelentéstételi év.]

⁶⁷ Jelentési formanyomtatvány, K_Summary

⁶⁸ Jelentési formanyomtatvány, F_ProductBM és/vagy G_Fall-back

⁶⁹ A nemzeti jogszabályoktól függően a hivatalos elektronikus aláírás is elfogadható lehet.

- A hitelesítendő adatokat tartalmazó alapadatjelentés vagy éves tevékenységiszint-jelentés releváns oldalaira (például az összefoglalóra és a termék-referenciaértékre és/vagy tartalék-referenciaértékre vonatkozó oldalak, amennyiben releváns, mivel ezek az oldalak tartalmazzák a termék-referenciaértékek frissítéséhez szükséges adatokat)
- A hitelesítő szakvélemény alapjául szolgáló információkat, és pedig:
 - A különböző felek (az üzemeltető Illetékes Hatósága és a hitelesítő) céljai, hatóköre és felelősségi körei
 - A hitelesítéshez alkalmazott kritériumok, így például:
 - az MMP (az érvényességi időt és a változatra vonatkozó információkat feltüntetve)
 - a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet (FAR vagy ALCR) és a kapcsolódó útmutató
 - az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet és a kapcsolódó útmutató és szabványok
 - A hitelesítés hatóköre
- A hitelesítés során azonosított kiemelkedő hibák
 - Minden olyan megállapított valótlanág vagy eltérés leírása, amelyet nem korrigáltak a hitelesítői jelentés kibocsátásáig;
 - A hitelesítés során feltárt, a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletnek való meg nem felelések ismertetése;
 - Annak igazolása, hogy az adathiányok megszüntetésére alkalmazott módszer(ek) megalapozottak és tudományos/műszaki elveken alapulnak, emellett, hogy a módszer(ek) lényeges valótlanágot eredményeznek-e vagy sem;
 - A javításra vonatkozó javaslatok (adott esetben).
- Igazolás arról, hogy a hitelesítő elvégezte az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásának ellenőrzését, valamint arról, hogy az ajánlások végrehajtása befejeződött-e, beleértve az ajánlások végrehajtásának ellenőrzése során feltárt észrevételeket.

annak érdekében, hogy egyértelműen feltüntessék a hitelesítői szakvéleményében szereplő következtetések alapjául szolgáló bizonyítékokat.

Minden jelentéstípusra (alapadat-jelentés és éves tevékenységi szintű jelentés), a Bizottság kidolgozott egy külön formanyomtatványt a hitelesítői jelentéshez és szakvéleményhez, amely tartalmazza az összes feltüntetendő elemet. Az egyes sablonok legtöbb eleme hasonló. A 8.4. fejezet ismerteti azokat a további tényezőket, amelyeket az éves tevékenységi szint adatok hitelesítői jelentésének tartalmaznia kell.

10 2. melléklet: Az elérhető útmutató dokumentumok

A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeleten belül felmerülnek olyan speciális kérdéskörök, amelyek további magyarázatot vagy útmutatást igényelnek. A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletre vonatkozó útmutató dokumentumok célja, hogy a lehető legkonkrétabb és legvilágosabb módon foglalkozzanak ezekkel a témákkal. A Bizottság a kiosztási módszer 4. kereskedési időszakban való alkalmazásakor szükségesnek tartja a maximális szintű harmonizációt.

A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletre vonatkozó útmutató dokumentumok a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet következetes értelmezését hivatottak biztosítani, támogatva ezáltal a harmonizációt és megakadályozva a Közösségen belüli esetleges visszaéléseket vagy versenytorzulásokat. Az alábbiakban e dokumentumok teljes listája található:

- 1. sz. útmutató dokumentum – útmutató a térítésmentes kiosztásról szóló általános tudnivalókról:

Ez a dokumentum a kiosztási eljárásról ad általános áttekintést, és elmagyarázza a kiosztási módszer alapjait. Emellett ismerteti, miként viszonyulnak egymáshoz a különböző útmutató dokumentumok.

- 2. sz. útmutató dokumentum – a kiosztás létesítmény szintjén történő meghatározásáról szóló útmutató:

Ez a dokumentum kifejti, hogyan működik a kiosztási módszer a létesítmények szintjén, és bemutatja, miként érinti egy ágazat kibocsátás-áthelyezésnek való kitettsége a létesítményekre vonatkozó ingyenes kiosztás megállapítását.

- 3. sz. útmutató dokumentum – NIMs adatgyűjtési útmutató:

Ez az útmutató azt magyarázza el, hogy milyen adatokat kell az üzemeltetőknek benyújtaniuk az illetékes Hatóságok felé, és hogyan kell azokat begyűjteni, kitérve az előzetes ingyenes kiosztás megállapításához és a referenciaértékek frissítéséhez szükséges adatokra. A dokumentum az Európai Bizottság által rendelkezésre bocsátott adatgyűjtési formanyomtatvány felépítését tükrözi.

- 4. sz. útmutató dokumentum – útmutató az EU ETS kiosztásra vonatkozó adat-szolgáltatások és az éves tevékenységi szint adatainak hitelesítéséről:

Ez a dokumentum az EU ETS hitelesítőire és az akkreditációs szervekre vonatkozik. Az útmutató a Nemzeti Végrehajtási Intézkedések⁷⁰ céljából végzett adatgyűjtés, az új belépők általi adatközlések és az éves tevékenységi szintek adatainak hitelesítési eljárását magyarázza el.

- 5. sz. útmutató dokumentum – útmutató a térítésmentes kiosztásra vonatkozó nyomonkövetés és jelentéstétel szabályairól

Ez a dokumentum három célt szolgál:

- a) „gyors útmutatás” biztosítása azon olvasók számára, akik most ismerkednek az EU ETS keretén belüli ingyenes kiosztás témakörével;

⁷⁰ A 2003/87/EK irányelv 11. cikke.

- b) áttekintés nyújtása a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet által bevezetett nyomonkövetési és jelentéstételi kötelezettségekről, kiegészítve a nyomonkövetésről és jelentésről szóló EU-rendeletben (2018/2066 EU végrehajtási rendelet), valamint az akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletben (2018/2067 EU végrehajtási rendelet) már meghatározott jelenlegi éves megfelelési ciklust; továbbá
 - c) útmutatás nyújtása a nyomonkövetési módszertani terv követelményeivel és a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet olyan egyéb új elemeivel kapcsolatban, amelyekkel a sorozat más útmutató dokumentumai nem foglalkoznak.
- 6. sz. útmutató dokumentum – útmutató a létesítmények közötti hőátadás szabályairól
Ez a dokumentum azt fejt ki, hogyan működnek a kiosztási módszerek a létesítmény határain keresztül történő hőátadás esetében.
- 7. sz. útmutató dokumentum – útmutató az új belépő és bezáró létesítményekről, illetve a kiosztás kiigazításáról:
Ez a dokumentum az új belépőkkel, a bezárásokkal és a tevékenységi szint változásával kapcsolatos kiosztási szabályokat hivatott kifejteni.
- 8. sz. útmutató dokumentum – útmutató a hulladékgázokkal és a technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészrel kapcsolatos tudnivalókról
Ez az útmutató a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekre, különösen a hulladékgáz kezelésére vonatkozóan magyarázza el a kiosztási módszert.
- 9. sz. útmutató dokumentum – ágazatspecifikus útmutató:
Ez az útmutató a termék-referenciaértékekről és a kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletben felsorolt egyes termék-referenciaértékek rendszerhatáraitól ad részletes leírást. Ezenkívül rögzíti a tevékenységi szintek kiszámításához vagy a kiosztás kiigazításához alkalmazandó speciális módszereket, azokban az esetekben, amikor ez releváns.
- 10. sz. útmutató dokumentum – útmutató a beolvadás és kiválás szabályairól:
Ez a dokumentum azt ismerteti, miként hathat a kiosztásra a létesítmények beolvadása és/vagy kiválása.
- 11. sz. útmutató dokumentum – klíma semlegességi tervek:
Ez a dokumentum útmutatást nyújt a klímasemlegességi tervekhez kapcsolódó követelményekről, hogy jogosultak legyenek az ingyenes kiosztásra, amelynek feltétele az ilyen terv benyújtása és végrehajtása.⁷¹

⁷¹ A kiválasztott országok távhőszolgáltatói és a termék-összehasonlító görbe 80. percentiliséit meghaladó fajlagos kibocsátású távhőszolgáltatók esetében.

- 12. sz. útmutató dokumentum - az energiahatékonyságot javító intézkedések feltételessége:

Ez a dokumentum az energiahatékonysági irányelvben előírt energiaauditokban ajánlott energiahatékonysági intézkedések végrehajtásától függő ingyenes kiosztásra való jogosultság követelményeire összpontosít.

A dokumentumok e listája az Európai Bizottság által kiadott, a 3. fázissal kapcsolatos egyéb útmutatókat hivatott kiegészíteni, és - ahol szükséges - különösen az EU ETS 4. fázisára vonatkozóan aktualizálni:

- Útmutató az EU ETS-irányelv⁷² I. mellékletének értelmezéséhez (kivéve a légi és tengeri tevékenységeket); Ez a dokumentum útmutatást nyújt az irányelv I. mellékletének értelmezéséhez, amely felsorolja azon tevékenységek kategóriáit, amelyekre az EU ETS 2013-tól kezdődően alkalmazandó;

Ezenkívül a Bizottság átfogó útmutató anyagokkal szolgált az EU ETS keretén belüli nyomonkövetéshez, jelentéshez, hitelesítéshez és akkreditációhoz⁷³. A jelen dokumentum felhasználójáról feltételezzük, hogy tisztában van legalább a nyomonkövetés, jelentés, hitelesítés és akkreditáció alapelveivel. Különösen a következő, Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletre vonatkozó útmutató dokumentum releváns:

- EGD I – Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletre vonatkozó 1. sz. magyarázó útmutató dokumentum
- KGN II.1. – Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletre vonatkozó II.1. sz. legfontosabb útmutató feljegyzés a hitelesítés hatóköréről
- KGN II.2. – Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletre vonatkozó II.2. sz. legfontosabb útmutató feljegyzés a kockázatelemzésről
- KGN II.3. – Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletre vonatkozó II.3. sz. legfontosabb útmutató feljegyzés a folyamatelemzésről
- KGN II.4. – Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletre vonatkozó II.4. sz. legfontosabb útmutató feljegyzés a mintavételezésről
- KGN II.5. – Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletre vonatkozó II.5. sz. legfontosabb útmutató feljegyzés a helyszíni szemlékről
- KGN II.7. – Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletre vonatkozó II.7. sz. legfontosabb útmutató feljegyzés a mintavételezésről
- KGN II.8. – Az AVR-re vonatkozó II.8. sz. legfontosabb útmutató feljegyzés az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet és az EN ISO/IEC 14065 közötti összefüggésekről

⁷² https://climate.ec.europa.eu/document/download/edc93136-82a0-482c-bf47-39ecaf13b318_en?filename=policy_ets_gd0_annex_i_euets_directive_en.pdf

⁷³ https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring_en#tab-0-1 – lásd különösen a „Quick guides” (Gyors útmutatók) fejezetet.

- KGN II.9. – Az AVR-re vonatkozó II.9. sz. legfontosabb útmutató feljegyzés az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet és az EN ISO/IEC 17011 közötti összefüggésekről
- KGN II.10. – Az AVR-re vonatkozó II.10. sz. legfontosabb útmutató feljegyzés az információcseréről

11 3. melléklet: Az adatforrások pontossági hierarchiája

A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. mellékletének 4. pontjában meghatározott, lehető legnagyobb pontosságot kínáló adatforrások hierarchiája az alábbi ábrán látható. Az üzemeltető által alkalmazott adatforrásokat az MMP tartalmazza, amelyet az Illetékes Hatóságnak jóvá kell hagynia. További információk az 5. sz., „a térítésmentes kiosztásra vonatkozó nyomon követés és jelentéstétel szabályairól” szóló útmutatóban találhatók:

a) A létesítmény jóváhagyott, a nyomonkövetésről és jelentésről szóló EU-rendelet szerinti nyomonkövetési tervében felsorolt módszerek
b) a nemzeti jogszabályokban előírt metrológiai ellenőrzéseknek megfelelő mérőműszerek vagy a 2014/31/EU, illetve a 2014/32/EU irányelv ⁷⁴ követelményeinek megfelelő mérőműszerek ⁴⁵
c) az üzemeltető saját ellenőrzése alatt álló mérőműszerek a b) pont hatálya alá nem tartozó adatsor közvetlen meghatározásához;
d) az üzemeltető saját ellenőrzésén kívül eső mérőműszerek a b) pont hatálya alá nem tartozó adatsor közvetlen meghatározásához;
e) az adatsor nem közvetlen meghatározására alkalmas mérőműszerek (a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. melléklete 3.4. pontjának megfelelően)
f) egyéb módszerek, különösen a múltbeli adatok esetében, vagy ha az üzemeltető nem tud más, rendelkezésre álló adatforrást azonosítani.

Kizárólag a 4. ábra a) és b) pontjában felsorolt adatforrások tekinthetők a legpontosabb adatforrásoknak; az a) pontban említett adatforrást csak olyan mértékben kell használni, amennyiben az adott adatsorra vonatkozik. A 4. ábra c)–f) pontjában említett adatforrások a c) ponttól az f) pontig csökkenő sorrendben egyre kevésbé tekinthetők pontos adatforrásnak.

4. ábra: Az anyag- és tüzelőanyag-mennyiségek mennyiségi meghatározására szolgáló adatforrások (Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet, VII. melléklet, 4.4. pont)

⁷⁴ 2014/31/EU irányelv a nem automatikus működésű mérlegek forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról. 2014/32/EU irányelv a mérőműszerek forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról.

a) a nemzeti jogszabályokban előírt metrológiai ellenőrzéseknek megfelelő mérőműszerek vagy a 2014/31/EU, illetve a 2014/32/EU irányelv követelményeinek megfelelő mérőműszerek ⁴⁵
b) az üzemeltető saját ellenőrzése alatt álló mérőműszerek, az a) pont hatálya alá nem tartozó adatsor közvetlen meghatározásához
c) az üzemeltető saját ellenőrzése alatt nem álló mérőműszerek, az a) pont hatálya alá nem tartozó adatsor közvetlen meghatározásához
d) az adatsor nem közvetlen meghatározására alkalmas mérőműszerek (a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. melléklete 3.4. pontjának megfelelően)
e) a nettó mérhető hő meghatározására kiszámolt közelítő érték (a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. melléklete 7.2. pontjának megfelelően, 3. módszer)
f) egyéb módszerek, különösen a múltbeli adatok esetében, vagy ha az üzemeltető nem tud más, rendelkezésre álló adatforrást azonosítani.

Kizárólag az 5. ábra a) pontjában felsorolt adatforrások tekinthetők a legpontosabb adatforrásoknak. Az 5. ábra c)–f) pontjában említett adatforrások a c) ponttól az f) pontig csökkenő sorrendben egyre kevésbé tekinthetők pontos adatforrásnak. További követelmények a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. mellékletének 4.5. fejezetében találhatók

5. ábra: Az energiaáramok mennyiségi meghatározására szolgáló adatforrások (Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet, VII. melléklet, 4.5. pont)

a) A jóváhagyott, a nyomkövetésről és jelentésről szóló EU-rendelet szerinti nyomkövetési tervben felsorolt módszerek a létesítményhez kapcsolódóan
b) A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. mellékletének 6.1. pontjával összhangban lévő laboratóriumi vizsgálat
c) A Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. mellékletének 6.2. pontjával összhangban lévő laboratóriumi vizsgálat egyszerűsített követelményei
d) A meghatározott forrásokon alapuló állandó értékek (a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. melléklete 4.6. pontjának d) alpontja)
e) A meghatározott forrásokon alapuló állandó értékek (a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. melléklete 4.6. pontjának e) alpontja)
f) egyéb, tudományos bizonyítékokon alapuló értékek

Kizárólag a 6. ábra a) és b) pontjában felsorolt adatforrások tekinthetők a legpontosabb adatforrásoknak; a 6. ábra a) pontjában említett adatforrást csak olyan mértékben kell használni, amennyiben az adott adatsorra vonatkozik. Az 6. ábra c)–e) pontjában említett adatforrások a c) ponttól az e) pontig csökkenő sorrendben egyre kevésbé tekinthetők pontos adatforrásnak.

6. ábra: Az anyagok tulajdonságainak meghatározására szolgáló adatforrások (Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet, VII. melléklet, 4.6. pont)

12 4. melléklet: Példa „vezetői nyilatkozatra”

<Az üzemeltető fő kapcsolattartójának neve és beosztása>

<A létesítmény/vállalat címe>

<dátum>

<EU-ETS engedély száma>

Tisztelt Uram/Asszonyom!

Az EU ETS ingyenes kiosztására vonatkozó alapadatok hitelesítése a 4. kereskedési időszak 2021-2025 közötti időszakaéhoz.

Legjobb tudomásunk és meggyőződésünk szerint, valamint a megfelelő vizsgálatok elvégzését követően igazoljuk a(z) [hitelesítő testület neve] számára átadott következő információkat a létesítmény ingyenes kiosztási adataira vonatkozó alapadat-jelentésének hitelesítése tekintetében.

1. Megerősítjük, hogy minden releváns létesítményrész szerepel a jelentésben, és az összesített adatokat hiányosságok vagy kétszeres beszámítások nélkül tüntettük fel, **kivéve:**

- *<ide írhatja be a fenti állítás alóli kivételeket (a kivétel magyarázatával), illetve törölheti ezt a részt>*

2. Megerősítjük, hogy a benyújtott alapadat-jelentésben szereplő adatok megfelelnek az ehhez a létesítményhez tartozó nyomkövetési módszertani tervben (MMP) szereplő előírásoknak (a megfelelő MMP-k keltezése) **kivéve:**

- *<ide írhatja be a fenti állítás alóli kivételeket (a kivétel magyarázatával), illetve törölheti ezt a részt>*

3. Megerősítjük, hogy a rendelkezésre álló lehető legpontosabb adatokat használtuk fel a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet VII. mellékletének 4. fejezetével összhangban: [ide írja be a megfelelő fejezetek számát, pl. 4.4.(a), 4.5.(a), 4.6.(a) stb.], **kivéve:**

- *<ide írhatja be a fenti állítás alóli kivételeket (a kivétel engedélyezésének indoklásával; ennek alátámasztására bizonyítékot kell bemutatni), illetve törölheti ezt a részt>*

4. Igazoljuk, hogy az alapadat-jelentésben megadott NACE-/PRODCOM és CN-kódok összhangban vannak a más célokra használt ugyanezen kódokkal, **kivéve:**

- *<ide írhatja be a fenti állítás alóli kivételeket (a kivétel engedélyezésének indoklásával; ennek alátámasztására bizonyítékot kell bemutatni), illetve törölheti ezt a részt>*

5. Igazoljuk, hogy a(z) [hitelesítő testület neve] számára rendelkezésre bocsátott bizonyítékok a lehető legteljesebbek az adott létesítményre vonatkozóan, figyelembe véve az Európai Bizottság és a tagállam illetékes Hatósága által előírt a kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletben szereplő szabályokat és útmutatásokat; **kivéve:**

- *<ide írhatja be a fenti állítás alóli kivételeket (a kivétel magyarázatával), illetve törölheti ezt a részt>*

6. Igazoljuk, hogy nincs tudomásunk a fenti rendszer szabályaival kapcsolatos tényleges vagy potenciális meg nem felelésről; **kivéve:**

- *<ide írhatja be a fenti állítás alóli kivételeket (a kivétel magyarázatával), illetve törölheti ezt a részt>*

7. Elfogadjuk a ránk háruló felelősséget azon nyomkövetési és belső ellenőrzési rendszerek tekintetében, amelyeknek célja a hibák vagy valótlanságok megelőzése és észlelése az EU ETS alapadataiban.

8. Megerősítjük, hogy a vonatkozó energiahatékonysági ajánlásokat megtettük, és hogy ezen ajánlások végrehajtása befejeződött, **kivéve:**
- **<a fenti nyilatkozat alóli kivételek beillesztése (a kivétel okának magyarázatával), vagy adott esetben törlése >**
9. A(z) [hitelesítő testület] számára átadtuk a számviteli folyamatokra és belső kontrollokra vonatkozó kockázatértékelésünk eredményeit, amelyben azt vizsgáltuk, hogy az alapadat-jelentésünk nem tartalmaz-e olyan lényeges valótlanságokat, amelyek hiba, mulasztás vagy a belső ellenőrzés hiánya miatt fordulhatnak elő.
10. Igazoljuk, hogy a fenti kijelentéseket a(z) [létesítmény/vállalat neve] vezetőségétől és személyzetétől kapott információk alapján (és adott esetben a bizonyítékok ellenőrzése alapján) tettük, és ezeket az információkat és bizonyítékokat elegendőnek ítéltük meg az állítások alátámasztásához.
11. Igazoljuk, hogy az alább felsorolt személyek jogosultak nyilatkozatot tenni a létesítmény és az üzemeltető nevében.

[létesítmény/vállalat neve] nevében aláírva

1. A létesítménynél az EU ETS tekintetében eljáró megbízott műszaki szakértelemmel rendelkező felelős:

Aláírás:	
Név [NYOMTATOTT NAGYBETŰKKEL]	
Beosztás:	
Dátum:	

2. Az EU ETS adatkezelési tevékenységeinek független felülvizsgálatát végző személy:

Aláírás:	
Név [NYOMTATOTT NAGYBETŰKKEL]	
Beosztás:	
Dátum:	

3. Felső vezetőség részéről:

Aláírás:	
Név [NYOMTATOTT NAGYBETŰKKEL]	
Beosztás:	
Dátum:	

Megjegyzés: Ezt a nyilatkozatot az alábbi személyeknek kell aláírnia:

- 1) Az alapadatok gyűjtéséért és az EU ETS adat- és ellenőrzési környezetének általános felügyeletéért felelős személy;
- 2) Egy olyan személy, aki felülvizsgálta az adatokat, de nem vett részt az EU ETS alapadatok meghatározásában vagy rögzítésében; és
- 3) A vezetői csapat megfelelő tagja a létesítményben, például az ügyvezető igazgató, a létesítményvezető, a vállalati titkár vagy a vezérigazgató.

A vezető hitelesítő az ilyen Vezetői nyilatkozatmintában szereplő, az adott létesítményre nem alkalmazható záradékokat törli, mielőtt a nyilatkozatmintát elküldi az üzemeltetőnek kitöltésre.

13 5. melléklet: Összehasonlítás a 2011-es és 2019-es útmutató dokumentummal

Az alábbi táblázat bemutatja, hogyan feleltethetők meg egymásnak a 2011. évi 4. sz. útmutató dokumentum különböző fejezetei a 2019-es változattal valamint a jelenlegi, 2024-es változat fejezeteivel, és hol tárgyalják a legfontosabb témaköröket. Vegye figyelembe, hogy a felülvizsgált EU ETS irányelv, a felülvizsgált Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet és a FAR új szabályai következtében a különböző útmutató dokumentumok releváns fejezeteinek a tartalma jelentősen megváltozott. A „-” a 2019-es változat új fejezeteit, a „*” pedig a 2011. évi változathoz képest jelentős eltéréseket jelöli a 2024-es vagy a 2019. évi változatban.

Tartalom	Vonatkozó szakasz		2024 GD4	Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4		
Bevezetés	1	1	1	
Az útmutató dokumentum státusza	1.1	1.1	1.1	Kiemeli az útmutató dokumentumok státuszát és az évek során végrehajtott felülvizsgálatokat.
Jogi követelmények	1.2	1.2	1.2	*A 2011-es adatgyűjtési gyakorlat óta bekövetkező jogszabályváltozásokat ismerteti, beleértve az irányelv és az ingyenes kiosztásra vonatkozó szabályok legutóbbi, 2024. évi felülvizsgálatait, valamint ezeknek a felülvizsgálatoknak a hatását erre az iránymutatásra.
A jelen útmutató dokumentum alkalmazási köre	-	1.3	1.3	Az útmutató dokumentum alkalmazási körét ismerteti
Rendelkezésre álló információ	1.3	1.4	1.4	Vegye figyelembe, hogy az új szabályok következtében az összes útmutató dokumentum frissült. Ezt ez a szakasz mutatja be.
Útmutatás az adatgyűjtési eljárásról	1.4			Nem szerepel a 2019-es változatban

Tartalom	Vonatkozó szakasz		2024 GD4	Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4		
A Nemzeti Végrehajtási Intézkedéseket megalapozó alapadat-jelentések hitelesítése	-	2	2	A fejezet a Nemzeti Végrehajtási Intézkedéseket megalapozó alapadat-jelentések benyújtására és az üzemeltető által rendelkezésre bocsátandó információkra vonatkozó követelményeket ismerteti
A Nemzeti Végrehajtási Intézkedéseket megalapozó alapadat-jelentés	-	2.1	2.1	A fejezet azt ismerteti, hogy milyen információkat és adatokat kell tartalmaznia a jelentésnek, amelyeket a hitelesítő értékel
A nyomonkövetési módszertani terv szerepe	-	2.2	2.2	A fejezet ismerteti a hitelesítő szerepét az MMP tekintetében. Az MMP érvényesítésével kapcsolatos hivatkozásokat és bekezdéseket törölték.
A „lehető legpontosabb” adatok alkalmazásának körülményei	-	2.3	2.3	A fejezet ismerteti, hogy az üzemeltető elsődleges adatgyűjtésének a lehető legpontosabb adatokon kell alapulnia, és hogy a hitelesítőnek ebben az összefüggésben kell értékelnie az adatokat
A hitelesítő szerepe a feltételrendszer alkalmazásának ellenőrzésében			2.4	Új szakasz került beillesztésre, amely elmagyarázza a hitelesítő szerepét az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásának ellenőrzésében.
A hitelesítők elismerése	2	5		Nem szerepel a 2019-es változatban; felváltotta a hitelesítők akkreditációjáról szóló új szakasz (lásd lentebb) – a hitelesítők Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet tekintetében történő elismerésének teljes folyamata az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-
Akkreditáció és az elismerés egyéb megközelítései	2.1	5		

Tartalom	Vonatkozó szakasz		2024 GD4	Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4		
				rendeletehatálya alá került, ennél fogva ez a szakasz már nem található meg a 4. útmutató dokumentum 2020-as változatában; felváltotta az 5. szakasz.
Új belépők adatainak hitelesítése	-	3		A fejezet ismerteti, hogy az üzemeltetőnek mit kell tennie, ha új belépőként szeretne kérelmet benyújtani ingyenes kiosztás érdekében. Vegye figyelembe, hogy az új belépő meghatározása módosult a 2011-es útmutatóhoz képest. A hitelesítési követelmények megegyeznek jelen útmutató (4. útmutató dokumentum) 5. fejezetében ismertettekkel
Az éves tevékenységi adatok hitelesítése	-	4		A fejezet ismerteti az éves tevékenységi szintek adatainak hitelesítését. Ezt a fejezetet 2024-ben három alfejezetre osztották: a 4.1. fejezet az éves tevékenységi szintjelentések hitelesítésére vonatkozó követelményekről, a 4.2. fejezet az éves tevékenységi szintjelentéseket hitelesítő hitelesítők akkreditációjáról, a 4.3. fejezet a hitelesítő szerepéről az energiahatékonysági ajánlások ellenőrzésében az éves tevékenységi szintjelentés hitelesítése során.
A hitelesítők akkreditációja	-	5		A fejezet az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet szerinti akkreditációról szól
Akkreditáció	-	5.1		A fejezet ismerteti, hogy az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet szabályait kell alkalmazni a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelettel összefüggő akkreditációra vonatkozóan. A 98. tevékenységi csoportban jártas hitelesítők rendelkeznek a szükséges akkreditációval ahhoz, hogy a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti hitelesítést végezzenek. Ehhez igazolniuk kell,

Tartalom	Vonatkozó szakasz			Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4	2024 GD4	
				hogy rendelkeznek a releváns ágazathoz szükséges akkreditációs alkalmazási körökkel, a Nemzeti Akkreditáló Hatóság előtt pedig azt kell igazolniuk, hogy rendelkeznek az új kiosztási szabályoknak és a kapcsolódó útmutatásnak megfelelő szakértelmekkel.
A hitelesítőkre vonatkozó, szakértelemmel kapcsolatos követelmények	2.2	5.2		*Ez a fejezet frissült, hogy tükrözze a 2011-es adatgyűjtés óta be-következő szabályváltozásokat; emellett ismerteti az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletben előírt, a szakértelmekre vonatkozó követelményeket kiegészítő, a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti hitelesítésekhez szükséges követelményeket. A 7.2. szakaszra is hivatkozik, amely részletes példákat tartalmaz a hitelesítőKiosztás szabályairól szóló EU-rendelet tekintetében elvárt szakértelmére vonatkozóan.
A hitelesítőkre vonatkozó, pártatlansággal kapcsolatos követelmények	-	5.3		A fejezet kiemeli, hogy az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet szerinti összeférhetetlenségi követelményeket alkalmazni kell a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti hitelesítésre vonatkozóan.
Az információcserére vonatkozó követelmények	-	5.4		A fejezet kiemeli, hogy az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet szerinti, információcserére vonatkozó követelményeket alkalmazni kell a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti hitelesítés tekintetében.
A hitelesítési eljárás	3	6	6	2024-ben változtatásokat hajtottak végre annak érdekében, hogy az iránymutatást összhangba hozzák a felülvizsgált FAR-ral, és to-

Tartalom	Vonatkozó szakasz		2024 GD4	Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4		
				vábbi magyarázatot adjanak arra vonatkozóan, hogy a hitelesítőnek mit kell figyelembe vennie a hitelesítési folyamatban az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásának ellenőrzése során.
Általános megközelítés	3.1	6.1	6.1	* Frissült, hogy felhívja a figyelmet arra a tényre, hogy az ingyenes kiosztásra vonatkozó adatok hitelesítése az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet hatálya alá került. Ez a fejezet emlékezteti a hitelesítőket arra, hogy munkájukat létesítményszinten végzik, és hogy a termék-referenciaértékek és a hő esetében a vizsgált adatok eltérnek az éves, létesítményszintű kibocsátások hitelesítése során vizsgált adatoktól.
A szerződést megelőző kötelezettségek	-	6.1.1	6.1.1	A fejezet az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet követelményeit tükrözi annak megállapítása céljából, hogy a hitelesítő alkalmas-e az adott hitelesítési szerződésre; és felsorolja azokat a dokumentumokat, amelyeket az üzemeltetőnek rendelkezésre kell bocsátania, hogy segítse az értékelést.
Stratégiai elemzés	-	6.1.2	6.1.2	A fejezet az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet követelményeit tükrözi a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet és az éves tevékenységi szintről szóló jelentés szerinti hitelesítés előkészületeit illetően; és felsorolja azokat az információkat és dokumentumokat, amelyeket az üzemeltetőnek rendelkezésre kell bocsátania, hogy segítse az értékelést e hitelesítések tekintetében. Emlékezteti a hitelesítőket arra, hogy meg kell vizsgálniuk a létesítményszintű részek összetettségét és az összesített adatok eloszlását. Ha a hitelesítő előzetesen már elvégezte az adatszámvetési folyamatok

Tartalom	Vonatkozó szakasz			Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4	2024 GD4	
				értékelését és az eszközök ellenőrzését stb., ez a szakasz ismerteti, hogy a bizonyítékokat mennyire lehet megbízhatónak tekinteni a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet és az éves tevékenységi szintről szóló jelentés szerinti hitelesítések során.
Kockázatelemzés	-	6.1.3	6.1.3	A fejezet az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet követelményeit tükrözi a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet és az éves tevékenységi szintről szóló jelentés szerinti hitelesítés előkészületeit illetően.
Hitelesítési terv	-	6.1.4	6.1.4	A fejezet az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet követelményeit tükrözi a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet és az éves tevékenységi szintről szóló jelentés szerinti hitelesítés tervezését illetően.
Folyamatelemzés (részletes hitelesítés)	-	6.1.5	6.1.5	A fejezet az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet követelményeit tükrözi a részletes hitelesítés lebonyolítását illetően. Meghatározza a konkrét ellenőrzéseket, és hivatkozik az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendeletre tartozó útmutatók feljegyzéseire.
Helyszíni szemlék	-	6.1.6	6.1.6	A fejezet az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet követelményeit tükrözi a helyszíni szemléket illetően. Az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet megköveteli a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti hitelesítések szempontjából releváns helyszínek egyszer vagy akár több alkalommal való megfigyelését, attól függően, hogy a hitelesítő kockázatelemzésében hány szemlélet határozott meg. Az éves tevékenységi szintekről

Tartalom	Vonatkozó szakasz			Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4	2024 GD4	
				szóló jelentéssel kapcsolatos helyszíni szemlékről további információ található a 8.3. szakaszban.
A valótlanságok, eltérések és meg nem felelések kezelése	-	6.1.7	6.1.7	A fejezet megfogalmazza a hitelesítők és üzemeltetők kötelességeit, amennyiben meg nem feleléseket, eltéréseket és/vagy valótlanságokat tárnak fel (amelyeket meghatároznak az ellenőrzés során), ideértve a korrigálási kötelezettséget is.
A hitelesítés eredményeire vonatkozó következtetés levonása	-	6.1.8	6.1.8	A fejezet megfogalmazza az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet által előírt követelményeket a hitelesítő következtetéseit illetően; emellett ismerteti a megfelelő bizonyítékok iránti igényt; valamint a „vezetői nyilatkozat” beszerzésének helyes gyakorlatát az üzemeltető vezetőségétől, amelyben minden olyan információt és bizonyítékot feltüntettek, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a hitelesítő elvégezze a munkáját. Ez a fejezet a független műszaki felülvizsgálatra és a belső hitelesítő dokumentációra is kitér.
A hitelesítés hatóköre	3.2	6.2	6.2	*A fejezet ismerteti az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet követelményeit és kitér az egyes hitelesítések során érintett kérdésekre, a bizonyossági szint kérdésére és a kiosztási adatok hitelesítésére vonatkozó elvekre. Ez a fejezet ismerteti, hogyan ellenőrzi a hitelesítő az adatokat, ha megszerezték az MMP-hez az Illetékes Hatóság jóváhagyását.
Adatértékelés	-	6.3	6.3	A fejezet példákat tartalmaz a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti adatokra és az MMP-hez előírt konkrét ellenőrzésekre vonatkozóan, és ismerteti az üzemeltető adatkorrekcióval és

Tartalom	Vonatkozó szakasz			Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4	2024 GD4	
				(adott esetben) az MMP frissítésével kapcsolatos kötelezettségét. Az adathiányok becslése és hitelesítése esetében alkalmazott megközelítéséről is itt esik szó. A szakasz elmagyarázza, mit jelent az „konzervatív” kifejezés a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti adatokkal összefüggően (szemben az éves kibocsátás számviteli rendszeréhez kapcsolódó meghatározásával).
A módszertani jelentés minőségének értékelése	3.3			Nem szerepel a 2019-es változatban
Választott módszerek	3.5	6.4	6.4	
Bizonyossági szint	3.5.1	6.4.1	6.4.1	*meghatározza a bizonyossági szintet. Az MMP érvényesítésével kapcsolatos hivatkozásokat és bekezdéseket törölték. Emlékezteti a hitelesítőket arra, hogy a hitelesítési munka keretében fejlesztési javaslatokat adhatnak annak érdekében, hogy az adatgyűjtés jövőbeli ciklusai megbízhatóak legyenek.
Lényegesség	3.5.2	6.4.2	6.4.2	*Kifejti a lényegesség jellemzőit abban a két kontextusban, amelyben alkalmazzák (a hitelesítői tervezést és a következtetés levonását illetően). Megállapítja az Akkreditációról és a hitelesítésről szóló EU-rendelet meghatározott konkrét kvantitatív küszöbértékeket; és kifejti, hogyan kell az adatsorok többi részét (megállapított küszöbértékek nélkül) értékelni, a kvalitatív lényegességet is figyelembe véve. Azt is kifejti, milyen további tényezőket kell a hitelesítőnek figyelembe vennie a lényegesség elemzése során (kvalitatív értékelés).

Tartalom	Vonatkozó szakasz			Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4	2024 GD4	
A hitelesítői jelentés és szakvélemény	3.6	6.5	6.5	* részletezi a hitelesítői jelentésre és szakvéleményre vonatkozó követelményeket; ismerteti a hitelesítők által adható különböző véleményeket, és bemutatja azokat a körülményeket, amelyek esetében a hitelesítőknek mindenképpen bele kell foglalniuk a meghatározott hibákat a jelentésbe és a szakvéleménybe, emellett arra is kitér, hogyan kell ezeket a hibákat bemutatni.
A kedvezőtlen hitelesítő szakvélemények kezelése	3.4	6.6	6.6	*megállapítja, hogy csak olyan üzemeltetőknek adható ingyenes kiosztás, akik megfelelőnek értékelt adatokat nyújtanak be.
A Nemzeti Végrehajtási Intézkedések alapadataival kapcsolatos különleges témakörök	4	7	7	2024-ben módosításokat hajtottak végre, hogy a szakasz összhangban legyen a felülvizsgált FAR-ral.
Az uniós kibocsátás-kereskedelmi rendszerről szóló irányelv 10a. cikkének (1) bekezdésében előírt közösségi szintű, teljes mértékben harmonizált végrehajtási intézkedések alapelvei	4.1	7.1	7.1	
A létesítményrész-határok értékelése	-	7.1.1	7.1.1	*a létesítményrész-határok és a kapcsolódó fogalommeghatározások (például villamosenergia-termelő, mér-

Tartalom	Vonatkozó szakasz			Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4	2024 GD4	
				hető és nem mérhető hő, technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészek, hulladékgázok stb.) értékeléséhez szükséges szempontokat ismerteti, és kitér a kibocsátási források és forrásanyagok teljességének ellenőrzésére. Emlékezteti a hitelesítőket arra, hogy szükséges meggyőződniük arról, hogy nem lehetnek átfedések vagy adathiányok a létesítmény egészére vonatkozóan
A legpontosabb rendelkezésre álló adatforrások	-	7.1.2	7.1.2	A fejezet ismerteti a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet követelményeit az üzemeltetők számára annak igazolására, hogy az adatok „a lehető legpontosabbak”; az új fejezet azt is kifejti, hogy ez milyen feladatokat ró a hitelesítőre a múltbéli kibocsátással összefüggően, és továbbhaladva említést tesz az ingyenes kiosztás meghatározása érdekében történő adatgyűjtés következő ciklusa-iról.
Észszerűtlen költségek és a műszaki megvalósíthatatlanság	-	7.1.3	7.1.3	A fejezet ismerteti, hogyan értékelik a hitelesítők az észszerűtlen költségeket vagy a műszaki megvalósíthatatlanságot, ha az üzemeltető arra hivatkozik, hogy el kellett térnie a legpontosabb elérhető adatforrásoktól (a 3. mellékletben felsorolva).
Egyszerűsített bizonytalansági értékelés	-	7.1.4	7.1.4	A fejezet az üzemeltetők által használtbizonytalansági vizsgálatok Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti módját ismerteti a 3. mellékletben felsorolt adathierarchiáktól történő eltérés esetén.
A termék-referenciaértékek	-	7.1.5	7.1.5	A fejezet olyan konkrét ellenőrzésekre sorol fel példákat, amelyeket a hitelesítőnek a termék-referenciaértékek adataival kapcsolatosan kell elvégeznie.

Tartalom	Vonatkozó szakasz			Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4	2024 GD4	
alkalmazásának értékelése				
Termékmeghatározások és termelési adatok	-	7.1.6	7.1.6	A fejezet a hitelesítő által elvégzendő két konkrét ellenőrzést ismerteti, melyeket az üzemeltető által választott termék-referenciaértékekhez kapcsolódva kell elvégeznie: annak ellenőrzése, hogy a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletének meghatározása alapján a megfelelő termék-referenciaérték került kiválasztásra, illetve a termék előállítási mennyisége megfelelően került meghatározásra. A szöveg külön felhívja a figyelmet arra, hogy a hitelesítőnek értenie kell a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti termékmeghatározást, valamint a NACE- és PRODCOM-kódokat; valamint arra, hogy ismerni kell a kiigazítási követelményeket olyan esetekben, ahol a termékadatokat nem a kiosztási követelmények teljesítéséhez szükséges jelentések időszakban gyűjtik. A hitelesítőnek továbbá tisztában kell lennie a FAR legutóbbi, 2024-es módosításával: például azzal a követelménnyel, hogy a hitelesítőnek ellenőriznie kell, hogy a CBAM-rendelet I. mellékletében felsorolt áruk előállításának megfelelően a bemenetek, kimenetek és kibocsátások helyesen vannak-e hozzárendelve a létesítményrészhez.
CO ₂ -kibocsátásáthelyezés	-	7.1.7	7.1.7	A fejezet azt ismerteti, hogy a hitelesítők kötelesek ismerni a kibocsátásáthelyezés kockázatát, az új kibocsátásáthelyezési listát, valamint azt, hogy az üzemeltetők a kódok téves kiválasztásával

Tartalom	Vonatkozó szakasz			Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4	2024 GD4	
				„torzíthatják a rendszert”. Hivatkozás történik a 2. útmutató dokumentumra.
A kiosztások módosítása	-	7.1.8	7.1.8	A fejezet azokat a körülményeket ismerteti, amelyek fennállása esetén egy létesítmény működésében bekövetkezett változások hatással lehetnek az ingyenes kiosztásokra. A szöveg hivatkozik a tevékenységi szintről szóló éves jelentésre, amelyhez a 4. és 8. szakaszban szerepel útmutatás.
Beoladások/kiválások	-	7.1.9	7.1.9	A fejezet a hitelesítő által elvégzendő ellenőrzéseket ismerteti arra az esetre, ha beoladással/kiválással érintett létesítmény hitelesítését végzi.
Szükséges különleges szakértelmek	4.2	7.2	7.2	* konkrét példákkal szolgál a kiosztáshoz kapcsolódó szakértelmekre, amelyekről a hitelesítőnek az akkreditációs folyamat részeként bizonyítania kell tudni. Elsősorban az MMP-hez, a létesítményrész-határokhoz, a CWT-tényezők, a nettó hőáram megállapítása, a legpontosabb adatforrások értékelése stb. kapcsolódóan.
A kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletre kapcsolódó adatszolgáltatások során felmerülő adathiányok kezelése	-	7.3	7.3	Új fejezet, amely azt ismerteti, hogyan lehet megállapítani, ha adathiány áll fenn, és hogyan lehet felismerni annak a jeleit, ha a belső ellenőrzési rendszer hibás vagy nem működik megfelelően.
Termékmeghatározások és termelési adatok	4.3			Nem szerepel a 2019-es változatban

Tartalom	Vonatkozó szakasz			Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4	2024 GD4	
A formanyomtatvány-funkciók használata	4.4			Nem szerepel a 2019-es változatban
Az éves tevékenységi szintre vonatkozó adatok hitelesítésének speciális szabályai	-	8	8	A szakasz az éves tevékenységi szintre vonatkozó adatok hitelesítésének speciális szabályait ismereti, pl. az elvégzendő sajátos ellenőrzéseket, a kapcsolatot az éves kibocsátási jelentésekkel, a helyszíni szemléket, a hitelesítői jelentéseket, a kiemelkedő hibák megoldását és a negatív hitelesítési szakvéleményeket. 2024-ben módosításokat végeztek, hogy a fejezetet összhangba hozzák a FAR-ral, és tisztázzák a hitelesítő szerepét az energiahatékonysági ajánlások végrehajtásának ellenőrzésében az éves tevékenységi szintjelentések hitelesítése során.
1. melléklet	5	9	9	
A hitelesítői jelentés főbb elemei	5.1	9.1	9.1	* a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelettel kapcsolódó hitelesítői jelentés és szakvélemény fő elemeit ismerteti, és hozzáigazítja azokat a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet követelményeihez. A szöveg hivatkozik a Bizottság formanyomtatványára, az alapadat-jelentések és az éves tevékenységi szintű jelentések hitelesítéséhez, ahol mindkettő jellegében konzisztens az éves kibocsátás hitelesítői jelentésével és szakvéleményével.
Javasolt hitelesítői nyilatkozat	5.2			A 2019-es változatban nem szerepel – a szöveg hivatkozik a Bizottság hitelesítői jelentés formanyomtatványára.
Általános rész	5.2.1			

Tartalom	Vonatkozó szakasz		2024 GD4	Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4		
Kedvező hitelesítő szakvélemény	5.2.2			
Kedvező hitelesítő szakvélemény megjegyzésekkel	5.2.3			
Kedvezőtlen hitelesítő szakvélemény	5.2.4			
Kapacitás kísérleti hitelesítése	5.3			A 2019-es változatban nem szerepel, mivel már nem alkalmazandó
2. melléklet: Az elérhető útmutató dokumentumok	5.4	10	10	* hivatkozik az ingyenes kiosztás adatgyűjtési folyamatára vonatkozó útmutató dokumentumok frissített listájára. A 2018-as állapothoz képest új útmutatási megjegyzéseket tartalmaz.
3. melléklet: Az adatforrások pontossági hierarchiája	-	11	11	A melléklet a Kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletben megadott „lehető legpontosabb adatok” hierarchiáit ismerteti.
4. melléklet: Példa „vezetői nyilatkozatra”	-	12	12	A melléklet olyan „vezetői nyilatkozatra” található példa, amelyet a hitelesítők „jó gyakorlatként” használnak arra, hogy további biztosítékot szerezzenek az üzemeltetőktől az összes releváns adat (a hitelesítő számára a munkája elvégzéséhez szükséges adat) rendelkezésre bocsátására vonatkozóan.

Tartalom	Vonatkozó szakasz			Megjegyzések
	2011 GD4	2020 GD4	2024 GD4	
5. melléklet: Összehasonlítás a 2011. évi 2. sz. útmutató dokumentummal	-	13	13	